ICAB
ADVOCACIA BARCELONA

MÓN JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

L'ICAB DEMANA UN NOU PACTE DE JUSTÍCIA BASAT EN EL CONSENS I EL DIÀLEG DAVANT LA FALTA DE MITJANS I DE PERSONAL ESPECIALITZAT A L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA

Núm. 366 SETEMBRE/OCTUBRE 2026
WWW.ICAB.CAT

BADEXCUG COMUNIDADES PROPIETARIOS

DESCUBRE CÓMO PUEDE AYUDARTE

¿ME LLAMÁIS PARA INFORMARME?

ENFOCA EL CUADRADO QR CON TU MÓVIL Y TE LLAMAMOS PARA CONTÁRTELO

La solución para los profesionales del derecho que se dedican a la administración de fincas

Lanzamos Badexcug Comunidades de Propietarios (BCP)

Si eres profesional del derecho y te dedicas a la administración de fincas, suscríbete a este servicio para tener la oportunidad de incluir al deudor en Badexcug Comunidades de Propietarios (BCP). La deuda será visible para los bancos y otras entidades de cualquier sector como telcos, seguros, utilities, etc.

¿En qué beneficia a un Administrador?

VISIBILIDAD

Las entidades que formen parte de BADEXCUG visualizarán los recibos impagados de las Comunidades de Propietarios y de alquileres.

NOTIFICACIÓN

El deudor recibirá dos cartas en cumplimiento de la normativa:

1. Requerimiento previo de pago (MASC).
2. Notificación de inclusión de la deuda en el Bureau.

CONFIANZA

BADEXCUG es uno de los bureaus de crédito más consultados en España por bancos, entidades financieras y empresas de diversos sectores.

marketingcsda.es@experian.com www.experian.es + 34 858 100 809

EDITORIAL

Alexander Salvador,
Diputat de la Junta de Govern
i director de la Revista Món Jurídic

UNA PROFESSIÓ AMB HISTÒRIA

L'advocacia ha canviat molt al llarg del temps. Les normes, les eines de treball i les formes d'exercir la professió evolucionen amb la societat. També ho fan les necessitats dels nostres clients i els reptes als quals hem de donar resposta. Però, enmig d'aquestes transformacions, hi ha una responsabilitat que continua essent la mateixa: defensar els drets i les llibertats de les persones amb **independència, rigor i compromís**.

En aquest número del *Món Jurídic* trobareu les darreres novetats legislatives i jurisprudencials, així com articles sobre l'economia social, la contractació pública, la capacitat testamentària o la neurociència i la imputabilitat, entre altres qüestions d'interès per a l'exercici professional. Tot plegat ens recorda que, davant dels reptes que planteja la intel·ligència artificial, és imprescindible **mantenir-nos actualitzats i disposar de criteri propi** per afrontar un entorn jurídic cada vegada més exigent.

Però **entendre l'advocacia també significa mantenir viu el record dels companys que han contribuït a definir-la**. Aquest llegat es preserva a través de diverses iniciatives, com ara els guardons que s'atorguen anualment en memòria de grans companys com el Degà Roda i Ventura, el Degà Josep Joan Pintó, el Degà i President de l'Advocacia Jove Antoni Plasència, Miquel Queralt, Maria Soteras i Mauri o Esteve Ferrer i Garriga, entre d'altres. També perviu de generació en generació entre els joves advocats a través del certamen d'oratòria Amadeu Maristany.

Preservar aquesta memòria col·lectiva és també posar en valor una part essencial del patrimoni de l'ICAB i garantir que el llegat d'aquells que ens han precedit continuï inspirant les noves generacions.

I aquest compromís també es concreta en l'acció col·legial. La quarta Cimera sobre la implantació de la Llei orgànica 1/2025 reflecteix la voluntat de mantenir el diàleg entre els diferents operadors jurídics, detectar les dificultats que afecten el funcionament de la justícia i treballar per trobar solucions reals i efectives.

També **hem de saber respondre als canvis que afecten la pròpia professió**. La Fira de l'Ocupació és una bona mostra de la nostra aposta pel talent i per democratitzar l'accés a les oportunitats professionals. La III Trobada de l'Advocacia d'Empresa ICAM-ICAB, al seu torn, posa de manifest l'evolució del paper dels advocats cap a funcions cada vegada més transversals i estratègiques. I, al costat d'aquests reptes, continuem treballant per promoure el Català en el Dret, cuidar el benestar emocional de l'advocacia i defensar els drets de les persones més vulnerables.

En aquestes pàgines trobareu una mostra d'una advocacia que evoluciona, assumeix noves responsabilitats i continua reivindicant el seu paper en la societat.

Tenim una història que ens ha portat fins aquí. El repte és continuar fent-la avançar.

Seguim!

MÓN JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

Nº 366 | Setembre/Octubre 2026 | Continguts

ACTUALITAT

06
Novetats legislatives

10
Ampliació de la legislació

SECCIÓ MÓN FISCAL
14

LÍMITES DEL DERECHO DE LA ADMINISTRACIÓN A DETERMINAR LA DEUDA TRIBUTARIA EN CASO DE NULIDAD DE UNA LIQUIDACIÓN. DOCTRINA DEL "DOBLE TIRO" DEL TRIBUNAL SUPREMO
16

LA STS 620/2026 Y EL LABERINTO COMPETENCIAL EN LOS ARRENDAMIENTOS DE CORTA DURACIÓN
18

LA LLEI 1/2026, INTEGRAL D'IMPULS A L'ECONOMIA SOCIAL, UNA LLEI ESPERADA. I SUFICIENT?
20

LA INTEGRACIÓ ENTRE EL PORTAL DE SERVEIS DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA I EL REGISTRE PÚBLIC DE CONTRACTES: UNA MODERNITZACIÓ NECESSÀRIA AMB EFECTES DESIGUALS
22

JUNTA INFORMA
24

VIDA COL·LEGIAL
32

FORMACIÓ
42

SECCIONS

L'ICAB ES MOU
28

ENTREVISTA A...
Cristina Belloque, cap dels serveis jurídics del FC Barcelona
46

CARA A CARA
50

ENTREVISTA A...
Francisco Gaudier, president sortint del Círculo del Liceo
54

UN COP D'ULL
74

BIBLIOTECA
78

MÓN JURÍDIC

MónJurídic és una publicació editada per l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona amb la finalitat de ser l'òrgan informatiu i d'expressió dels seus col·legiats/des.

Edita
Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca 283, 08037 Barcelona
www.icab.cat / icab@icab.cat

Consell Assessor
Rafael Audivert, *Dret Administratiu*
Ma Dolores Azcárraga, *Dret Tributari*
Lluis Batlló, *Dret Penal*
Silvia Solé López, *Dret Laboral*
Paola Tamborero Font, *Dret de Família*
Christian Herrera, *Dret Mercantil i Internacional*
Pol Rubio, *Dret mercantil i Dret administratiu*
Maria Teixidor, *IP/ IT/ Audiovisual*
Almudena Carneros, *Dret Processal i Mercantil, Advocacia d'empresa.*

Director de Món Jurídic
Alexander Salvador, *IP/IT/Protecció de Dades.*

Coordinadora Món Jurídic
Gema Mayol

Gabinet de Premsa
Roser Ripoll Alcon

Composició
Mònica Gil

Món Jurídic
Telèfon: 934 961 880
e-mail: monjuridic@icab.cat
anuncis: monjuridicanuncis@icab.cat

Han col·laborat en aquest número:
Alexander Salvador, Lluís Batlló Buxó-Dulce, Francisco Javier Comabella, Ivan Rodríguez Florido, Maria Jesús Pesqueira, Carla Ballarín, Gemma Sala Valero, José Miguel Martínez-Carrasco Pignatelli, Pol Rubio, Cristina R. Grau López, Marcos Sánchez Siles, Octavio Gracia, Cristina Belloque, Marta Domènech, Júlia Bacaria, Francisco Gaudier, Pablo Feu Fontaiña, Angelina Agalarova Cracheva, Eugenia Sobrino Alcaraz, Laura Mercader Pastor, Fundación A Pelo, Fundación Cromosuma, Joan Mateu Parra, Esteve Lamoglia, Juanjo Climent, Patricia Sanpera, Marisol Vicedo, Marta Carbó, Anabel Castillo, Roser Ripoll, Mariam Martínez, Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ), Grup de l'Advocacia Jove, Comissió d'Advocats Sèniors, Departament de Formació i Biblioteca.

Fotografia
Albert Muñoz

Disseny
Laia Guarro i Nomad Studio

Impressió
Rotimpres

Publicitat
Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca, 283, 08037 Barcelona
Telèfon: 934 961 880
e-mail: marqueting@icab.cat

Dipòsit legal
B-16.273-83

ISSN
1135-9196

Les opinions recollides en els textos publicats a Món Jurídic pertanyen exclusivament als seus autors. L'opinió oficial del Col·legi l'expressa la Junta com a òrgan de govern de la institució.

Sabadell
Professional

PUBLICITAT
Indicador de risc aplicable a tots els comptes

1 / 6	Banco de Sabadell, S.A. està adherit al Fons Espanyol de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit. La quantitat màxima garantida actualment pel fons esmentat és de 100.000 € per dipositant.
Aquest número és indicatiu del risc del producte. Així, 1/6 és indicatiu de menys risc i 6/6 ho és de més risc.	

Solucions Negocis
Serveis Professionals

Estar *junts* és més que un *benefici:* en són molts

Compte Sabadell Negocis Plus PRO

Sense requisits d'entrada:

0
obligacions i comissions

De manera indefinida
(TIN 0 %, TAE 0 %).

Càrrecs SEPA CORE *12 mesos gratis*

Pots gestionar el cobrament dels teus rebuts **gratis durant 12 mesos**, fins a un màxim de 6.000 rebuts, de manera automàtica des del nostre web enviant càrrecs SEPA CORE[1].

100 % de bonificació de la quota de col·legiat o associat

Si pertanys a un col·lectiu amb conveni signat amb Banc Sabadell, **et bonifiquem el primer any** de la quota de col·legiat o associat si la domicilies al teu Compte Sabadell Negocis Plus, fins a un **màxim de 200 €**[2].

Promoció vàlida per a nous clients fins al 27/09/2026[3]

bancsabadell.com/negocis **900 500 170** **Oficina**

1. Promoció vàlida per a nous clients autònoms, negocis i pimes que facturin fins a 2 M€ l'any, del sector Serveis Professionals amb algun dels CNAE/CNO que es detallen en les bases legals, que donin d'alta un Compte Sabadell Negocis Plus i que emetin el seu primer rebut SEPA CORE entre el 06/04/2026 i el 27/09/2026 (ambdues dates incloses). La promoció consistirà en el següent:
- 0 € de comissions/despeses per emissió de rebuts SEPA CORE durant un termini de 12 mesos des de l'emissió del primer rebut i fins a un màxim de 6.000 rebuts. A partir d'aleshores, les condicions que s'aplicaran per l'emissió de rebuts seran les estàndards del producte o les que corresponguin en funció del tipus de compte o conveni subscrit amb Banc Sabadell.
Bases legals disponibles a bancsabadell.com/bases-legals.

2. Condicions exclusives per a autònoms, negocis i empreses pertanyents a un col·lectiu amb conveni signat amb Banc Sabadell. Consulta tots els avantatges que tens com a membre del teu col·lectiu trucant al telèfon 900 500 170. La bonificació es realitzarà un únic any per a les quotes domiciliades durant els 12 primers mesos, comptant com a primer mes el de l'obertura del compte. El pagament es farà al compte el mes següent als 12 primers mesos.

3. Oferta vàlida fins al 27/09/2026, exclusiva per a nous clients autònoms, comerços i empreses que facturin fins a 2 M€/any del sector Serveis Professionals (CNAE 4110, 6201, 6202, 6203, 6209, 6810, 6820, 6831, 6832, 6910, 6920, 7022, 7111, 7112, 7311, 7410, 7490, 7810, 8211, 8299 i CNO 231, 257, 253, 255, 259, 201, 202, 203, 204, 205, 232, 233, 262) donats d'alta a l'entitat entre el 06/04/2026 i el 27/09/2026.

RESSENYES JURISPRUDENCIALS

Coordinat per: Lluis Batlló Buxó-Dulce (Penal), Francisco Javier Comabella (Laboral), Ivan Rodriguez Florido (Contenciós-Administratiu).

PENAL

VALOR PROBATORI DELS MISSATGES DE WHATSAPP EN EL PROCÉS PENAL

STS 418/2025, Sala Segona del Tribunal Suprem

La utilització de converses de WhatsApp com a mitjà de prova és cada vegada més habitual en el procés penal. No obstant això, la facilitat amb la qual poden alterar-se o manipular-se els arxius digitals ha suscitat nombrosos dubtes sobre la seva autenticitat i, especialment, sobre la necessitat d'acudir a una prova pericial informàtica per acreditar el seu contingut.

La Sentència del Tribunal Suprem 603/2025, d'1 de juliol (rec. 8127/2022), aborda novament aquesta qüestió i precisa la doctrina de la Sala sobre el valor probatori de les denominades "captures de pantalla". El Tribunal Suprem parteix del fet que la possibilitat tècnica de manipulació d'una conversa electrònica obliga a valorar aquest tipus de prova amb cautela, però rebutja que aquesta possibilitat determini, per si sola, la necessitat de practicar en tots els casos una prova pericial informàtica.

La sentència recorda que no existeix una presumpció de falsedat de les converses mantingudes mitjançant sistemes de missatgeria instantània. Per això, la mera impugnació genèrica de la seva autenticitat no basta per privar-les automàticament d'eficàcia probatòria. Serà necessari atendre les circumstàncies concretes del cas i valorar conjuntament els restants elements probatoris que puguin confirmar l'origen, la identitat dels interlocutors i la integritat de la conversa.

En aquest sentit, el Tribunal Suprem assenyala que la pericial informàtica no resulta imprescindible quan, mitjançant altres elements de prova, pugui aconseguir-se una certesa suficient sobre l'autenticitat i contingut dels missatges. De la mateixa manera, precisa que no existeix obligació legal d'aportar l'IMEI del dispositiu per acreditar la seva pertinença, podent aquesta demostrar-se per altres mitjans o deduir-se del propi contingut emmagatzemat en el terminal.

La resolució resulta especialment rellevant des d'una perspectiva pràctica: la impugnació d'una conversa de WhatsApp ha de ser concreta i fundada en veritables sospites o indicis de manipulació; enfront d'una impugnació merament retòrica, l'òrgan judicial podrà valorar els missatges juntament amb la resta del material probatori sense que l'absència d'una pericial informàtica determini necessàriament la seva invalidesa.

LABORAL

NATURALESA PRESTACIONAL DE LA PASAREL·LA AL RETA: COMPETÈNCIA DE LA JURISDICCIÓ SOCIAL

STS 3869/2026, de 15 de setembre, del Tribunal Suprem (Sala Social)

Si hi ha un tema que pot ser molt important per a molts professionals veterans de l'advocacia, i que desperta molts dubtes, és la "passarel·la al RETA", és a dir, la transferència dels drets econòmics acumulats a les mutualitats de previsió social alternatives al Règim Especial de la Seguretat Social dels Treballadors per Compte Propi o Autònoms prevista a la Llei 2/2026 i pendent, a dia de redactar aquestes línies, de desenvolupament reglamentari.

I si bé aquesta incertesa continua sobre els aspectes substantius, almenys ja hi ha un aspecte sobre el qual s'ha avançat, com és l'ordre jurisdiccional competent.

El supòsit de fet té el seu origen en una advocada que va presentar una demanda per vulneració del dret fonamental a la igualtat i no discriminació enfront de l'INSS, la TGSS i la Mutualidad General de la Abogacía Española (MGAE) per entendre que havien de «computarse los años cotizados en la Mutualidad de la abogacía española por parte del Instituto

Nacional de la Seguridad Social, a los efectos de causar derecho a la prestación por jubilación".

El jutjat competent, en aquell moment el Jutjat Social núm. 1 de Lleida, va emetre una interlocutòria amb data de 14 de març de 2024 declarant la incompetència de l'ordre social, sense perjudici del dret d'acudir a la jurisdicció contenciosa-administrativa; interlocutòria que va ser confirmada pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, de 6 de març de 2025.

Disconforme amb aquesta resposta jurídica, es va presentar recurs de cassació per a la unificació de doctrina, identificant com a sentència de contrast la del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, seu de Sevilla, de 5 de març de 2020 -rec. 3749/2018-, que reconeixia la competència de la jurisdicció social.

El nucli de l'assumpte era determinar si s'està en una matèria d'enquadrament o gestió recaptatòria, en què seria competent la jurisdicció contenciosa-administrativa, o prestacional, en el qual ho seria la social.

Doncs bé, l'Alt Tribunal entén que es tracta d'aquesta segona opció, amb el següent argument: "... se interesa precautoriamente el traspaso de unas aportaciones de un régimen privado de previsión mutualística alternativa al sistema público de seguridad social, con objeto de causar prestaciones de naturaleza pública, de la que se menciona expresamente la jubilación, pero que podría incidir, por obvias razones, en otro tipo de prestaciones y ventajas. Y todo ello y por lo que ahora interesa, a los efectos de que tales cotizaciones se computen para causar la prestación solicitada, con la inevitable declaración de responsabilidad asociada en el caso de que la pretensión fuera estimada. […] Expuesto así, la conclusión no puede ser otra que entender que la jurisdicción social es competente para el conocimiento del asunto…".

L'efecte és, per tant, únicament que tornin les actuacions a la instància i "se continúe el procedimiento por sus trámites hasta dictarse una resolución que resuelva el fondo del asunto con plena libertad de criterio", encara que el mateix Tribunal inclou un "si la interesada sostuviese su acción" ja que admet que la Llei 2/2026 canvia l'escenari legal.

CONTENCIÓS ADMINISTRATIU

TRANSPARÈNCIA, ACCÉS A LA INFORMACIÓ I SEGURETAT PÚBLICA EN EL MERCAT DE L'HABITATGE: EL LÍMIT A LA IDENTIFICACIÓ DELS GRANS TENIDORS

Sentència núm. 756/2026, de 17 de juny de 2026, de la Secció 3a de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem (rec. 2337/2024, ECLI:ES:TS:2026:3632, ponent: Margarita del Carmen Beladiez Rojo).

La transparència i el dret d'accés a la informació pública constitueixen principis essencials en un Estat social i democràtic de dret, en tant que afavoreixen el retiment de comptes, el control ciutadà de les institucions i el desenvolupament d'un debat públic lliure i informat. Regulats en l'àmbit estatal per la Llei 19/2013 i, en l'autonòmic, per la Llei catalana 19/2014, aquests drets es configuren amb una màxima amplitud de reconeixement, la qual cosa exigeix que qualsevol restricció o límit sigui objecte d'una interpretació rigorosa i restrictiva. No obstant això, el dret d'accés no té un caràcter absolut i ha de ponderar-se quan la seva divulgació pugui menyscabar de manera efectiva altres béns jurídics o interessos públics rellevants, com ara la seguretat pública, requerint sempre un judici de necessitat i proporcionalitat cas per cas.

En aquest marc s'inscriu la Sentència del Tribunal Suprem ara ressenyada, la qual resol el recurs interposat per la Generalitat de Catalunya contra la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya que havia estimat el recurs de la Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona. El litigi deriva d'una sol·licitud formulada per una periodista per tal d'obtenir la relació dels grans tenidors d'habitatge —titulars de més de deu immobles— amb fiances dipositades a l'Institut Català del Sòl. Encara que la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (GAIP) va acordar anonimitzar la identitat de les persones físiques, va autoritzar la publicació dels noms de les persones jurídiques propietàries. Aquest extrem va ser impugnat per la Cambra al·legant el límit de la seguretat pública per l'increment del risc d'ocupació il·legal.

La controvèrsia jurídica central rau en determinar si facilitar la identitat de les persones jurídiques grans tenidores comporta un perjudici per la seguretat pública als efectes de l'article 14.1.d) de la Llei 19/2013. El Tribunal Suprem analitza l'aplicació del límit mitjançant un examen successiu que inclou el test del dany i el test de l'interès públic. Respecte al test del dany, el Tribunal Suprem precisa que no s'exigeix la consumació d'un resultat lesiu, sinó que la funció preventiva del límit permet aplicar-lo quan existeixi un risc real, raonablement previsible i basat en elements objectius. En el cas concret, la Sala considera acreditat que revelar el nom de les empreses grans tenidores, creuat amb el municipi i altres fonts públiques, constitueix la dada de partida que permet identificar i localitzar fàcilment els immobles, incrementant de forma rellevant el perill d'ocupació il·legal. Aquesta apreciació es fonamenta en proves com els manuals d'ocupació o l'alt percentatge d'ocupacions que pateixen els grans tenidors.

Pel que fa al test de l'interès públic i la proporcionalitat (article 14.2 de la Llei 19/2013), la sentència conclou que el debat social sobre l'habitatge queda suficientment garantit amb la informació facilitada, la qual inclou el nombre de tenidors, el volum d'immobles arrendats i la seva distribució municipal. La identificació concreta de les 3.187 persones jurídiques no aporta, a judici del Tribunal, una utilitat addicional d'una intensitat tal que prevalgui sobre el perjudici per a la seguretat.

En conseqüència, el Tribunal Suprem fixa com a doctrina cassacional que el límit de la seguretat pública pot consistir a generar o incrementar un risc per a les persones o els béns, encara que no s'hagi produït efectivament, si bé la seva aplicació requereix que qui ho invoca aporti elements objectius que permetin apreciar-ho.

Apreciada la concurrència del risc, s'haurà de ponderar l'eventual interès públic o privat que pugui justificar el seu accés. En el cas concret, es considera que la divulgació dels noms de persones jurídiques grans tenidors es pot restringir legítimament quan faciliti la localització dels habitatges i n'acreixi el risc d'ocupació.

Un futuro próspero

¿Qué tipo de ahorrador eres?

TE OFRECEMOS DISTINTAS SOLUCIONES PARA BRINDARTE SEGURIDAD Y TRANQUILIDAD

Para Autónomos

Plan Alternativo Autónomo*
(Alternativo al RETA)
Plan Incrementa Autónomo

Para los que quieren ahorrar

CON DISPONIBILIDAD
Plan de Ahorro Flexible*
Plan Ahorro Suma +

CON BENEFICIOS FISCALES
PIAS Mutualidad*
Plan Ahorro 5
Plan Renta Vitalicia

CON RENTABILIDAD GARANTIZADA
Plan Ahorro Multiplica

PARA LA JUBILACIÓN
PPA Mutualidad*

PARA LOS MÁS PEQUEÑOS DE LA CASA
Plan Junior

Para inversores

Unit Linked Explora

Mutualidad

www.mutualidad.com

Atenció personalitzada
Delegació de la Mutualidad
Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

Marc Manuera, Gregorio Vila
C/ Mallorca, 283. 08037 Barcelona
T. 936 011 233 | marc.munuera@mutualidad.com
gregorio.vilas@mutualidad.com

AMPLIACIÓ DE
LA LEGISLACIÓ

NOVES OBLIGACIONS DE DETECCIÓ, GESTIÓ I RETIRADA D'AMIANT A CATALUNYA (LLEI 8/2026, DE 2 DE JULIOL)

Coordinat per María Jesús Pesqueira i Carla Ballart

La Llei 8/2026, de 2 de juliol, de l'erradicació de l'amiant, estableix en l'àmbit de Catalunya un marc jurídic integral per a la detecció, la gestió i la retirada progressiva dels materials que contenen amiant, amb l'objectiu de protegir la salut, la seguretat de les persones treballadores i el medi ambient.

En vigor des del passat 3 d'octubre -llevat de les previsions relatives al règim sancionador (capítol II del títol IV), que queden subjectes a la vigència del decret que les desplegui-, la norma parteix d'una realitat fins ara abordada de manera sectorial. Malgrat que des de l'any 2001 està prohibit l'ús, la producció i la comercialització de l'amiant i dels materials que en contenen, els que ja estaven instal·lats o en servei podien mantenir-se fins que fossin eliminats o arribessin al final de la seva vida útil.

La nova regulació pretén avançar cap a la seva erradicació progressiva mitjançant diferents instruments de planificació, identificació, control i finançament. Entre aquests instruments, destaca la creació del Cens català de materials que contenen amiant, que haurà de mantenir-se actualitzat amb la informació relativa als llocs on se n'identifiqui la presència i en el qual s'integraran els censos municipals.

Així mateix, la Llei configura el Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant com l'eina bàsica de planificació i coordinació de les actuacions públiques i privades destinades a gestionar i retirar aquests materials.

Una de les novetats de més rellevància pràctica és la creació del certificat de presència o absència d'amiant, que s'haurà de lliurar quan es vengui o es llogui un immoble. Les característiques del certificat i la competència per emetre'l es determinaran reglamentàriament; mentre aquest no s'aprovi, el certificat ha d'acreditar, com a mínim, la presència o absència d'amiant visible, l'estat de conservació dels materials que en contenen i el risc que poden comportar per a les persones.

La presència d'amiant adquireix també transcendència registral. En les transmissions oneroses del domini s'ha de fer constar en el Registre de la Propietat la certificació de presència de materials que contenen amiant, en els termes establerts per la normativa aplicable. Així mateix, en el marc de les relacions de consum, les empreses i els professionals han d'informar sobre la presència o absència d'amiant en les ofertes, promocions o publicitat de venda o lloguer d'habitatges, d'acord amb el contingut del certificat corresponent.

En tot cas, la norma no preveu una obligació general i immediata de retirada de tot l'amiant existent als immobles, sinó que n'estableix un procés progressiu, subjecte als terminis vinculants que determinin les institucions competents i als criteris de prioritització que es disposin reglamentàriament, tenint en compte, entre altres factors, el risc potencial dels materials, la proximitat de persones especialment vulnerables, la densitat de població, la quantitat i el volum d'amiant o la possibilitat de manipulació.

Per facilitar aquest procés, es crea el Fons per a l'Erradicació de l'Amiant de Catalunya, destinat a finançar actuacions de detecció, gestió i retirada, i es preveu l'establiment de programes d'ajuts i subvencions. Paral·lelament, es reforcen les potestats administratives d'inspecció i control, i es contempla un règim específic d'infraccions i sancions, així com mecanismes d'execució forçosa de les obligacions imposades.

D'altra banda, es modifica l'article 546-13 del Codi civil de Catalunya, per tal d'incorporar expressament les fibres d'amiant entre les immissions il·lícites que, quan procedeixin d'actes il·lícits del veïnat i produeixin danys a la finca o a les persones que hi habitin, queden prohibides i generen responsabilitat pels danys causats.

Finalment, la norma reconeix específicament els drets de les víctimes de l'amiant i reforça les polítiques de vigilància de la salut, amb la creació del Registre de mesoteliomes i de malalties relacionades amb l'amiant.

L'ICAB, compromès cada mes amb una causa social

ICAB
ADVOCACIA BARCELONA

Per a més informació sobre **#12congressos12causes**,
consulta el web www.icab.cat

NOVETATS LEGISLATIVES

SELECCIÓ DE NORMATIVA DIVERSA (DES DEL 5 D'AGOST FINS AL 28 D'OCTUBRE DE 2026) – ORDRE CRONOLÒGIC:

Ley Orgánica 2/2026, de 30 de junio, **de modificación de la Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del Régimen Electoral General, para adaptarla a la reforma del apartado 3 del artículo 69 de la Constitución.** BOE núm. 160 02/07/2026

Ley 4/2026, de 11 de mayo, del **Instituto de la Filmoteca Nacional de Catalunya**. BOE núm. 174 18/07/2026

Ley 5/2026, de 20 de mayo, **de medidas urgentes de apoyo al sector agrario y forestal**. BOE núm. 174 18/07/2026

Llei 6/2026, de 28 de maig, del **tercer sector social** DOGC núm. 9675 29/05/2026

Ley 7/2026, de 4 de junio, **de modificación de la Ley 4/2006, ferroviaria, con relación al régimen sancionador de las conductas que deslucen o deterioran las infraestructuras ferroviarias.** BOE núm. 174 18/07/2026

Llei 8/2026, de 2 de juliol, de **l'erradicació de l'amiant** DOGC núm. 9699 03/07/2026

Llei 10/2026, de 9 de juliol, **de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2026** DOGC núm. 9706 13/07/2026

Llei 11/2026, de 9 de juliol, **de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic** DOGC núm. 9706 13/07/2026

Llei 12/2026, de 20 de juliol, **del Centre Català d'Empresa i Drets Humans** DOGC núm. 9712 21/07/2026

Real Decreto-ley 15/2026, de 9 de junio, **de autorización de operaciones de crédito extraordinarias a organismos y entidades integrantes del sector público institucional estatal**. BOE núm. 141 10/06/2026

Real Decreto-ley 17/2026, de 23 de junio, **de medidas extraordinarias para el fortalecimiento y consolidación del Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia.** BOE núm. 153 24/06/2026

Real Decreto-ley 18/2026, de 29 de junio, por el que **se adoptan determinadas medidas en el marco del Plan Integral de Respuesta a la Crisis en Oriente Medio.** BOE núm. 158 30/06/2026

Real Decreto-ley 19/2026, de 29 de junio, **de medidas urgentes en materia de jubilación parcial anticipada del personal laboral de las Administraciones Públicas y de complemento de insularidad en Illes Balears.** BOE núm. 138 30/06/2026

Real Decreto 466/2026, **de 10 de junio, de adaptación de organismos públicos existentes en el ámbito estatal a la Ley 40/2015, de 1 de octubre, de Régimen Jurídico del Sector Público.** BOE núm. 143 12/06/2026

Real Decreto 414/2026, de 27 de mayo, por el que **se establecen las características de la formación sobre competencias para el desempeño de la función directiva prevista en el artículo 135 de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación.** BOE núm. 131 29/05/2026

Real Decreto 416/2026, de 27 de mayo, por el que **se regula el régimen jurídico de la jubilación flexible y otros aspectos comunes a las modalidades de compatibilidad de la pensión contributiva de jubilación con el trabajo, y se modifica el régimen de la jubilación demorada**. BOE núm.130 28/05/2026

Real Decreto 453/2026, de 3 de junio, por el que **se regula la concesión directa de subvenciones a favor de determinadas entidades locales y de la Federación Española de Municipios y Provincias, para la realización de actuaciones de búsqueda, localización, exhuma-**

ción y, en su caso, identificación de restos de personas víctimas de la Guerra de España y la dictadura. BOE núm. 137 05/06/2026

Real Decreto 518/2026, de 24 de junio, por el que **se modifica el Reglamento General de Circulación, aprobado por Real Decreto 1428/2003, de 21 de noviembre, en materia de protección a usuarios vulnerables de la vía.** BOE núm. 155 26/06/2026

Real Decreto 556/2026, de 30 de junio, **por el que se aprueba la capacidad ordinaria del sistema de protección y tutela de personas menores de edad extranjeras no acompañadas de las comunidades y ciudades autónomas.** BOE núm. 161 03/07/2026

Real Decreto 559/2026, de 8 de julio, **de creación de quinientas unidades judiciales correspondientes a la programación de 2026 y de adecuación de la planta judicial.** BOE núm. 166 09/07/2026

Real Decreto 560/2026, de 8 de julio, **por el que se amplía y modifica la plantilla orgánica del Ministerio Fiscal para adecuarla a las necesidades existentes** BOE núm. 166 09/07/2026

Real Decreto 606/2026, de 22 de julio, **por el que se aprueba el Estatuto de la Autoridad Independiente para la Igualdad de Trato y la No Discriminación, A.A.I.** BOE núm. 180 25/07/2026

Real Decreto 607/2026, de 22 de julio, **por el que se regula la relación laboral especial de las personas artistas que desarrollan su actividad en las artes escénicas, audiovisuales y musicales, así como de las personas que realizan actividades técnicas o auxiliares necesarias para el desarrollo de dicha actividad.** BOE núm. 180 25/07/2026

Real Decreto 609/2026, de 22 de julio, **por el que se regula la concesión directa de ayudas a la compra de vehículos eléctricos y electrificados (Programa Auto+)** BOE núm. 178 23/07/2026

Real Decreto 611/2026, de 22 de julio, **de impulso a la descarbonización del sector del transporte y fomento de los combustibles renovables, y por el que se modifican diversos reales decretos en la materia.** BOE núm. 178 23/07/2026

Real Decreto 616/2026, de 22 de julio, **por el que se modifica el Real Decreto 501/2024, de 21 de mayo, por el que se desarrolla la estructura orgánica básica del Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones, y se modifica el Real Decreto 1009/2023, de 5 de diciembre, por el que se establece la estructura orgánica básica de los departamentos ministeriales.** BOE núm. 178 23/07/2026

Decreto-ley 5/2026, de 28 de abril, **de medidas urgentes en materia de transporte público interurbano de viajeros por carretera.** BOE núm. 174 18/07/2026

Decreto-ley 6/2026, de 5 de mayo, **de medidas urgentes en el ámbito urbanístico y de la contratación en relación con los municipios rurales.** BOE núm. 164 07/07/2026

Decret 88/2026, de 26 de maig, de **modificació del Decret 459/2004, de 28 de desembre, pel qual es regula el Premi Internacional Catalunya DOGC núm.** DOGC núm. 9674 28/05/2026

Decret 90/2026, de 26 de maig, de **modificació del Decret 444/2024, de 12 de novembre, d'estructuració del Departament de Política Lingüística** DOGC núm. 9674 28/05/2026

Reforma del Reglamento del Congreso. BOE núm. 183 28/07/2026

Resolució 772/XV del Parlament de Catalunya, de validació del Decret llei 6/2026, **de mesures urgents en l'àmbit urbanístic i de la contractació en relació amb els municipis rurals** DOGC núm. 9692 23/06/2026

Resolución de 25 de junio de 2026, del Congreso de los Diputados, por la que se ordena la publicación del Acuerdo de derogación del Real Decreto-ley 15/2026, de 9 de junio, **de autorización de operaciones de crédito extraordinarias a organismos y entidades integrantes del sector público institucional estatal.** BOE núm. 156 27/06/2026

Orden HAC/652/2026, de 26 de junio, por la que se modifica la Orden HFP/587/2023, de 9 de junio, por la que **se aprueba el modelo 718 «Impuesto Temporal de Solidaridad de las Grandes Fortunas», se determina el lugar, forma y plazos de su presentación, las condiciones y el procedimiento para su presentación**. BOE núm. 157 29/06/2026

LA APLICACIÓN DEL RÉGIMEN DE NEUTRALIDAD FISCAL EN LA ESCISIÓN TOTAL NO PROPORCIONAL COMO INSTRUMENTO PARA LA SEPARACIÓN DE SOCIOS

Gemma Sala Valero
Col·legiada núm: 29.349

¿Puede una escisión total no proporcional, en la que diferentes grupos de socios reciben participaciones en sociedades beneficiarias diferentes, acogerse al régimen de neutralidad fiscal cuando su finalidad es poner fin a una situación de conflicto entre socios?

A priori, consideramos que sí, aunque la cuestión resulta controvertida, especialmente cuando el patrimonio de la sociedad está constituido principalmente por inmuebles.

Partiremos de un supuesto real. Una sociedad está participada al 50% por dos grupos familiares y su patrimonio está integrado por varios inmuebles. La relación entre ambos grupos se ha deteriorado hasta el punto de hacer inviable mantener la gestión y la propiedad conjunta. Se plantea una escisión total: cada grupo familiar pasaría a controlar determinadas sociedades beneficiarias y, a través de ellas, determinados inmuebles. Algunos activos podrían permanecer en copropiedad para mantener el equilibrio económico entre ambos grupos.

No existe una alteración de la participación económica de los socios. Lo que cambia es la forma de organizarla: del 50 % de todo el patrimonio se pasa al 100 % de determinados activos y a una participación compartida en otros.

El supuesto plantea dos cuestiones. En primer lugar, si la atribución diferenciada de las participaciones en las sociedades beneficiarias determina una escisión no proporcional a efectos del artículo 76.2.2.º de la Ley 27/2014, de 27 de noviembre, del Impuesto sobre Sociedades (LIS) y, en consecuencia, si los patrimonios atribuidos deben constituir ramas de actividad. En segundo lugar, si la separación por un conflicto real que dificulta la gestión conjunta puede constituir un motivo económico válido.

En el presente caso, la atribución es cuantitativamente proporcional pues cada grupo de socios mantiene el 50% del valor económico que le correspondía antes de la operación, pero cualitativamente no proporcional al recibir cada grupo participaciones en sociedades beneficiarias diferentes. Es esta falta de proporcionalidad cualitativa la que adquiere relevancia fiscal.

En el ámbito mercantil, el artículo 59 del Real Decreto-ley 5/2023 establece, con carácter general, la atribución a los socios de participaciones de las sociedades beneficiarias en proporción a su participación

en la sociedad escindida. No obstante, el artículo 66 contempla la posibilidad de que, con el consentimiento individual de los socios afectados, estos no reciban participaciones de todas las sociedades beneficiarias.

La cuestión cambia desde el punto de vista fiscal. La DGT considera aplicable el artículo 76.2.2.º de la LIS, que exige que los patrimonios adquiridos constituyan ramas de actividad cuando existen dos o más entidades adquirentes y los socios reciben participaciones en proporción distinta a la que tenían en la escindida.

Así lo recoge la consulta vinculante V0702-25, de 15 de abril de 2025. La DGT analiza una escisión total no proporcional en la que cada socio recibe las participaciones de una sociedad beneficiaria diferente con la finalidad de facilitar la sucesión y evitar futuros conflictos entre las hijas del titular. Sin cuestionar expresamente que estas circunstancias puedan constituir motivos económicos válidos, deniega la aplicación del régimen especial al no constituir los dos inmuebles arrendados ramas de actividad diferenciadas. Este criterio se mantiene en 2026, como muestran las consultas V0372-26, de 23 de febrero, y V0630-26, de 19 de marzo.

Es en torno a este requisito donde surge la controversia jurídica. La Comisión Europea ha interpuesto contra España el recurso C-874/24, al considerar que exigir ramas de actividad en las escisiones totales no proporcionales añade un requisito que no contempla la Directiva 2009/133/CE. La vista está señalada para el 22 de octubre de 2026. Paralelamente, el Tribunal Supremo, en su Auto de 7 de mayo de 2025 (rec. 3608/2024), ha planteado la compatibilidad de esta exigencia con el Derecho de la Unión y la eventual necesidad de acudir al TJUE.

Analizado este requisito, debemos abordar la segunda cuestión: si la separación de los socios puede constituir un motivo económico válido a efectos de la aplicación del régimen de neutralidad fiscal.

El Tribunal Supremo, en Sentencia de 17 de marzo de 2016 (rec. 2581/2014), admitió que las discrepancias entre socios sobre la organización empresarial, cuando hacen inviable la gestión conjunta, pueden justificar una reorganización. Aunque en aquel supuesto existían actividades diferenciadas, su razonamiento resulta relevante para valorar un conflicto societario real.

Más directamente relacionado con nuestro supuesto, la STSJ de Castilla y León 684/2023, de 13 de junio (rec. 1434/2021), analizó una escisión total no proporcional de una sociedad dedicada al arrendamiento de inmuebles cuyos socios quedaron agrupados en dos grupos familiares. La Sala consideró que la exigencia de ramas de actividad prevista en el artículo 76.2.2.º de la LIS no podía impedir, por sí sola, la aplicación del régimen de neutralidad por resultar contraria a la Directiva 2009/133/CE, y rechazó que la mera separación de los socios permitiera negar el régimen.

Esta cuestión debe ponerse en relación con el artículo 89.2 de la LIS, que configura la ausencia de motivos económicos válidos como elemento de la cláusula antiabuso. Por tanto, el conflicto societario real debe valorarse atendiendo a las circunstancias concretas de la operación y no simplemente a la existencia de una separación entre los socios.

En el supuesto planteado, cada grupo ostenta el 50% de la sociedad y una de las dos administradoras mancomunadas. Sin el entendimiento entre ambas familias, la sociedad queda totalmente bloqueada. No se trata de una mera voluntad de desvinculación, sino de una situación objetiva de bloqueo derivada de que la propiedad y la administración de la sociedad están repartidas al 50% entre ambos grupos.

En estas circunstancias, entendemos que la separación de los socios puede responder a una verdadera necesidad de reorganización empresarial y no a una mera distribución patrimonial. El conflicto deberá acreditarse mediante las circunstancias concretas del caso: dificultades en la adopción de decisiones, comunicaciones, intentos fallidos de acuerdo o, en su caso, litigios. No bastará con invocar genéricamente las desavenencias en el proyecto de escisión.

En nuestra opinión, cuando existe un conflicto real entre los socios que impide la gestión conjunta de la sociedad, la separación puede constituir una auténtica reorganización empresarial. Si la escisión es el instrumento necesario para superar esta situación de bloqueo y se mantiene la equivalencia económica de las posiciones de los socios, entendemos que la ausencia de ramas de actividad diferenciadas no puede, por sí sola, impedir la aplicación del régimen de neutralidad fiscal, al tratarse de un requisito que no encuentra amparo en la Directiva 2009/133/CE. Dicha cuestión queda pendiente de la respuesta que adopten el Tribunal Supremo y, en su caso, el TJUE, tanto sobre la exigencia de ramas de actividad como sobre su compatibilidad con la Directiva.

LÍMITES DEL DERECHO DE LA ADMINISTRACIÓN A DETERMINAR LA DEUDA TRIBUTARIA EN CASO DE NULIDAD DE UNA LIQUIDACIÓN. DOCTRINA DEL "DOBLE TIRO" DEL TRIBUNAL SUPREMO

Para situar al lector en el marco de partida del presente debate jurídico hay que recordar que, desde hace años, en la práctica administrativa y jurisdiccional contencioso-administrativa se ha ido asentando la denominada doctrina del "doble tiro".

José Miguel Martínez-Carrasco Pignatelli
Col·legiat núm. 32.749

La Administración tributaria tiene la facultad de reiterar el contenido de los actos en sustitución de aquellos que hayan sido anulados; es decir, puede dictar una segunda liquidación cuando la primera haya sido anulada en vía administrativa, económico-administrativa o jurisdiccional, siempre dentro de los límites legales de prescripción y conforme a los pronunciamientos de los órganos revisores. Esto es, la reiteración liquidadora del órgano administrativo ha de respetar la resolución revisora y el efecto de cosa juzgada administrativa o judicial.

El inconveniente surgía cuando, después de dos actos administrativos liquidatorios declarados nulos por los órganos revisores, la Administración tributaria intentaba practicar una tercera (o sucesivas) liquidaciones, ora por nuevas interpretaciones, ora por declaraciones de caducidad con reinicio de procedimientos ex novo. Pero el Tribunal Supremo ha declarado repetidamente que la Administración tributaria no puede, sin solución de continuidad, dictar actos sucesivos en sustitución de otros anulados. La declaración de caducidad (provocada por sobrepasar el plazo legal máximo de que dispone la Administración para la finalización de un procedimiento de gestión tributaria) no puede utilizarse para justificar el afán del órgano administrativo de emitir varias liquidaciones en un mismo asunto, sobre todo, cuando un órgano revisor ha declarado previamente la nulidad del acto liquidador por defectos de motivación.

La Administración tributaria solo puede dictar dos actos de liquidación válidos como máximo sobre un mismo hecho imponible: el inicial y otro derivado de la anulación por los órganos revisores económico-administrativos o judiciales. Con ello, la doctrina del Tribunal Supremo limita el poder expansivo de la Administración tributaria en aras de una mayor certeza procesal y, por ende, de seguridad jurídica, protegiendo los derechos de los contribuyentes frente a prácticas abusivas reiteradas de los órganos administrativos gestores que, hasta ahora, adolecían de un fundamento jurídico sólido para persistir más allá de la segunda liquidación anulada.

Expuesta la situación de partida, la sentencia de 29-9-2025 del Tribunal Supremo clarifica su doctrina consolidada sobre los plazos y límites de que dispone la Administración tributaria para ejercer su derecho a determinar la deuda (en el asunto de autos, valores fiscales en la declaración del Impuesto de Sucesiones), después de haber sido declarada previamente la nulidad de actos liquidatarios por ausencia de motivación. Se cierra así, en garantía del principio de seguridad jurídica, la posibilidad de un tercer, cuarto o subsiguientes tiros, esto es, que el órgano adminis-

trativo liquidador pueda reiterar el ejercicio de aquel derecho, dictando múltiples liquidaciones en un mismo procedimiento tributario.

Los hechos acaecidos, de los que trae causa la sentencia del Tribunal Supremo referida, consistieron en la declaración de nulidad -por ausencia de motivación- dictada por el Tribunal Superior de Justicia de Galicia (sentencia 6-2-2023) de un Acuerdo de liquidación del Impuesto de Sucesiones dictado por la Axencia Tributaria de Galicia, ordenándose por el órgano judicial que la Administración autonómica practicara una nueva liquidación basada en valores declarados.

Pues bien. La Administración tributaria autonómica gallega dictó hasta ¡tres liquidaciones sucesivas! retrocediendo y avanzando en distintas fases, en un contexto de retroacción y caducidad (la cual implica la apertura de un nuevo procedimiento de comprobación, no el mero cumplimiento o ejecución de una resolución anulada). En contradicción con la jurisprudencia sobre límites en la repetición de actos administrativos indicada anteriormente, el órgano gestor pudo haber dictado hasta una cuarta liquidación, de no haber impedido tamaño dislate la sentencia del Tribunal Supremo a examen. En efecto, la Agencia Tributaria gallega dictó tres liquidaciones diferentes por el mismo hecho imponible (y a punto estuvo de dictar una cuarta): una primera liquidación, impugnada y anulada por el Tribunal Económico-Administrativo Regional por falta de motivación; una segunda liquidación que la Administración acordó en ejecución de la anulación ordenada; una tercera liquidación practicada tras declarar caducado el procedimiento e iniciar otro nuevo; y una cuarta y última liquidación ordenada por la sentencia 6-2-2023 del Tribunal Superior de Justicia de Galicia, recurrida en casación ante el Tribunal Supremo, pero oportunamente prohibida por este último.

El alto tribunal, en resolución al recurso de casación interpuesto, aborda nuevamente la validez y límites del derecho de la Administración a determinar la deuda tributaria, en relación con la caducidad, motivación y reiteración de liquidaciones en el seno de un procedimiento de comprobación de valores y de un procedimiento de comprobación limitada.

El objeto de la litis casacional versa, pues, sobre si la Administración tributaria puede o no dictar varias liquidaciones respecto a un mismo asunto, una vez se ha producido y declarado la caducidad del procedimiento de aplicación de los tributos (artículo 104.5 Ley General Tributaria), con anulaciones previas. O si, por el contrario, tal posibilidad queda limitada cuando el acto administrativo liquidatorio se anuló por un vicio de motivación. Se plantea si dicho modo legal de terminación procedimental es aplicable a un procedimiento en el que la Administración tributaria ejerce una potestad de cumplimiento o ejecución, no una potestad de comprobación. Todo ello a la luz de una jurisprudencia previa abundante que limita la repetición de liquidaciones, permitiendo únicamente al órgano administrativo. liquidador una segunda posibilidad para enmendar equivocaciones (Fundamento de Derecho Primero).

En virtud de la sentencia del Tribunal Supremo de 29-9-2025 examinada, se reafirma y clarifica, una vez más, la doctrina jurisprudencial conforme a la cual la Administración tributaria solo puede corregir errores en una segunda liquidación, sin que pueda intentar la emisión de una tercera o más liquidaciones en un mismo asunto por las mismas circunstancias controvertidas, después de la declaración de nulidad o de caducidad de las anteriores, pues no existe norma jurídica alguna que habilite tal práctica. Por tanto, no es posible para la Administración tributaria gestora un pretendido "tercer tiro", habida cuenta de que una vez anulada una primera liquidación y practicada una segunda, no cabe ya una tercera, ni ulteriores, al margen de cuál haya sido el vicio invalidante (formal o material) alegado en la segunda liquidación practicada. Invocando los principios generales de buena administración, buena fe, proporcionalidad, respeto al efecto de cosa juzgada y seguridad jurídica, el Tribunal Supremo declaró la nulidad de los actos liquidatorios posteriores a la segunda liquidación (precisamente la que da cumplimiento al acto previamente dictado en la vía revisora que lo ordena o habilita, según su naturaleza), con lo que la facultad de la Administración tributaria para reiterar actos anulados se agota con la segunda liquidación válida, sin que quepa un "tercer tiro" (Fundamento de Derecho Cuarto).

Finalmente, el Tribunal Supremo estima en casación la pretensión de los recurrentes, declarando la nulidad de todos los actos administrativos impugnados en el proceso de instancia, de liquidación o revisión, por contrariar el ordenamiento jurídico. Con dicho pronunciamiento se impidió que la anulación de una tercera liquidación tributaria (resultado de una actividad administrativa comprobadora y liquidadora de la deuda tributaria derivada de la aplicación indebida del art. 104.5 Ley General Tributaria) por la sentencia objeto de casación facilitase la apertura de una nueva revisión en el caso de que la Administración tributaria dictara una potencial cuarta liquidación tributaria, discutiéndose así ad infinitum su conformidad a Derecho (Fundamento de Derecho Quinto).

LA STS 620/2026 Y EL LABERINTO COMPETENCIAL EN LOS ARRENDAMIENTOS DE CORTA DURACIÓN

El autor analiza la reciente Sentencia del Tribunal Supremo (STS) 620/2026, de 19 de mayo, dictada por la Sala de lo Contencioso-Administrativo, que representa un pronunciamiento fundamental para el Derecho Público español.

Pol Rubio
Col·legiat núm. 43.141

El fallo que vamos a analizar seguidamente aborda la legalidad del Real Decreto 1312/2024. Es decir, al contrario de lo que muchos esperaban, no dirime el conflicto sectorial sobre viviendas turísticas, sino que profundiza en la doctrina sobre los límites de la competencia estatal frente a la autonomía de las Comunidades Autónomas en materias de vivienda y turismo.

Es vox populi que la regulación de las viviendas de uso turístico y los arrendamientos de temporada se ha convertido en uno de los campos de batalla jurídica más intensos de la última década.

El crecimiento exponencial de las plataformas digitales y la tensión en el mercado de la vivienda llevaron (i) a Europa a dictar el Reglamento (UE) 2024/1028 para armonizar la recogida y el intercambio de datos y aumentar la transparencia en el mercado de alquileres de corta duración, y (ii) al Gobierno a transponerlo mediante el Real Decreto 1312/2024.

Para cumplir con este mandato, el Estado español estableció dos instrumentos clave:

El Registro Único de Arrendamientos (RUA): Un sistema de inscripción obligatoria vinculado al Registro de la Propiedad para poder publicitarse en plataformas como Airbnb o Booking.

La Ventanilla Única Digital de Arrendamientos (VUDA): Una plataforma para el intercambio de datos entre administraciones y plataformas digitales.

El problema surgió cuando el Estado pretendió que este Registro Único fuera la única vía habilitante, ignorando que las CCAA ya disponen de sus propios registros turísticos y competencias exclusivas en materia de vivienda (Art. 148.1.18 CE) y turismo (Art. 148.1.13 CE).

La Generalitat Valenciana impugnó la norma alegando que el Estado, bajo el pretexto de cumplir con el Derecho de la Unión, invadía competencias exclusivas autonómicas constitucionales y el Tribunal Supremo le ha dado ahora la razón.

El núcleo de la sentencia reside en el análisis y denegación de los títulos competenciales invocados por el Estado.

EL NÚCLEO DE LA SENTENCIA RESIDE EN EL ANÁLISIS Y DENEGACIÓN DE LOS TÍTULOS COMPETENCIALES INVOCADOS POR EL ESTADO

El Tribunal Supremo rechaza que el artículo 149.1.8 CE (legislación civil y ordenación de los registros públicos) ampare la creación del Registro Único. La Sala argumenta que este registro no tiene por objeto la publicidad de derechos reales o negocios jurídico-privados, sino que constituye una medida de policía administrativa con efectos habilitantes. Según la doctrina del Tribunal Constitucional (p.ej. la STC 7/2019, de 17 de enero, que declaró inconstitucionales varios artículos de la Ley catalana 10/2017 de voluntades digitales), la competencia sobre un registro sigue a la competencia sobre la materia sustantiva. Por ende, siendo la vivienda y el turismo competencias autonómicas, el Estado no puede imponer un registro habilitante nacional.

Asimismo, el Tribunal desestima el uso del artículo 149.1.13 CE (bases y coordinación de la planificación general de la actividad económica). Si bien reconoce que el Estado puede establecer "bases", el Real Decreto 1312/2024 iba más allá, imponiendo una regulación exhaustiva y pormenorizada que desplazaba por completo los registros ya existentes en las CCAA, vulnerando el principio de proporcionalidad y el respeto al orden constitucional de competencias.

La sentencia opta por una estimación parcial, distinguiendo nítidamente entre control administrativo y coordinación técnica:

Nulidad del Registro Único: Se anulan los preceptos que obligaban a la inscripción registral para obtener el número de identificación. El Supremo entiende que esta exigencia se superpone ilegalmente a los procedimientos de autorización autonómicos.

Validez de la Ventanilla Única Digital: Se mantiene la vigencia de la VUDA y las obligaciones de las plataformas digitales de transmitir datos. El Tribunal considera que esto sí encaja en la competencia estatal de coordinación y estadística para fines estatales (art. 149.1.31 CE), resultando esencial para la interoperabilidad exigida por Europa.

La STS 620/2026 refuerza una idea clásica pero a veces olvidada: la integración europea no altera el reparto interno de competencias. Esta doctrina obliga al legislador a buscar fórmulas de cooperación interadministrativa y frena lo que algunos han entendido como un intento de recentralización encubierto.

Sin embargo, desde una perspectiva práctica, la sentencia genera un reto de eficiencia. Aunque protege la autonomía territorial, mantiene la fragmentación regulatoria en un mercado intrínsecamente digital y transfronterizo.

El mercado de los arrendamientos de corta duración presenta características difícilmente compatibles con una regulación fragmentada. Las plataformas digitales operan simultáneamente en todo el territorio nacional, los usuarios contratan mediante sistemas estandarizados y los flujos de información trascienden continuamente las fronteras autonómicas. En este contexto, la existencia de múltiples sistemas de control, requisitos administrativos y procedimientos de identificación puede generar importantes costes regulatorios, lagunas y fugas de información tanto para los operadores económicos como para las propias administraciones públicas.

Precisamente por ello, cabe preguntarse si la respuesta ofrecida por el Tribunal Supremo, aun siendo correcta desde una óptica estrictamente competencial, constituye la solución más eficiente para garantizar los objetivos perseguidos por el Reglamento (UE) 2024/1028.

No debe olvidarse que la finalidad de la normativa europea es incrementar la transparencia del mercado, facilitar la supervisión administrativa y combatir fenómenos como la oferta ilegal de alojamientos o el fraude en la identificación de los prestadores de servicios.

Como ya decíamos al inicio de este escrito, debemos ser conscientes de que la anulación del RUA por el TS no ha resuelto el problema de fondo. Quizás incluso lo agrava.

La principal enseñanza de la STS 620/2026 no debe ser la imposibilidad de establecer mecanismos comunes de supervisión, sino la necesidad de diseñarlos de forma distinta, y el reto que vuelve a tener sobre la mesa el Gobierno es el de articular una respuesta técnica homogénea que respete la diversidad competencial, garantizando la seguridad jurídica para propietarios, plataformas y ciudadanos.

LA LLEI 1/2026, INTEGRAL D'IMPULS A L'ECONOMIA SOCIAL, UNA LLEI ESPERADA. I SUFICIENT?

L'autora analitza la nova Llei 1/2026 que s'ha demorat dues legislatures i que, al marge de la seva finalitat, es caracteritza per constar únicament de quatre articles que modifiquen tres normes de rellevància: la Llei Estatal de Cooperatives, la Llei d'Economia Social i la Llei d'Empreses d'Inserció.

Cristina R. Grau López.
Col·legiada núm: 18.500

El 9 d'abril de 2026 es va publicar al BOE la Llei 1/2026, de 8 d'abril, integral d'impuls a l'economia social. La norma, que veu la llum després de dues legislatures, té per objectiu dissenyar un marc legal favorable per a aquestes entitats, que han demostrat eficiència i resiliència davant les transformacions de l'economia i la societat, en consideració a la seva contribució a una major cohesió social i un progrés sostenible. Per fer-ho, la Llei, de només quatre articles, modifica tres normes de particular importància: la llei estatal de cooperatives (Llei 27/1999), la llei d'economia social (Llei 5/2011) i la llei d'empreses d'inserció (Llei 44/2007).

L'article primer modifica la Llei estatal de cooperatives, per reforçar la singularitat d'aquestes entitats davant d'altres tipus societaris, oferint un concepte legal que incorpora la totalitat dels principis que les regeixen: afegeix la gestió democràtica, l'autonomia i independència, la participació econòmica dels socis, la seva educació, formació i informació, la cooperació entre cooperatives i l'interès per la comunitat. També es preveu el destí de les aportacions a capital que no són reclamades pels socis que han causat baixa com a tals, les quals passaran a integrar-se en els fons col·lectius. La Llei conté una regulació innovadora, tipificant els supòsits que hom ha de considerar com a "falses cooperatives" (aquelles que es constitueixen fraudulentament per a encobrir finalitats diferents de les previstes pel legislador), recollint un llistat de presumpcions iuris tantum, basades en els criteris jurisprudencials més recents.

La singularitat de la cooperativa també es fa palesa en la regulació de les de treball, respecte de les quals la llei posa l'accent en el vincle societari, explicant que no es tracta d'una relació laboral o que la retribució consisteix una bestreta (no sou) i regulant la Comissió d'Igualtat i el Pla d'Igualtat específics per a aquestes societats.

També es regula l'ús de mitjans electrònics en el si de la cooperativa, admetent les comunicacions electròniques entre aquesta i els socis, fins i tot per a exercir el dret d'informació i per a les reunions dels òrgans socials, tant si la reunió té lloc íntegrament per aquests mitjans, com si és híbrida; alhora imposa el deure de disposar de web corporatiu a les cooperatives amb més de 500 sòcies, reforçant la seva transparència. Es millora la sistemàtica anterior en regular la convocatòria o la constitució dels òrgans socials; la intervenció de comptes, seguint la línia de la majoria de les lleis autonòmiques, deixa de ser un òrgan social obligatori; i també, a petició del sector s'han modificat extrems com els terminis de prescripció de les infraccions socials o l'ampliació de la permanència mínima dels socis en cooperatives agràries.

L'article segon de la Llei 1/2026 modifica la llei d'empreses d'inserció, més profundament que en el cas de les cooperatives. El legislador adopta una perspectiva diferent, desvinculant la vulnerabilitat de la persona, per a atribuir-la a factors externs als quals aquesta està exposada, evitant l'estigmatització derivada de la norma anterior.

La llei també amplia substancialment els supòsits que situen la persona en situació d'exclusió o de vulnerabilitat respecte a la norma anterior afegint, entre d'altres, els inscrits als serveis públics d'ocupació 2 anys seguits o 12 mesos, si són majors de 45 anys; les víctimes de violència de gènere o sexual; les persones sense llar; o les provinents de processos de regularització de la situació administrativa de residència i treball, alhora que s'inclou una clàusula de tancament que dona cabuda a situacions singulars a criteri de l'administració competent. També regula integralment i sistemàtica el contracte laboral d'inserció, posant fi a les dificultats d'aplicar les normes laborals derivades de la reforma laboral de 2022 al contracte d'inserció, de naturalesa temporal; sistematitza quines competències corresponen als serveis socials i quines als serveis d'ocupació; i modifica el còmput de les ràtios de contractació de persones en procés d'inserció, establint que no es prenen en consideració per a aquest còmput ni el personal tècnic d'acompanyament, ni les persones subrogades en virtut d'un procés de licitació pública, alhora que s'harmonitza amb la legislació laboral sobre contractació temporal.

També ha reforçat el caràcter no lucratiu d'aquestes entitats, exigint que les entitats promotores no tinguin ànim de lucre, que ostentin el 100% del capital de l'empresa d'inserció si aquesta és mercantil (davant del 51% anterior) alhora que obliga a la reinversió del 100% dels beneficis en el fi social o en reforçar els seus fons propis (davant del 80% anterior). Finalment, cal destacar que la llei introdueix noves mesures de foment, essent la més remarcable ésser declarades entitats prestadores de Serveis d'Interès Econòmic General.

L'article tercer de la Llei 1/2026 modifica la Llei d'Economia Social. Pel que fa a les entitats que integren l'economia social, com en la llei anterior, tenen aquesta consideració les formes socials reconegudes expressament per la Llei, les entitats singulars i les entitats que, tenint una forma jurídica diferent, compleixin els principis de la Llei. Però destaquen dos canvis vers el llistat anterior: només es contemplen els centres especials de treball d'iniciativa social i s'afegeix una nova categoria, l'empresa social, definida expressament per la norma d'acord amb les resolucions i pronunciaments europeus.

Sens dubte la novetat més important és el reconeixement exprés com a entitats prestadores de serveis d'interès econòmic general de les empreses d'inserció i dels centres especials de treball d'iniciativa social, així com la possibilitat que la resta d'entitats de l'economia social obtinguin aquest reconeixement, previ el corresponent acte d'atribució.

Finalment, l'article quart modifica la norma fiscal cooperativa, la Llei 20/1990, incloent entre les cooperatives especialment protegides les d'habitatges en cessió d'ús.

Certament, la Llei 1/2026 suposa un aggiornamento de la normativa anterior i un pas endavant en el foment d'unes entitats les activitats de les quals són d'interès general, però no ha recollit algunes demandes del sector que contribuirien a enfortir-lo i fer-lo més competitiu. Esperem que no siguin necessàries dues legislatures més per poder-ho dur a terme.

LA INTEGRACIÓ ENTRE EL PORTAL DE SERVEIS DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA I EL REGISTRE PÚBLIC DE CONTRACTES: UNA MODERNITZACIÓ NECESSÀRIA AMB EFECTES DESIGUALS

L'autor analitza l'avenç indiscutible que suposa la integració entre el Portal i el Registre, atès que permet corregir una anomalia sistèmica que obligava les entitats a informar doblement.

Marcos Sánchez Siles
Col·legiat núm: 42.383

La contractació pública ha viscut els darrers anys una transformació profunda, impulsada per la digitalització, la necessitat de garantir una major transparència i l'exigència d'obtenir dades fiables sobre l'activitat contractual del conjunt d'entitats del sector públic.

En aquest sentit, la Plataforma de Serveis de Contractació Pública (PSCP) i el Registre Públic de Contractes (RPC) representen dues peces centrals d'aquest ecosistema. Ambdues, fins ara, coexistien com a sistemes paral·lels, amb fluxos d'informació duplicats i circuits que sovint obligaven el personal de les entitats públiques a repetir tasques, generar incoherències i invertir temps en processos que no aportaven valor afegit.

Mantenir aquesta desconnexió era difícilment justificable. L'Estratègia catalana de millora de la compra pública 2022–2026 ja havia fixat com a objectiu la interoperabilitat i l'homogeneïtzació de dades, i la Llei de Contractes del Sector Públic (LCSP) reforça l'exigència de publicitat, transparència i gestió electrònica. La integració PSCP–RPC respon, per tant, a una necessitat objectiva: garantir que allò que es publica al perfil del contractant és, alhora, el que s'inscriu al registre oficial.

La integració operativa (que s'implanta progressivament al conjunt d'entitats del sector públic) permet que la informació publicada a la PSCP es transmeti automàticament al RPC segons un model d'enviament esglaonat: anuncis, adjudicacions, formalitzacions, execució, modificacions, pròrrogues i, finalment, extinció i liquidació. D'aquesta manera, la PSCP deixa de ser només un espai de publicitat i esdevé l'autèntica porta d'entrada de dades cap al registre: d'una tramesa única es genera una traçabilitat completa del contracte, eliminant duplicitats i millorant la qualitat de la informació disponible per a òrgans de control i responsables públics.

La integració és, en aquest sentit, un avenç indiscutible. Permet corregir una anomalia sistèmica que obligava les entitats a informar doblement, sovint amb criteris o terminologies diferents, i contribueix decisivament a un objectiu que hauria d'haver estat present des de l'inici de la contractació electrònica: el principi de dada única.

Ara bé, com en qualsevol transformació de gran abast, els avantatges estructurals conviuen amb efectes col·laterals que cal analitzar sense apriorismes. Un d'aquests afecta de manera especial un actor sovint oblidat en el debat públic: els Poders Adjudicadors que no són Administració Pública (PANAP), segons previsions de l'article 3 de la LCSP.

La posició jurídica dels PANAP en la fase d'execució i extinció contractual continua sent nítida: d'acord amb els articles 26 i 319.1 de la LCSP, els contractes celebrats per aquests ens tenen naturalesa estrictament privada pel que fa als seus efectes, compliment i extinció, i es regeixen pel dret civil o mercantil. Aquesta distinció ha estat reiteradament confirmada per la jurisprudència, com ara per la Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Sala Contenciosa Administrativa, núm. 1239/2023, de 30 de març, que afirma que els PANAP només queden subjectes a la LCSP en les fases de preparació, adjudicació i modificació, mentre que la jurisdicció competent per conèixer de les qüestions relatives a l'execució o la liquidació és la civil.

LA INTEGRACIÓ ENTRE EL PORTAL I EL REGISTRE DE CONTRACTES ÉS, SENS DUBTE, UNA MILLORA RELLEVANT TANT EN TERMES DE GOVERNANÇA COM D'EFICIÈNCIA DEL SISTEMA

Així mateix, tant l'Informe 4/2022 de la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat com la Resolució de la Comissió Mixta del Tribunal de Comptes núm. 1437/2024 subratllen que la LCSP no imposa als PANAP l'obligació de practicar una liquidació administrativa del contracte, atès que aquesta figura és pròpia dels contractes administratius de les administracions públiques. En conseqüència, qualsevol instrument de tancament o d'avaluació final exigible als PANAP tindria un caràcter merament intern o funcional, però no juridicoadministratiu, no podent alterar la naturalesa privada del contracte ni el règim d'extinció que li resulta aplicable.

Tanmateix (i aquí sorgeix la paradoxa), el sistema PSCP–RPC estableix un estàndard únic de publicació i registre que no distingeix entre administracions i PANAP. Tots dos han de reportar el cicle de vida complet del contracte amb el mateix nivell de detall: dades econòmiques desglossades, modificacions, pròrrogues, imports executats, coherències internes, i finalment la liquidació amb indicació de l'import efectivament satisfet.

A la pràctica, la integració empra un llenguatge tecnològic que genera efectes jurídics indirectes: el registre demana un tancament del contracte, i aquest "tancament registral" obliga els PANAP a generar un document intern d'avaluació o de finalització del contracte que, malgrat no ser un acte administratiu, adquireix una rellevància decisiva davant els òrgans de control.

Val la pena subratllar-ho: no hi ha cap canvi normatiu que modifiqui la naturalesa privada dels contractes dels PANAP. No s'han "administrativitzat" jurídicament. Però sí s'ha produït una "administrativització" funcional derivada del disseny del sistema, i no pas de la LCSP. I aquesta "administrativització" es tradueix en més formalitats, més documentació i més càrrega procedimental pel conjunt d'entitats del sector públic.

L'homogeneïtzació avança sempre per la via de la major exigència, mai per la simplificació. Els PANAP (que no tenen, ni han de tenir, un règim administratiu d'execució) es troben ara obligats a operar amb un grau de traçabilitat i formalització molt proper al de les administracions. El sistema no flexibilitza; uniformitza. I ho fa, inevitablement, des de la vessant més onerosa.

Això no treu mèrit al progrés global. El control públic millorarà. Les estadístiques seran més fiables. Les auditories tindran dades més consistents. I el país guanyarà en governança contractual. Però és legítim plantejar-se si aquesta homogeneïtzació (necessària des del punt de vista de la integritat del sistema) hauria d'anar acompanyada d'alguna reflexió sobre la proporcionalitat en relació amb la diversitat jurídica interna del sector públic.

La integració entre el Portal i el Registre de Contractes és, sens dubte, una millora rellevant tant en termes de governança com d'eficiència del sistema. Ara bé, la consolidació d'un model únic de dades i d'un circuit homogeni de publicació i registre obliga també a recordar que aquesta uniformitat operativa no pot traslladar-se automàticament al pla jurídic. El règim d'execució i extinció dels PANAP continua essent privat, i preservar aquesta diferenciació és essencial perquè la tecnologia no generi, per inèrcia, lectures que desdibuixin el marc normatiu establert. L'equilibri entre eficiència, control i respecte a la pluralitat normativa és, i continuarà sent, un repte fonamental.

LA JUNTA INFORMA

LA QUARTA CIMERA SOBRE LA IMPLANTACIÓ DE LA LO 1/2025 REUNEIX A L'ICAB ELS DIFERENTS PROFESSIONALS DEL DRET INVOLUCRATS PER CONÈIXER L'EVOLUCIÓ DE LA SEVA APLICACIÓ

Seguint el compromís de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) per liderar i fer seguiment de l'evolució de la implantació de la Llei Orgànica 1/2025, la Corporació va reunir el passat 15 de setembre a la seu col·legial, i per quart cop, representants del Consejo General del Poder Judicial, el Departament de Justícia, el TSJC, la Fiscalia, presidents de Tribunals d'Instància, LAJ, així com membres de la Procura i de l'Advocacia, aquesta última representada per la Junta de Govern de l'ICAB i els delegats i delegades de les diferents Delegacions del Col·legi.

La degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, va presidir la trobada, en la qual es van presentar noves dades del Departament de Justícia en relació amb la implantació de la LO 1/2025 a la demarcació territorial del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona i també es va donar a conèixer la situació dels Tribunals d'Instància, de l'Audiència Provincial de Barcelona i del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

La Cimera també va permetre conèixer el posicionament dels LAJ que estan al capdavant dels Serveis Comuns, així com la situació que es viu des de l'advocacia a les diferents Delegacions Territorials de l'ICAB, en relació amb l'aplicació de la LO 1/2025.

Durant la Cimera es va alertar de l'impacte que comporta l'alta mobilitat de personal, que conseqüentment entorpeix el dia a dia del funcionament dels òrgans judicials i, de l'altra, la incorporació de personal que no disposa d'una experiència prèvia en l'àmbit de la Justícia, ni de la formació especialitzada que requereixen serveis com el de guàrdia o determinats procediments com els de violència, infància o família. Aquesta situació és, actualment, un denominador comú a Barcelona i a les diferents Delegacions, i es produeix tant en els Tribunals d'Instància, com en l'Audiència Provincial i en el TSJC.

L'altre punt crític del qual es va parlar és la necessitat d'incidir en l'atenció als professionals i a la ciutadania, amb l'objectiu de millorar el servei que s'ofereix i donar una resposta més adequada a les seves necessitats.

Els darrers blocs d'intervencions van comptar amb els parlaments de diversos representants de la Procura, la fiscalia a Catalunya i del CGPJ. Precisament des del Consejo General del Poder Judicial es va presentar la "Guía de buenas prácticas Ley Orgánica 1/2025", una obra que a través dels seus vuit capítols i annexos presenta un conjunt sistemàtic de criteris, recomanacions i eines destinades a facilitar l'organització i funcionament dels Tribunals d'Instància per afavorir una organització homogènia d'aquests arreu del país.

Aquesta Cimera, igual que les tres anteriors —celebrades els mesos d'octubre de 2025 i febrer i maig de 2026— ha demostrat que gràcies a la col·laboració i el diàleg promogut en aquestes reunions de treball s'han pogut solucionar importants incidències detectades en l'aplicació de la LO 1/2025 per tal de fer-la més eficient i pràctica per al conjunt de professionals que l'han d'aplicar.

LA JUNTA DE GOVERN REP A L'ICAB EL PRESIDENT DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL, CÁNDIDO CONDE-PUMPIDO

El passat 14 d'octubre de 2026 va tenir lloc una visita institucional del president del Tribunal Constitucional, Cándido Conde-Pumpido, a l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB), on va ser rebut per la Junta de Govern de la Corporació, encapçalada per la degana, Cristina Vallejo, el vicedegà, Jorge Navarro, i el secretari, Carles Garcia Roqueta.

Durant la visita, Conde-Pumpido va estar acompanyat per la magistrada Laura Díez Bueso i pel seu cap de gabinet, Joaquín Vives, i van saludar els diputats i les diputades de la Junta de Govern del Col·legi Alexander Salvador, Carmen Sánchez, Cristina Capuz, Cristina Crespo, Cristina Díaz-Malnero, Lluís Rodríguez Pitarque, Marta Domènech, Natalia Centella, Octavio Gracia, Quim Clavaguera, Ramón Ángel Casanova i Vanessa Sánchez.

Durant la visita a l'ICAB, el president del TC va poder conèixer la biblioteca col·legial, una de les més importants d'Europa en l'àmbit jurídic, i signar el Llibre d'Honor del Col·legi.

CONVENI ENTRE L'ICAB I EL CONSORCI DE L'HABITATGE DE BARCELONA PER PROMOURE LA MEDIACIÓ EN MATÈRIA D'HABITATGE

L'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) i el Consorci de l'Habitatge de Barcelona (CHB) van signar el passat 23 de setembre un nou conveni de col·laboració per tal d'oferir vies alternatives de resolució de conflictes a aquelles persones i llars que es trobin en situacions de dificultat per accedir o mantenir l'habitatge.

L'acord ha de servir per desenvolupar el programa MASC (Mitjans Adequats de Solució de Controvèrsies), una metodologia pensada per resoldre conflictes sense necessitat d'iniciar un procediment judicial. Mitjançant aquest conveni, el CHB i l'ICAB volen afavorir la resolució dialogada de controvèrsies relacionades amb l'habitatge i contribuir a evitar la judicialització dels conflictes. El conveni dona resposta als nous requeriments establerts per la Llei 1/2025, de mesures en matèria d'eficiència del Servei Públic de Justícia, que fomenta la utilització dels MASC abans d'acudir a la via judicial en determinats conflictes civils.

El secretari de l'ICAB i responsable del Centre ADR, Carles Garcia Roqueta, destaca de l'acord "la importància que l'advocacia mediadora pugui estar present en la resolució de conflictes sobre habitatge".

Designació de professionals adscrits al centre ADR ICAB

El procediment preveu que els casos detectats pels serveis d'assessorament jurídic de les Oficines d'Habitatge de Barcelona siguin derivats al Centre ADR de l'ICAB, que verificarà l'admissibilitat de cada expedient i designarà una persona mediadora o conciliadora especialitzada, garantint la imparcialitat, la independència i la confidencialitat del procés.

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL SOBRE LA URGÈNCIA DE COMPTAR AMB EL REGLAMENT DE LA PASSAREL·LA AL RETA

El Consell de l'Advocacia Catalana, el Consell de Col·legis de Procuradors dels Tribunals de Catalunya, el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i el Consell de l'Arquitectura Tècnica de Catalunya van demanar a la ministra d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, Elma Saiz, la necessitat d'avançar amb la màxima celeritat en el desenvolupament reglamentari de la passarel·la al règim especial de treballadors autònoms (RETA), amb l'objectiu de culminar-ne la tramitació com més aviat millor i garantir una regulació que ofereixi seguretat jurídica als professionals afectats.

Tal com ha recordat aquests dies l'Advocacia Espanyola en un informe sobre la viabilitat de l'aprovació del Reial Decret de la passarel·la al RETA, encara hi ha marge per avançar en la tramitació del reglament i fer-ne possible l'aprovació.

Les quatre institucions subratllen que aquesta reivindicació, impulsada des de fa més de tres anys per associacions, plataformes, col·lectuis i sindicats de mutualistes, respon a una necessitat urgent que afecta més de 150.000 professionals. Per a moltes persones que s'acosten a l'edat de jubilació, disposar d'una regulació és fonamental per poder prendre decisions sobre el seu futur.

SETMANA DE LA SOSTENIBILITAT

ICAB · NOVEMBRE 2026

JORNADA SOCIAL: COMPROMÍS SOCIAL EN TEMPS DE CANVIS

FUNDACIÓ SANT RAIMON DE PENYAFORT

CONSTRUINT UN FUTUR SOSTENIBLE: EXPERIÈNCIES TRANSFORMADORES

BONA GOVERNANÇA I TRANSPARÈNCIA

Intercollegial

FEM GIRAR EL MÓN DE L'ADVOCACIA CAP AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

ICAB ADVOCACIA BARCELONA

Catalunya 2030

FSC

Partner estratègic:

altermútua ADVOCATS I ADVOCADES

Patrocinadors:

AON

arquia banca

SEPIN Editorial Jurídica

L'ICAB ES MOU

L'ICAB REIVINDICA LA FIGURA DE RAFAEL CASANOVA PER LA DIADA NACIONAL DE CATALUNYA

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va estar present als actes oficials que es van celebrar els dies 10 i 11 de setembre de 2026 a Barcelona amb motiu de la Diada Nacional de Catalunya.

El dia de la Diada, la degana, Cristina Vallejo, i la diputada Vanessa Sánchez Balboa, juntament amb representants del Consell de l'Advocacia Catalana i de la Procura catalana, van assistir a l'Ofrena Floral al Monument de Rafael Casanova, qui va ser advocat de Barcelona. La figura de Casanova recorda que l'advocacia té una vocació que va més enllà de l'exercici d'una professió: la defensa de la justícia, de les institucions, dels drets i de les llibertats.

D'altra banda, la diputada de la Junta de Govern Cristina Díaz-Malnero va representar la Corporació a l'acte institucional amb motiu de la Diada Nacional de Catalunya que va tenir lloc al TNC.

De forma prèvia a la Diada, la degana, Cristina Vallejo, i el diputat de la Junta de Govern Alexander Salvador van assistir el 10 de setembre a l'acte solemne d'hissada de la senyera i a la recepció institucional organitzada per la Mesa del Parlament.

TROBADA INSTITUCIONAL AMB EL CONSELLER D'UNIÓ EUROPEA I ACCIÓ EXTERIOR, JAUME DUCH

La degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, i les diputades responsables de Relacions Internacionals del Col·legi, Cristina Crespo i Natalia Martí, es van reunir l'1 d'octubre a la seu col·legial amb el conseller d'Unió Europea i Acció Exterior, Jaume Duch, amb l'objectiu de reforçar els vincles institucionals i la projecció internacional de l'advocacia barcelonina.

EL COL·LEGI I LA CAMBRA DE BARCELONA IMPULSEN LA CONNEXIÓ ENTRE EL MÓN EMPRESARIAL I L'ADVOCACIA

Amb l'objectiu d'impulsar i apropar a l'advocacia el món empresarial, la degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, i el president de la Cambra de Comerç, Josep Santacreu, es van reunir el 14 d'octubre a la seu de la Cambra. Tots dos dirigents es van comprometre a treballar plegats, identificar les oportunitats i reptes comuns i, en definitiva, dotar de valor el servei que presten als seus associats electors i, en general, a tota la societat.

REUNIÓ AMB LA NOVA DEGANA DEL COL·LEGI OFICIAL DE PSICOLOGIA DE CATALUNYA, DOLORS LIRIA

La degana del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Cristina Vallejo, i la diputada de la Junta de Govern Cristina Díaz-Malnero es van reunir el 23 de setembre de 2026, al Palauet Casades, amb la nova degana del Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya (COPC), Dolors Liria, qui va assumir el càrrec el passat mes de juny.

Durant la reunió es va posar en valor la importància de la col·laboració interdisciplinària, especialment en aquells àmbits en què les actuacions dels professionals de la psicologia i de l'advocacia conflueixen i poden contribuir conjuntament a una millor atenció a les necessitats de la ciutadania. La trobada es va emmarcar en l'espai de diàleg i col·laboració que ofereix l'Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya, de la qual l'ICAB exerceix actualment la presidència.

FRANCISCO PÉREZ BES, ADJUNT A LA PRESIDÈNCIA DE L'AEPD, ES REUNEIX A L'ICAB AMB LA JUNTA DE GOVERN, LA COMISSIÓ D'ADVOCATS D'EMPRESA I LA SECCIÓ DE DRETS DIGITALS I IA

El passat 21 de setembre de 2026, la degana, Cristina Vallejo, el vicedegà, Jorge Navarro, i els diputats de la Junta Alexander Salvador i Cristina Crespo, juntament amb representants de la Comissió d'Advocats d'Empresa -Iván Hernández i Alejandra González-Mestre Iborra- i de la Secció de Dret Digital i IA -Júlia Bacaria, Vanesa Alarcón i David De Falguera- es van reunir amb Francisco Pérez Bes, adjunt a la presidència de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, per abordar temes d'interès comú en favor de la professió.

CELEBRADA A L'ICAB UNA TROBADA PER ABORDAR QÜESTIONS EN L'ÀMBIT D'ESTRANGERIA

El diputat de la Junta de Govern de l'ICAB responsable d'Estrangeria, Quim Clavaguera, es va reunir el 9 d'octubre de 2026 amb Marc Giménez, membre de la Comissió d'Estrangeria del Col·legi de Gestors Administratius; Sergi Baró, vocal de la Junta de Govern del Col·legi de Graduats Socials de Catalunya, i Sílvia Muñoz, responsable de formació i estrangeria d'aquest darrer Col·legi. La trobada, que va tenir lloc a la seu de l'ICAB, va comptar també amb l'assistència de Josefa Gutiérrez, coordinadora de la Comissió d'Estrangeria.

L'ICAB, PRESENT A L'ACTE D'OBERTURA DE L'ANY JUDICIAL 2026-2027 A CATALUNYA

La degana del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Cristina Vallejo, va assistir el 2 d'octubre de 2026 a l'acte d'Obertura de l'Any Judicial 2026-2027 a Catalunya, que es va celebrar a la seu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

Durant l'acte solemne, organitzat pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i el Consell General del Poder Judicial, es va fer un reconeixement professional a Mercè Caso, presidenta del TSJC, i al president de l'Audiència Provincial de Catalunya, Antonio Recio, pels 35 anys de trajectòria professional en l'Administració de Justícia. Des de l'ICAB els felicitem per tota una trajectòria professional dedicada al servei de la Justícia!

L'acte va comptar amb l'assistència del president de l'Advocacia Catalana, Rogeli Montoliu; el degà del Col·legi Notarial de Catalunya, José Alberto Marín; el degà del Col·legi de Procuradors dels Tribunals de Catalunya, Javier Segura Zariquiey; el president de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, Francesc Tusquets; el vicedegà del Col·legi de Graduats Socials de Catalunya, Manuel Brenes; la segona tinenta d'alcaldia de Barcelona, Mª Eugènia Gay; la Síndica de Greuges de Catalunya, Esther Giménez-Salinas, i les magistrades Mar Serna i Rosa Maria Virolés, entre d'altres autoritats de la societat civil catalana.

L'ICAB, PRESENT AL 250È ANIVERSARI DEL CONGRÉS DE L'ADVOCACIA MALAGUENYA

La degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, i els diputats Cristina Díaz-Malnero i Luis Rodríguez Pitarque van assistir els dies 15 i 16 d'octubre al XXI Congrés Jurídic de l'Advocacia Malaguenya, un esdeveniment que amb més de 100 ponents i 35 sessions va permetre analitzar els principals canvis legislatius en les diferents branques del Dret, els reptes que ha d'afrontar l'advocacia actualment, la irrupció de la intel·ligència artificial, i qüestions pràctiques com la gestió dels despatxos, la previsió social de l'advocacia i el benestar emocional dels professionals. A més, en aquesta ocasió la celebració del Congrés va servir per commemorar el 250è aniversari del Col·legi de l'Advocacia de Màlaga.

La degana de l'ICAB va participar com a ponent en la taula titulada "La nova regulació sobre el desnonament i les seves carències" juntament amb Alberto Torres López, advocat i director de l'editorial jurídica Sepín, i Marta Legarreta, advocada i expresidenta de la secció de Dret Civil del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona. La taula va ser presentada per Luis Damián Fernández Moncayo, diputat de la Junta de Govern del Col·legi d'Advocats de Màlaga.

SÈNIORS / GAJ

LA COMISSIÓ D'ADVOCATS SÈNIORS HA PROSSEGUIT AMB LA SEVA INCESSANT ACTIVITAT DE FORMACIÓ JURÍDICA I CULTURAL

A banda de les conferències de cada dijous, en el mesos de setembre i octubre de 2026 van realitzar una visita guiada al Monestir de Pedralbes, que els va permetre descobrir els detalls de la vida del monestir amb un recorregut per les estances principals del recinte.

També van organitzar un Festival de Literatura i Poesia a seu col·legial. Sense dubte va ser una activitat literària molt enriquidora, que va despertar un gran interès entre els assistents i que va comptat amb una molt bona acollida per part del públic. L'activitat va ser una excel·lent oportunitat per gaudir de la literatura i compartir coneixements. L'elevada participació ha posat de manifest l'interès que generen aquest tipus d'iniciatives i la seva importància per dinamitzar la vida cultural de la comissió.

La visita guiada al Castell de Miravet i Terres de l'Ebre va permetre als advocats de la Comissió d'Advocats Sèniors conèixer de primera mà un dels monuments més emblemàtics del patrimoni històric i cultural de Catalunya. Aquesta visita va ser una oportunitat per descobrir la història del castell, la seva importància estratègica al llarg dels segles. A més, va contribuir a posar en valor la conservació del patrimoni, afavorint la descoberta de la història i el coneixement de l'entorn cultural i paisatgístic de les terres de l'Ebre.

EL GAJ POSA EN MARXA UNA NOVA EDICIÓ DEL 'CURS ZERO DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA'

El Grup de l'Advocacia Jove va organitzar el 'Curs Zero de Contractació Pública' amb l'objectiu d'aproximar aquesta matèria als seus agrupats. El Curs s'estructura en diverses sessions.

El passat 5 d'octubre va tenir lloc la sessió inaugural en què es va fer una introducció a la contractació del sector públic amb la participació de Natalia Centella, diputada de la Junta de Govern de l'ICAB; Elena Medina, presidenta del GAJ, Maribel Fernández, directora de Serveis Jurídics de l'Ajuntament de Barcelona; Carlos Rodríguez i Roger Arce, tècnics Superiors en Dret del Departament de Contractació de la Gerència d'Economia, Recursos i Transformació Digital de l'Ajuntament de Barcelona.

VIDA COL·LEGIAL

L'ICAB CELEBRA UNA IMPOSICIÓ DE TOGUES PRESIDIDA PER LA JUNTA DE GOVERN, EL MAGISTRAT DEL TS JOSÉ MARÍA MACÍAS I LA PRESIDENTA DEL GAJ, ELENA MEDINA

El passat 30 de setembre de 2026 es va celebrar a la Sala d'Actes una nova sessió d'imposició de togues per donar la benvinguda de forma simbòlica a més d'una seixantena de nous col·legiats i col·legiades que s'incorporen a l'ICAB. En aquesta ocasió, l'acte va ser presidit per la Junta de Govern, encapçalada per la degana, Cristina Vallejo, el magistrat del TS José M. Macías i la presidenta del Grup de l'Advocacia Jove (GAJ), Elena Medina.

La cerimònia es va iniciar amb les paraules de benvinguda de la degana, Cristina Vallejo, a les noves persones col·legiades felicitant-les per haver escollit com a professió l'advocacia, que és "una de les vocacions més nobles a la qual es pot dedicar una vida" i, a més, "un pilar indispensable de la democràcia". La degana va ressaltar que la professió exigeix actualment fer front a molts reptes i va fer èmfasi en l'essencial paper d'acompanyament que tindrà l'ICAB al llarg de la seva carrera professional per tots els serveis que posa a l'abast de l'advocacia, així com en l'emparament que pot oferir.

Per finalitzar el seu discurs, la degana va demanar als nous col·legiats i col·legiades que participin en la vida col·legial, a través de les més de 56 Comissions i Seccions, relacionades amb totes les branques del Dret i àmbits d'actuació professional i, molt especialment, a través del Grup de l'Advocacia Jove del Col·legi.

Tot seguit van intervenir la nova presidenta del Grup de l'Advocacia Jove, Elena Medina, i el magistrat del Tribunal Suprem José M. Macias.

Posteriorment, el secretari de l'ICAB, Carles Garcia Roqueta, va dirigir el moment central de la cerimònia: la imposició de togues, en què cada nou col·legiat i col·legiada va pujar a l'escenari amb el seu padrí o padrina, per jurar o prometre l'ordenament jurídic i complir amb les normes deontològiques de la professió. D'aquesta manera simbòlica es dona inici a una nova etapa professional marcada per valors com l'honestedat, la independència i la responsabilitat professional en la defensa dels drets i llibertats de les persones.

La degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, va clausurar la cerimònia felicitant els nous col·legiats i col·legiades i donant-los la benvinguda a la Corporació.

L'ICAB RECLAMA MÉS PRODUCCIÓ ACADÈMICA I DOCENT PER PROMOURE EL CATALÀ EN ELS ESTUDIS DE DRET

La Comissió de Llengua Catalana del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va convidar a participar en el cicle "Diàlegs sobre el català en el Dret", celebrat el passat 14 d'octubre, els degans de les diferents facultats de Dret de Barcelona per tal d'analitzar quin ús es fa del català en els estudis del grau de Dret i d'accés a l'advocacia i abordar quin paper tenen les facultats de Dret en la promoció i ús del català.

La degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, va presentar l'acte posant en valor la posada en marxa sota el seu mandat de la Comissió de Llengua Catalana per tal de vetllar per l'ús del català en l'àmbit del Dret, és a dir, "més enllà dels jutjats, ja que és un tema d'àmbit més ampli com ho és el sector jurídic". Per això va agrair la participació en aquest cicle de Diàlegs sobre el català en el Dret d'Andreu Olesti, degà de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona (UB); Ricardo Esteban, degà de la Facultat de Dret de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB); Joan Picó, degà de la Facultat de Dret de la Universitat Pompeu Fabra (UPF); Ignasi Beltran de Heredia, director dels Estudis de Dret i Ciència Política de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i Montserrat Nebrera, degana de la Facultat de Dret de la UIC Barcelona.

La taula de debat va ser moderada per Quim Clavaguera i Alexander Salvador, diputats de la Junta de Govern responsables de la Comissió de Llengua Catalana. Durant l'acte, des de l'ICAB es va posar de manifest que cal impulsar mesures efectives per fomentar l'ús del català dins els estudis de Dret, ja que les dades de "L'Informe sobre el català a la justícia" presentades al mes de maig a l'ICAB posen de manifest que la mitjana d'ús del català a les universitats públiques catalanes és d'un 44,7% i un 7% a les universitats privades catalanes. Les dades també indiquen que el 76,4% dels advocats declaren que no van estudiar el grau de Dret en català i aquesta xifra baixa al 65,4% quan parlem d'advocats menors de 40 anys.

Per a Alexander Salvador, aquesta taula de diàleg va servir per identificar els principals factors que s'estableixen com una barrera que dificulta el ple exercici de l'advocacia en català. Per la seva banda, Quim Clavaguera va declarar que cal fer un esforç conjunt per incrementar els recursos per promoure el català en l'àmbit dels estudis de Dret, entre ells, més professorat que imparteixi classes en català a les facultats de Dret.

RÈCORD D'ASSISTÈNCIA A LA FIRA DE L'OCUPACIÓ 2026 IMPULSADA PER L'ICAB, AMB MÉS DE 300 VISITANTS I 32 ESTANDS VINCULATS AL SECTOR JURÍDIC

La Fira d'Ocupació ICAB celebrada el passat 14 d'octubre va tancar l'edició de 2026 amb un rècord de participació, amb més de 300 persones inscrites i un total de 32 estands d'entitats, entre els quals hi ha despatxos d'advocats, empreses i institucions vinculades al món jurídic.

La Fira de l'Ocupació 2026, impulsada per Talent ICAB, el servei d'orientació, emprenedoria i ocupació professional del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, va permetre apropar l'advocacia a la diversitat de sortides professionals que ofereix el mercat laboral dins el sector jurídic, així com facilitar el contacte directe amb despatxos, empreses i institucions interessades a incorporar diferents perfils d'advocats i advocades especialitzats en diversos àmbits del Dret als seus equips.

L'elevada participació d'organitzacions, enguany amb 32 estands, va ser clau per poder oferir als nombrosos assistents noves oportunitats en l'àmbit laboral, a més de facilitar oportunitats per explorar diferents itineraris professionals i establir contactes que poden esdevenir noves oportunitats laborals.

VIDA COL·LEGIAL

L'ICAB CONSIDERA NECESSARI UN NOU PACTE DE JUSTÍCIA BASAT EN EL CONSENS I EL DIÀLEG DAVANT LA FALTA DE MITJANS, DE PERSONAL AMB FORMACIÓ JURÍDICA I ALTRES MANCANCES EN L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona considera necessari un nou pacte de justícia basat en el consens i el diàleg davant la falta de mitjans, de personal amb formació jurídica i altres mancances en l'Administració de Justícia. Així ho va posar de manifest la degana durant la presentació del número 89 de la revista "Política & Prosa", dedicat a "Justícia: la reforma pendent" i presentat a la Biblioteca col·legial el passat 13 d'octubre.

La degana va ressaltar que la crisi per manca de mitjans personals en l'Administració de Justícia és, ara mateix, un dels punts més crítics de la reforma de la justícia. Per això va considerar que cal una cobertura efectiva de les places de l'Administració de Justícia, formació jurídica per al personal que s'hi incorpora i una resposta urgent als serveis que han quedat sense dotació. Vallejo també va alertar que, al marge dels recursos suficients, l'Administració de Justícia ha de comptar amb procediments comprensibles tot garantint el dret de defensa, especialment quan hi ha vulnerabilitat, que s'ha de respectar la independència professional i el secret que protegeix la relació entre advocat i client, i que la modernització de la justícia ha d'acompanyar els professionals, perquè cap eina tecnològica pot substituir l'advocacia.

En relació amb l'anunci del Govern de crear 94 places de jutges i 47 de fiscals a Catalunya, la degana de l'ICAB va considerar que les places de jutges estan dimensionades, però va expressar el seu temor que "igual que marxen els funcionaris i els fiscals de Catalunya amb les noves convocatòries, també marxin els jutges".

La presentació de la revista "Política & Prosa", dedicada a la "Justícia: la reforma pendent" va comptar amb la participació del conseller de Justícia i Qualitat Democràtica, Ramon Espadaler; l'excap del Gabinet Jurídic Central de la Generalitat de Catalunya, Jaume Galofré; el catedràtic de Dret Penal de la UAB, Rafael Rebollo; l'exportaveu de la Comissió d'elaboració de l'Estatut de Catalunya, Lidia Santos, i el magistrat Pedro Tuset del Pino. L'expresident de la Generalitat de Catalunya, José Montilla; el degà emèrit de l'ICAB, Eugeni Gay, i els diputats de la Junta de Govern Quim Clavaguera i Cristina Crespo van ser alguns dels assistents a la presentació.

L'ADVOCACIA D'EMPRESA REIVINDICA EL SEU PAPER CREIXENT EN LA DIRECCIÓ DE LES COMPANYIES AMB MOTIU DE LA III TROBADA DE L'ADVOCACIA D'EMPRESA ICAM-ICAB

La III Trobada d'Advocacia d'Empresa ICAM-ICAB celebrada els dies 22 i 23 d'octubre a Madrid va analitzar la funció jurídica d'aquests professionals dins de les companyies. Si les dues primeres edicions van contribuir a consolidar-ne la consideració com a soci estratègic del negoci i la seva presència en els òrgans de direcció, aquesta tercera cita ha posat el focus en com exercir aquesta posició en un entorn marcat per l'acceleració tecnològica, la complexitat reguladora i una exposició creixent a riscos que van més enllà de l'àmbit estrictament jurídic. En representació de l'ICAB, va ser-hi present la degana, Cristina Vallejo;

la diputada de la Junta Cristina Crespo; i el president de la Comissió d'Advocats d'Empresa, Joaquim Mustaros.

Les principals conclusions de la trobada apunten cap a una assessoria jurídica cada vegada més transversal. Conèixer el negoci, anticipar-se als riscos, interpretar el context geopolític, governar l'ús de les noves tecnologies i traslladar el criteri jurídic a les persones que prenen les decisions formen part ja d'una funció que es mesura no tan sols per la seva capacitat d'evitar contingències, sinó també per la seva contribució al desenvolupament i a la competitivitat de l'empresa.

Durant la trobada Roberta Poza, diputada de la Junta de Govern de l'ICAM i presidenta del Consell Editorial d'Otrosí, va recordar les principals conclusions del primer estudi sobre advocacia d'empresa impulsat per la revista de l'ICAM, segons el qual el 42 % dels professionals participa activament en l'estratègia empresarial, el 26 % forma part del comitè de direcció i el 23 % exerceix com a secretari del consell. L'estudi, elaborat a partir de 893 entrevistes, dibuixa també un perfil professional consolidat. Set de cada deu advocats d'empresa provenen de despatxos d'advocats i les seves responsabilitats s'han estès a àmbits com el compliment normatiu, la protecció de dades, la gestió de riscos o la mateixa estratègia corporativa. La ciberseguretat ja figurava entre les principals preocupacions del col·lectiu quan es va dur a terme el treball de camp, l'any 2025.

Del reconeixement estratègic a la capacitat d'influència

La cloenda va permetre contrastar aquestes dades amb l'evolució que observen actualment les empreses i els professionals. Per a Cristina Vallejo, degana del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, el reconeixement del valor estratègic de l'advocacia in-house també es va traduir en una presència més gran en els espais on s'adopten les principals decisions de la companyia.

"L'advocacia d'empresa sou estratègia i us ho heu de creure", ha afirmat Vallejo, que va defensar la presència d'aquests professionals en els comitès de direcció. "L'advocacia d'empresa és un avantatge competitiu per a la vostra organització", va declarar.

La qüestió, per tant, ja no es limita a ser present en la direcció, sinó que es tracta de determinar què aporta el professional un cop s'hi ha integrat. Vallejo va assenyalar que les decisions jurídiques també contribueixen a generar valor per a les companyies i va instar a superar una visió de l'assessoria jurídica centrada exclusivament en el cost o en la prevenció de contingències.

Des de la perspectiva empresarial, Valentín Pich Rosell va incidir en aquesta mateixa evolució. El president de la Comissió Legal de la CEOE va contraposar el perfil tradicional, més especialitzat i estàtic, a les necessitats actuals de les companyies, sotmeses a canvis continus en la seva estructura, la seva activitat i el seu marc normatiu.

Al seu parer, l'advocat d'empresa necessita avui "un caràcter pluridisciplinari", conèixer a fons el negoci i entendre què persegueixen tant la direcció com la propietat per poder orientar-ne les decisions. "Això ja no pot ser aquell paper passiu", va resumir.

Aquesta capacitat d'integrar el dret i el negoci adquireix una importància especial en un context regulador cada vegada més difícil d'interpretar. Pich va assenyalar la fragmentació normativa i política com un dels factors que obliguen el professional jurídic a discernir quins canvis tenen un impacte real sobre l'empresa i on cal concentrar l'atenció.

Una funció jurídica més transversal

El balanç de les vuit sessions celebrades durant aquests dos dies confirma que la transformació de l'assessoria jurídica ja no es pot explicar únicament a partir de la incorporació de tecnologia. La diputada de l'ICAM Ana Buitrago va destacar que, a més de la intel·ligència artificial, la Trobada va abordar el desenvolupament professional, la sostenibilitat, l'impacte de la geopolítica i l'evolució de la relació entre els departaments jurídics i els proveïdors externs.

En matèria tecnològica, es va defensar un enfocament allunyat tant de l'immobilisme com de la sobrereacció. La intel·ligència artificial és una oportunitat d'or per innovar, per accelerar i en determinades organitzacions, els equips jurídics ja es troben entre els més avançats pel que fa a la seva adopció.

Per a la degana de l'ICAB, l'evolució de la funció jurídica demostra que el dret no s'ha de limitar necessàriament a reaccionar davant de canvis que ja s'han produït. "Quan l'advocacia s'organitza, quan l'advocacia comparteix coneixement i quan l'advocacia lidera, el dret marca el rumb".

VIDA COL·LEGIAL

Organitzada per la Secció d'Advocacia d'Empresa de l'ICAM i la Comissió de l'Advocacia d'Empresa de l'ICAB, la III Trobada va reunir a Madrid prop d'un centenar de professionals en les diferents sessions dedicades a LegalTech i intel·ligència artificial, influència interna, govern corporatiu i sostenibilitat, talent, geopolítica i gestió de proveïdors jurídics.

Després d'aquesta tercera edició, Barcelona prendrà el relleu com a seu de la IV Trobada el 2027.

LA COMISSIÓ PER A LA SALUT EMOCIONAL DE L'ADVOCACIA REALITZA EL CICLE DE CONFERÈNCIES SOBRE COM EXERCIR L'ADVOCACIA SENSE "PERDRE EL CAP"

El passat mes de setembre es va iniciar el cicle de conferències-tallers sobre com exercir l'advocacia sense "perdre el cap", impulsat per la Comissió de Salut Emocional de l'Advocacia. La primera sessió, sota el títol "Del desgast a la consciència", va comptar amb les ponències de Josep Maria Antràs, degà emèrit i president de la Comissió per a la Salut Emocional de l'Advocacia de l'ICAB; Laura Ferrándiz Avendaño, instructora de MBSR i CCT i coach d'equips, i Mariola Quesada, advocada de l'ICAM, codirectora del Programa Benestar Integral. La sessió va analitzar el nivell real de desgast dels professionals: l'estrès, la fatiga i la desconnexió.

La segona sessió d'aquest cicle sobre Salut Emocional de l'Advocacia es va celebrar el 28 d'octubre i va versar sobre la gestió de l'estrès i l'atenció plena en contextos legals i judicials.

La Junta de Govern de l'ICAB va constituir la Comissió per a la Salut Emocional de l'Advocacia amb la voluntat de contribuir a millorar la salut emocional dels i de les professionals de l'advocacia de l'ICAB, així com de les seves famílies, dotant-los dels coneixements necessaris, promovent la sensibilització i la prevenció en aquesta matèria i proporcionant acompanyament i assistència en cas que calgui.

'QUO VADIS ARBITRATION'. LA COMUNITAT ARBITRAL INTERNACIONAL ABORDA A L'ICAB L'IMPACTE DE LA TECNOLOGIA, L'ESTAT DE DRET, LA UE I EL SOFT LAW EN ELS PROCEDIMENTS ARBITRALS AMB MOTIU DEL VIII CONGRÉS INTERNACIONAL D'ARBITRATGE DE BARCELONA

La Comunitat arbitral internacional es va reunir els dies 22 i 23 d'octubre a la seu de l'ICAB amb motiu de la celebració del VIII Congrés Internacional d'Arbitratge de l'ICAB, organitzat per la Comissió d'Arbitratge d'aquesta Corporació amb el lema "Quo Vadis Arbitration"

La inauguració acadèmica del Congrés va anar a càrrec de Lluís Rodríguez Pitarque, diputat de la Junta de Govern de l'ICAB; Jorge A. Azagra, president de la Comissió d'Arbitratge de l'ICAB i Pedro L. Yúfera, degà emèrit i expresident de la Comissió d'Arbitratge de l'ICAB.

Durant les seves intervencions es va posar de relleu que de forma pionera el Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va posar en marxa l'octubre de 2010 la Comissió d'Arbitratge, amb l'objectiu de fomentar i aproximar l'arbitratge a l'advocacia i alhora promoure el debat legal en aquest àmbit i les relacions institucionals amb les principals associacions arbitrals internacionals. El president Jorge A. Azagra va destacar que "setze anys després de la posada en marxa de la Comissió d'Arbitratge de l'ICAB podem afirmar que s'han complert els objectius que van motivar la creació de la Comissió" i va ressaltar que "ara la Comissió ha de continuar treballant i impulsant l'arbitratge i que la celebració del Congrés és una oportunitat única per seguir analitzant i reflexionant sobre temes de plena actualitat amb la comunitat arbitral".

Precisament la VIII edició del Congrés Internacional d'Arbitratge va tractat, a partir de quatre taules i amb la participació d'una vintena de ponents, com la tecnologia, l'Estat de Dret, la UE i el soft law estan redefinint i redefiniran en el futur la pràctica i el procediment arbitral. Un programa molt complet que va dissenyar el Comitè Científic del Congrés, presidit per José Rosell. El Congrés va finalitzar amb la intervenció magistral del reconegut professional Yves Derains, qui va actuar com a Keynote speaker, i la lectura de conclusions del congrés les va fer José Rosell.

El VIII Congrés Internacional d'Arbitratge s'ha vinculat a la Fundació Isidre Esteve

El Congrés es va iniciar amb la presentació del projecte solidari de la Fundació Isidre Esteve. La diputada de la Junta de Govern Marta Domènech va explicar que en el marc del projecte de l'ICAB "12 Congressos, 12 Causes", que té l'objectiu de donar suport i visibilitat a iniciatives del món social que poden contribuir a millorar el dret i la vida de les persones, el VIII Congrés Internacional d'Arbitratge s'ha vinculat a la Fundació Isidre Esteve.

Tot seguit van intervenir Isidre Esteve Pujol, president de la Fundació Isidre Esteve, i Lidia Guerrero, directora d'aquesta Fundació. La Fundació Isidre Esteve neix l'any 2011, arran de la pròpia experiència viscuda per aquest esportista, i amb l'objectiu de fomentar l'autonomia personal, la millora de la salut i de la qualitat de vida de les persones en situació de vulnerabilitat mitjançant l'activitat física i esportiva, com a eina de transmissió de l'esperit de superació i motivació.

L'OBSERVATORI DELS DRETS DE LES PERSONES DE L'ICAB INICIA UN CICLE DE CONFERÈNCIES PER ABORDAR DIFERENTS PROBLEMÀTIQUES DE LA INFÀNCIA

L'Observatori dels Drets de les Persones de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va iniciar el passat 28 de setembre un cicle de conferències per abordar amb experts de primer nivell diferents problemàtiques vinculades amb la infància. En aquesta primera sessió es va celebrar la conferència "Infància i pobresa: un repte per als drets de la infància", que va comptar amb la presentació de Sílvia Giménez-Salinas, presidenta de l'Observatori dels Drets de les Persones de l'ICAB, que va donar pas a la conferència magistral d'Antón Costas, president del Consell Econòmic i Social (CES).

Posteriorment es va celebrar la taula rodona en la qual van participar Esther Giménez-Salinas, síndica de greuges de Catalunya; Marc Simón, subdirector general de la Fundació "la Caixa"; i Amèlia de Juan, cap de l'Àrea Social, Anàlisi i Incidència de Càritas.

VIDA COL·LEGIAL

El Pati de Columnes va acollir aquest acte, que va comptar amb l'assistència de la diputada Marta Domènech i d'una seixantena de persones col·legiades.

En la mateixa línia, el 7 d'octubre de 2026 va tenir lloc una nova sessió per abordar el dret a l'educació en el context de la pobresa infantil: esport i alimentació als menjadors escolars.

La conferència va ser presentada per José Alberto Navarro, advocat i membre del Consell Assessor de l'Observatori dels Drets de les Persones de l'ICAB, i van intervenir en la taula rodona Aida C. Rodríguez, adjunta per a la defensa dels drets de la infància i l'adolescència del Síndic de Greuges; Dori Rodríguez, especialista en Educació i Advocacy de l'ONG Educo; i Xavier Campà, president de la Secció d'Infància i Adolescència de l'ICAB.

L'Observatori dels Drets de les Persones, en col·laboració amb la Fundación Abogacía y Derechos Humanos, va organitzar el 14 d'octubre de 2026 a la seu de l'ICAB una jornada per analitzar els mecanismes de defensa i protecció dels professionals de l'advocacia en risc. Sílvia Giménez-Salinas, com a presidenta de l'Observatori dels Drets de les Persones de l'ICAB, va obrir la sessió, que va comptar amb els ponents Alfredo Irujo, vicepresident de la Fundación Abogacía y Derechos Humanos, i Berta Álvarez, coordinadora de la Fundació.

Un dels eixos de la trobada -a la qual va assistir la diputada de la Junta de Govern de l'ICAB Marta Domènech entre d'altres persones col·legiades- va ser analitzar el Conveni del Consell d'Europa per a la Protecció de la Professió de l'Advocacia, així com els mecanismes de protecció en els àmbits col·legial, nacional i internacional. La jornada també va permetre conèixer experiències de primera mà amb la participació de Czarina Musni, advocada a les Filipines, i Venus Fadoul, advocada a Veneçuela, que van explicar la realitat de l'exercici professional en entorns de risc.

L'Observatori dels Drets de les Persones de l'ICAB està liderant la tasca del Col·legi en matèria de conscienciació social envers la defensa efectiva dels drets de les persones, amb especial atenció als col·lectius vulnerables, tant en l'àmbit nacional com internacional.

L'ADVOCACIA DE FAMÍLIA ALERTA EN EL SEU 5è CONGRÉS QUE CALEN UNS CRITERIS CLARS I HOMOGENEÏTZATS EN EL MOMENT DE PROPOSAR I ADMETRE LA PROVA, ARRAN DE LA MODIFICACIÓ DE LA LO 1/2025

Més de 300 juristes van assistir els dies 17 i 18 de setembre de 2026 al 5è Congrés de Dret de Família, celebrat a la seu de l'ICAB, sota l'organització de la Secció de Dret de Família d'aquesta Corporació.

Durant dues jornades i a través de cinc taules i diversos tallers pràctics es van analitzar els principals reptes en l'àmbit del Dret de família. Amb la participació de l'advocacia i la magistratura es va tractar si calia harmonitzar els criteris dels jutjats de família de Barcelona en matèria de proposició de prova després de la reforma introduïda per la LO 1/2025. En aquesta taula es van posar de manifest les disfuncions que genera la reforma de la LO 1/2025 en relació amb la proposició i pràctica de la prova en els processos de família i, per això, l'advocacia de família va reivindicar, per a una major seguretat jurídica, homogeneïtzar els criteris interpretatius de la llei per assolir un procediment eficient i acollint-se, en major mesura, al fet que la proposició i admissió de prova en els processos especials de família hagi de ser a la vista oral.

Una altra de les principals conclusions que es van donar a conèixer és que en una societat globalitzada com l'actual els procediments de família requereixen que l'advocacia conegui el dret internacional privat. També es va alertar, en relació amb el recurs de cassació, que l'advocacia necessita eines per millorar la seva defensa, ja que els advocats especialitzats en Família tenen molts problemes a l'hora de dur a terme un procediment de cassació a Catalunya.

En la taula sobre la prova patrimonial i digital es va destacar que la ciutadania compta avui amb actius digitals, criptoactius i patrimoni immobiliari en diversos països, més enllà de l'habitatge familiar o els comptes bancaris, per això en els procediments de família s'ha de saber acreditar aquest patrimoni digital mitjançant oficis i cooperació internacional i tenir-lo localitzat, per la qual cosa cada cop hi ha més despatxos que compten amb un departament dedicat al patrimoni digital i a la planificació patrimonial. La darrera taula del Congrés va permetre realitzar una radiografia sobre alguns dels principals delictes penals vinculats al dret de família com la sostracció internacional de menors, l'impagament de pensions, la violència vicària i la revelació de secrets.

Per finalitzar el 5è Congrés de Família de l'ICAB es van dur a terme dos tallers pràctics: el primer sobre 'Els actius digitals i la IA en crisis familiars' i el segon sobre 'Menors, identitat digital i xarxes socials en els processos de família'.

El 5è Congrés de Dret de Família s'ha vinculat a la Fundació Cromosuma

La celebració del 5è Congrés de Dret de Família forma part del projecte de la Junta de Govern de l'ICAB "12 Congressos, 12 Causes", amb la voluntat de donar suport, des del Col·legi, a iniciatives de l'àmbit social que poden contribuir a millorar el Dret i la vida de les persones. Així ho van donar a conèixer les diputades de la Junta de Govern de l'ICAB Cristina Díaz-Malnero i Marta Domènech durant la inauguració del Congrés; un projecte que justament es va iniciar ara fa un any amb motiu de la celebració del 4t Congrés de Família i que ja ha donat visibilitat a més de 12 entitats que presten ajuda de diferent índole. També van exposar que aquest Congrés s'ha vinculat a la Fundació Cromosuma.

Les fundadores de la Fundació Cromosuma, Cristina Puig i Blanca de Ferrater, van donar a conèixer que la seva organització està formada per pares i mares de nens amb la síndrome de Down, i que treballen per facilitar que les famílies accedeixin a un pla d'acció integral des del primer any de vida amb l'objectiu de maximitzar la confiança i l'autonomia dels nens o adolescents per tal que puguin desenvolupar el seu màxim potencial a través del joc i la diversió.

VIDA COL·LEGIAL

ÈXIT D'ASSISTÈNCIA AMB 700 JURISTES A LA JORNADA D'ANÀLISI DEL RDL 29/2026 EN MATÈRIA D'ARRENDAMENTS, FISCALITAT, GRANS TENIDORS I DESNONAMENTS

L'ICAB ha estat de nou pioner en l'organització d'una jornada de màxima actualitat. El diputat de la Junta de Govern responsable de la Comissió de Normativa, Octavio Gracia, i el president de la Secció de Dret Civil de l'ICAB, Miquel Serra, van inaugurar el passat 16 d'octubre la jornada sobre el 'Reial Decret llei 29/2026. Arrendaments, fiscalitat, grans tenidors i desnonaments', impulsada per les seccions de Dret Civil, de Dret Administratiu i de Dret Fiscal i Financer del Col·legi.

La jornada va ser seguida per 700 juristes, de manera presencial a la Sala d'Actes del Col·legi i en línia, mostrant així l'interès del món jurídic per un àmbit que ha generat molta normativa en els darrers anys i que en certs moments genera fins i tot inseguretat jurídica.

Al llarg de la jornada es van realitzar dues taules que van abordar temes clau en relació amb la normativa d'habitatge des dels àmbits civil, fiscal i administratiu, com són els lloguers de temporada, d'habitacions, prròrrogues i rendes i la convalidació i el nou concepte legal d'habitatge assequible.

La segona taula, sota el títol 'Grans tenidors i fons voltor al punt de mira', va abordar tant l'estatut jurídic del gran tenidor com les obligacions i els límits a l'adquisició d'habitatge i la situació en relació amb els desnonaments: moratòria fins al 2030 i enervació extraordinària; així com la responsabilitat patrimonial de l'Estat legislador per tractar de donar resposta a la qüestió: qui paga la funció social de l'habitatge?

LA SECCIÓ DE DRET DIGITAL I IA DE L'ICAB ANALITZA L'IMPACTE DE LA IA EN LES ORGANITZACIONS

El passat 30 de setembre la Secció de Dret Digital i IA de l'ICAB va celebrar el col·loqui "L'adopció de la IA... I ara què?", amb l'objectiu d'abordar les vicissituds de la governança i l'aplicació de la IA en les organitzacions, des de la perspectiva del sector privat i del sector públic.

El col·loqui, celebrat a la terrassa de l'ICAB, va comptar amb les intervencions de les advocades Paula Martín i Alexandra Tous, sota la moderació de Maria Gili Segarra, vocal de la Secció de Dret Digital i IA del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.

L'ICAB REP UNA DELEGACIÓ DE LA "INTERNATIONAL SECTION" DE LA SWEDISH BAR ASSOCIATION

Una delegació de la International Section de la Swedish Bar Association, integrada per la presidenta, Anne-Cécile Hansson; el vicepresident, George Christian Pelaghias; el secretari, Karl Woschnagg; i els advocats Emelie Svensson, Truls Hebrant i Pernilla Dahlrot, va visitar l'ICAB el passat 14 de setembre de 2026. La delegació va ser rebuda per Helen Pino i Mariona Bernaus, vocals de la Comissió de Relacions Internacionals del Col·legi.

La trobada representa una nova oportunitat per reforçar els vincles institucionals i la cooperació internacional entre ambdues corporacions professionals, així com per consolidar Barcelona i el Col·legi com a espais de referència per a la celebració d'activitats jurídiques d'àmbit internacional.

UNA DELEGACIÓ DE JUTGES I PROFESSIONALS DEL DRET DE LA CALIFORNIA JUDGES ASSOCIATION (CJA) DELS ESTATS UNITS VISITA L'ICAB

En el marc d'un programa d'intercanvi educatiu sobre els sistemes jurídics d'Espanya i Portugal, l'ICAB va rebre el passat 7 de setembre la visita d'una delegació de jutges i professionals del dret membres de la California Judges Association (CJA) dels Estats Units.

La trobada va comptar amb la participació de la diputada de l'ICAB Cristina Crespo, la delegada internacional de l'ICAB a Califòrnia i vocal de la Comissió de Relacions Internacionals, Patricia Montesinos, i Mireia Balaguer, vocal de la mateixa Comissió. La delegació nord-americana va tenir l'oportunitat de conèixer més de prop el sistema jurídic i tenir una visió més àmplia de l'exercici de l'advocacia a Espanya.

AQUEST NADAL, LA SOLIDARITAT TORNA A TENIR GUST DE PANETTONE!

Un any més, la Fundació Degà Ignasi de Gispert posa en marxa la seva tradicional campanya de panettones solidaris, una iniciativa que uneix el plaer de compartir un dolç nadalenc amb el compromís d'ajudar els companys i companyes de l'advocacia que travessen moments difícils.

Amb aquesta campanya, la Fundació vol continuar recaptant fons per donar suport als professionals de l'advocacia i a les seves famílies quan més ho necessiten. Per només 16 € la unitat, podeu adquirir el vostre panettone solidari als punts de venda habituals: a la seus de l'ICAB al carrer de Mallorca 283 i a la Ciutat de la Justícia i a les oficines d'Alter Mútua i Arquia Banca.

Las compra del panettone és un petit gest que pot significar molt. Hi ha l'oportunitat de contribuir a una causa que permet fer costat als companys i companyes que, per circumstàncies personals, familiars o de salut, necessiten una mà amiga. Per això, darrere de cada panettone hi ha molt més que una tradició nadalenca.

La Fundació treballa durant tot l'any per oferir aquest suport, però la seva tasca no seria possible sense la generositat i el compromís de tots vosaltres. Aquest Nadal, compartim alguna cosa més que un panettone. Compartim solidaritat.

Si voleu fer reserves de pannettones podeu enviar un correu electrònic a fundacio@icab.cat. Enguany se serviran fins a exhaurir existències.

Ajuda'ns a ajudar!

FORMACIÓ ICAB

L'ICAB ENGEGA LA NOVA EDICIÓ DELS MÀSTERS 2026-2027 AMB UNA APOSTA FERMA PER L'ESPECIALITZACIÓ JURÍDICA

La formació de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) consolida el seu lideratge amb l'inici dels programes de tardor i prepara noves formacions per al pròxim mes de gener.

El curs acadèmic ja està plenament en marxa a les aules de l'ICAB. L'activitat lectiva va començar de forma intensa a finals de setembre amb la inauguració d'alguns programes formatius.

Peu de foto: El periodista Antoni Bassas imparteix una màstersclass a l'ICAB en el marc de les sessions del Postgrau de Resolució de Conflictes

Els primers a iniciar el nou curs 2026-2027 van ser el Màster en Dret de Família i el Postgrau de Resolució de Conflictes, el dia 28 de setembre, seguits l'endemà pels màsters en Propietat Industrial i Intel·lectual i en Advocacia Penal. Per tancar aquesta primera setmana de represa, es van iniciar les classes del Màster en Dret Laboral i RRHH i el Màster en Dret Immobiliari.

El mes d'octubre la formació a l'ICAB va continuar agafant impuls amb la inauguració, el 5 d'octubre, del Màster en Compliance, un àmbit cada vegada més crucial en l'entorn corporatiu, així com dues disciplines altament especialitzades i en constant evolució: el Màster en Intel·ligència Artificial i el Màster en Dret Concursal.

Per conèixer el nou programa del Màster en Dret Concursal des de la revista Món Jurídic hem entrevistat a l'advocat i diputat de la Junta de Govern Octavio Gracia, director del Comitè científic.

Octavio Gracia:
"El dret concursal ha canviat de naturalesa i l'ICAB és pioner a Espanya, amb un programa que aborda totes les novetats amb profunditat i tenint en compte la irrupció de la IA"

Quin valor afegit té el programa del Màster en Dret Concursal de l'ICAB?
El Màster ICAB 2026-2027 estrena un redisseny profund que el converteix en el primer màster espanyol que integra, en un únic itinerari formatiu, dret concursal, finances del distress, pràctica internacional i aplicació d'eines d'intel·ligència artificial. Aquesta és la gran novetat: una capa transversal d'IA legal i InsolTech que travessa el programa de principi a fi, amb tallers pràctics específics (diagnòstic assistit per IA, anàlisi automatitzada de massa passiva, due diligence assistida), sessions dedicades al marc regulatori europeu de la IA i a les seves implicacions deontològiques per a l'advocacia. S'hi suma, per primera vegada, la col·laboració institucional del Col·legi d'Economistes de Catalunya i del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya, que aporten codocència en les sessions de contingut econòmic, financer, comptable i d'auditoria. A tot això s'hi afegeix l'actiu més singular del programa: les sessions de courtroom real amb magistratura mercantil de Barcelona exercint de jutge, un mòdul específic de distress M&A i venda d'unitat productiva; i una dimensió internacional reforçada amb sessions de dret comparat.

A qui va adreçat aquest Màster?
El programa s'adreça a professionals que exerceixen o volen especialitzar-se en dret concursal, reestructuracions i assessorament en situacions de distress. En concret, està pensat per a l'advocacia en exercici que vulgui especialitzar-se o reciclar-se; administradors concursals en exercici, tant advocats com economistes, que vulguin actualitzar-se després de la reforma de 2022; economistes, auditors, censors jurats de comptes i assessors financers vinculats a l'assessorament en crisi empresarial; lletrats d'entitats financeres, fons especialitzats i servicers de carteres; i lletrats d'institucions públiques amb competències concursals (AEAT, TGSS, FOGASA, ICO, SEPI, SAREB). El perfil és deliberadament plural: la pràctica concursal contemporània

exigeix diàleg entre totes aquestes figures i la col·laboració institucional amb els col·legis d'economistes i de censors jurats reforça aquesta vocació multidisciplinària.

Qui imparteix aquest Màster?
El programa ha estat dissenyat per l'equip del comitè científic que presideixo i que està format per Yolanda Ríos, magistrada de la Secció Mercantil del Tribunal d'Instància de Barcelona, plaça 1; Yvonne Pavía, advocada, administradora Concursal i exdiputada de la Junta de Govern de l'ICAB; Borja Pardo, advocat, administrador Concursal i comptador partidor.

El claustre reuneix professionals de referència: magistratura mercantil de Barcelona (Yolanda Ríos, Florencio Molina), advocacia especialitzada (Cristian Valcárcel, Tomàs Nart, José M. Marqués Vilallonga, Rosa M. Gual, Elisa Escolà, Xavier Garcia, Jordi Gras, Marta Sagalá, Neus Teixido, Maria Padró, Maria Isabel Peidró i d'altres), i, com a novetat, docents proposats pel Col·legi d'Economistes de Catalunya i pel Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya per impartir les sessions de contingut econòmic, financer i comptable.

Es pot cursar el Màster de Dret Concursal en línia o només presencial?
El Màster s'imparteix en modalitat híbrida real: l'alumne pot triar entre cursar-lo íntegrament de manera presencial al Centre de Formació de l'ICAB (Mallorca 281) o íntegrament en directe per videoconferència per Zoom. Totes les sessions es retransmeten en temps real. Algunes sessions concretes es designen com a només presencials pel seu format específic: els simulacres de vista amb magistratura real (courtroom) a la Sala de Vistes de l'ICAB, els tallers intensius d'intel·ligència artificial i d'InsolTech amb treball directe sobre eines, la taula de subhasta simulada amb fons especialitzats i determinats tallers pràctics on la interacció física aporta valor afegit. Fora d'aquestes excepcions, el programa es pot seguir plenament en línia des de qualsevol punt. L'alumne ha de comunicar la seva opció al correu masters@icab.cat.

Per què recomanaria cursar el Màster en Dret Concursal?
Perquè el dret concursal ha canviat de naturalesa i cap altre programa a Espanya ho reflecteix amb aquesta profunditat. La pràctica concursal del 2026 ja no es pot exercir sense dominar les eines d'intel·ligència artificial: el Reglament (UE) 2024/1689 n'imposa el marc normatiu, la Directiva 2019/1023 obliga a la plena digitalització de les comunicacions concursals des de juliol de 2026 i les eines d'IA generativa especialitzada permeten anàlisis massives de massa passiva i due diligence en distress amb un grau de sofisticació impensable fa dos anys. El Màster ICAB és el primer programa concursal espanyol que ensenya a treballar amb aquesta tecnologia, no només sobre ella, i ho fa amb el marc deontològic que la professió necessita. A això s'hi suma la col·laboració estrenada aquesta edició amb el Col·legi d'Economistes de Catalunya i el Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya, l'accés privilegiat a la magistratura mercantil de Barcelona i una xarxa professional que és la del principal hub juridicoempresarial del Mediterrani. És la formació que la professió necessita per als pròxims cinc anys.

JA POTS RESERVAR PLAÇA PER ALS MÀSTERS ICAB QUE S'INICIEN AL GENER!

L'oferta formativa de l'ICAB no s'atura aquí i ja mira cap al nou any. El pròxim mes de gener s'iniciaran els màsters en Dret Urbanístic i en Dret Fiscal, dues opcions consolidades per a aquells professionals que busquen actualitzar els seus coneixements en matèries d'alta demanda. A més, entre les novetats del 2027 cal destacar que arrancarà el Màster en Dret de l'Esport i els Negocis, que està especialment dissenyat per a professionals del Dret i de la Gestió esportiva que desenvolupin – o vulguin desenvolupar– la seva activitat en clubs, societats anònimes esportives, federacions esportives i lligues professionals i per a persones vinculades a altres sectors que desitgin formar-se en Dret Esportiu; i el Postgrau de Títol d'expert en Dret de Societats Mercantils ICAB-UB 2026-2027, que ofereix una formació especialitzada en l'àmbit del dret societari mercantil, amb l'objectiu d'aprofundir en els coneixements jurídics i pràctics necessaris per comprendre i abordar les principals qüestions relacionades amb les societats mercantils.

Amb aquesta completa graella de programes l'ICAB reforma el seu compromís amb l'excel·lència i la formació especialitzada, oferint a l'advocacia les eines necessàries per fer front als reptes presents i futurs de la professió.

FORMACIÓ ICAB

L'ESCOLA DE PRÀCTICA JURÍDICA DE L'ICAB INICIA EL CURS I OBRE INSCRIPCIONS PER A L'EDICIÓ DE MARÇ DE 2027

L'Escola de Pràctica Jurídica (EPJ) del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona ha donat la benvinguda a una nova promoció d'estudiants. Amb l'edició de tardor en marxa, l'EPJ ja ha obert el període de matriculació per a la seva segona convocatòria anual del Postgrau de Pràctica Jurídica, que s'iniciarà el pròxim mes de març de 2027.

El postgrau destaca per una flexibilitat que permet a l'alumnat triar dues matèries d'especialització entre un ventall que inclou Dret Civil, Penal, Laboral, Administratiu, Mercantil i de Família. A més, l'horari establert està dissenyat específicament per fer compatible el programa amb el dia a dia de l'activitat professional o amb la preparació d'oposicions, i es pot seguir tant de manera presencial com en línia des de qualsevol punt de l'Estat.

Més de 50 anys formant l'advocacia
Sota la premissa que "la universitat forma juristes; a l'ICAB formem advocats i advocades", l'EPJ ofereix un aprenentatge basat en el learning by doing, amb un claustre de professionals en actiu. El punt diferencial del programa és la immersió total: des de simulacions de judicis a l'Escola Judicial fins a pràctiques voluntàries en despatxos i visites a centres penitenciaris o jutjats de guàrdia.

Peu de foto: Sessió del Postgrau de l'Escola de Pràctica Jurídica – Dret Penal

Aquesta metodologia pràctica, homologada pel CGAE i el CICAC, es tradueix en una taxa d'inserció laboral excel·lent durant el primer any posterior a la diplomatura. Les persones interessades a reservar la seva plaça per a l'edició de març ja poden formalitzar la seva inscripció a través del web de l'ICAB!

Peu de foto: Sessió del Postgrau de l'Escola de Pràctica Jurídica – Dret Laboral

L'ICAB IMPULSA LA PROJECCIÓ INTERNACIONAL DE L'ADVOCACIA AMB UNA NOVA EDICIÓ DEL POSTGRAU EN DRET EUROPEU I DRETS HUMANS

L'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) ha presentat la nova edició del Postgrau com a Expert en Dret Europeu i Defensa Internacional dels Drets Humans. Aquesta formació especialitzada s'adreça a professionals del dret i de disciplines afins que busquin dominar els mecanismes de protecció dels drets fonamentals i el funcionament de les institucions i tribunals internacionals.

Les classes magistrals s'iniciaran el 18 de gener i finalitzaran el 21 de juliol de 2027, amb una estructura de cent hores lectives. Per facilitar la conciliació, el postgrau s'ofereix en format dual, de manera que cada estudiant podrà escollir entre seguir-lo de forma presencial o en línia en el moment de formalitzar la matrícula a través del web col·legial.

El curs destaca especialment per oferir un aprenentatge que va molt més enllà de l'aula. Entre els seus principals valors afegits, l'alumnat tindrà l'oportunitat de participar en un viatge a Brussel·les i Estrasburg per conèixer de primera mà les institucions europees. Així mateix, els inscrits podran optar a dues places de pràctiques exclusives de quatre setmanes al Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH) durant la tardor de 2027.

La reserva de places ja està disponible al web col·legial (www.icab.cat), oferint una oportunitat única de projecció i formació internacional!

ICAB
ADVOCACIA
BARCELONA

Edició 26-27

Vocació pel Dret, Formació ICAB

Vols un plus per a la teva formació?

Et vols especialitzar?

Apunta't als Màsters
d'Especialització Jurídica del
Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

masters@icab.cat
www.icab.cat/masters

CRISTINA BELLOQUE, CAP DELS SERVEIS JURÍDICS DEL FC BARCELONA

"Exercir en l'àmbit del dret esportiu obliga a conèixer altres branques del dret que envolten els espectacles esportius en totes les seves vessants"

Text: Gema Mayol i Roser Ripoll Foto: FC Barcelona

En què es diferencia un advocat in-house d'un altre d'un despatx?

Des del meu punt de vista, una de les principals diferències entre l'advocat in-house i l'advocat de despatx és el coneixement profund i transversal que l'advocat in-house té de l'entitat per a la qual treballa que, en realitat, podria considerar-se com el seu únic client. Treballar internament per una entitat dona la possibilitat de fer una anàlisi 360 graus, no només des del punt de vista legal, sinó també respecte a l'activitat que duu a terme l'entitat, la seva forma d'organització, naturalesa jurídica, funcionament i necessitats. El fet de treballar internament permet conèixer i viure de molt a prop cada detall del dia a dia de l'entitat, i això fa que el recolzament jurídic pugui dur-se a terme amb un coneixement global de l'entitat i, per tant, que davant qualsevol circumstància que requereixi la intervenció de l'advocacia in-house, com a professionals puguem prendre en consideració totes les derivades legals, tant de caràcter general com aquelles més particulars, depenent de la naturalesa de l'activitat que l'entitat dugui a terme.

Quines són les funcions principals d'una advocada in-house d'un club esportiu com és el FC Barcelona?

El FC Barcelona té un equip legal molt complert que compta amb formació jurídica no només generalista, sinó també especialitzada depenent de les àrees d'activitat que tinguin assignades cadascun dels professionals que integren l'equip jurídic. Les funcions principals que duem a terme podríem separar-les en dos grans grups: per una banda, fem l'acompanyament en les fases prèvies de negociació, preparació i revisió dels contractes que documenten les relacions amb tercers i, per una altra, intervenim en la gestió dels eventuals conflictes que sorgeixen amb tercers, ja siguin derivats de relacions contractuals o aquells que sorgeixen per vulneració de drets de l'entitat, que defensem tant fora com dintre dels jutjats si arriba el cas.

En l'àmbit dels clubs esportius quina és la tipologia més habitual de conflictes que gestionen?

L'àrea legal no només gestiona conflictes. De fet, és més freqüent la tasca d'assessorament preventiu i

de cobertura i preparació dels contractes necessaris per donar cobertura a les diferents relacions jurídiques que s'estableixen entre el club i terceres parts. També és cert que, depenent del club esportiu, i de la major o menor activitat que pugui tenir, addicional a la part pròpiament esportiva, la tipologia de conflictes serà diferent. En general, pel que fa a la vessant esportiva, els conflictes més habituals estan relacionats amb la celebració de partits i les discrepàncies que poden sorgir en temes d'entrades, gestió de les activacions de patrocinis i també en allò que succeeix al terreny de joc (targetes aplicables als jugadors). També és força freqüent la defensa dels drets relacionats amb usos no permesos de marca, així com d'explotació no autoritzada de drets d'imatge de jugadors.

La LO 1/2025 ha comportat un canvi de paradigma en l'àmbit de l'Administració de Justícia. Quina és la seva valoració amb motiu del primer any d'aplicació en l'exercici en general i en l'àmbit del dret esportiu?
Penso que encara no ha transcorregut temps suficient per a poder apreciar la consolidació dels canvis i les afectacions reals que se'n derivaran. En qualsevol cas, l'afectació a l'àmbit esportiu és pràcticament inexistent o molt residual donat que, en general, els temes esportius poques vegades arriben als jutjats i solen resoldre's en una fase informal de negociació. De fet, quan realment no és possible arribar a un acord les accions solen tramitar-se davant òrgans de naturalesa esportiva, com són la FIFA o el TAS.

Quin paper tenen els MASC en l'àmbit esportiu?
Si estem pensant en conflictes o situacions amb jugadors, agents o clubs, com deia abans, la realitat és que a dia d'avui tenen molt poca incidència. Hem de partir de la base que normalment les controvèrsies que sorgeixen es procura que siguin en un context de molta confidencialitat, i requereixen molta immediatesa i agilitat, per tant, al meu entendre, se'm fa difícil pensar que un MASC (i més seguir el procés establert a tals efectes), pugui ser una via utilitzada per resoldre situacions de conflicte en aquest context.

Quina opinió té sobre l'activitat i jurisprudència dels tribunals arbitrals i en concret sobre el TAD (a Espanya) i el TAS (a nivell internacional)?
En la meva opinió, tant el TAD com del TAS estan cada cop més consolidats com a òrgans arbitrals i això fa que la seva creixent activitat comenci a constituir un autèntic cos jurisprudencial que funciona com a referent no només per a resolució de conflictes, sinó també per establir uns criteris o paràmetres interpretatius que siguin comunament acceptats i aplicats pels professionals que

> "Els temes esportius poques vegades arriben als jutjats i solen resoldre's en una fase informal de negociació"

treballem en aquest àmbit. Així mateix, crec que cal destacar el fet que el coneixement especialitzat en dret esportiu dels professionals que participen com a àrbitres en aquests òrgans arbitrals és quelcom que aporta molta qualitat als procediments que s'hi segueixen. De fet, aquesta especialització crec que aporta un plus de confiança a les parts que hi recorren, precisament pel fet de saber que qui resoldrà coneix el context, les normatives esportives específiques i, sobretot, entén el món de l'esport.

Repassant la seva trajectòria professional observem que, tant des del vessant de l'exercici professional com des del vessant formatiu, s'ha especialitzat en la negociació i acords en l'àmbit esportiu. Quina singularitat té aquesta àrea?
Si amb "acords en l'àmbit esportiu" estem pensant en la negociació i preparació de contractes d'esportistes professionals i/o d'aquells altres per documentar operacions entre clubs, és cert que en una entitat com el FC Barcelona, amb diferents disciplines esportives, aquest tipus de negociacions i contractes són freqüents i habituals. Si he de pensar en una singularitat, probablement el que destacaria és el fet que, en realitat, en aquest context esportiu el marge de negociació és ben poc des del punt de vista jurídic, ja que generalment l'objecte del debat es centra en la qüestió econòmica i fiscal. És cert que hi ha determinades previsions que trobem només en aquest context de contractes laborals esportius, però principalment es refereixen a les estructures salarials, que contenen premis o bonus relacionats amb reconeixements i èxits esportius, i a qüestions relacionades amb l'explotació de la seva imatge.

Els professionals de l'esport de qualsevol secció (futbol, bàsquet, hoquei…) tenen una consideració jurídica diferent de la resta de treballadors del club?
Els esportistes professionals tenen un tractament diferent als empleats ordinaris del Club bàsicament perquè hi ha una normativa específica que regeix i regula la seva

relació amb el Club, que és el RD 1006/1985, de 26 de juny, pel que es regula la relació laboral especial dels esportistes professionals. Aquest RD, posat en relació amb els convenis específics que resulten aplicables, pretenen donar cobertura a les particularitats i casuístiques que pot presentar la vida laboral d'un esportista professional a diferència de la dels treballadors de règim comú; bàsicament potser es podria destacar la durada determinada dels contractes, així com els mecanismes de resolució anticipada i les conseqüències de la mateixa.

Concretament en el FCB i més enllà de l'àmbit contractual quina és la tipologia més habitual d'actuacions jurídiques que han de realitzar els professionals del món del dret esportiu (defensa d'agressions, insults o crits racistes o d'odi, sancions esportives…)?
Qualsevol club que tingui un equip que participa en competicions oficials ha de complir amb tot un seguit de normes, reglaments i circulars que emanen dels organismes organitzadors de les competicions, on es regulen les obligacions i drets relatius a tots el elements al voltant de la celebració i participació de partits, ja sigui els relacionats amb les instal·lacions, la comercialització d'entrades, la venda d'actius publicitaris i patrocinis, la gestió dels socis i seguidors, elements de seguretat, la pròpia celebració del partit i de les regles del joc que puguin ser infringides, etc. En definitiva, si pensem en un partit, són diverses les incidències i àmbits que requereixen de la intervenció de l'equip legal, ja sigui per preparar o cobrir preventivament situacions o necessitats que puguin sorgir, com un cop celebrat el partit, totes les qüestions i incidències esdevingudes dins i fora del terreny de joc.

Respecte els treballadors de l'entitat, ens pot confirmar si la gestió del personal és idèntica a la de qualsevol altra empresa mercantil o té aspectes singulars?
La gestió entesa com a condicions laborals generals aplicables als treballadors del club no sé si són idèntiques a les d'altres, però sí que es regeixen per la normativa comú del règim general, si bé és cert que existeix un conveni col·lectiu específic que, en el nostre cas, regeix certes condicions particulars aplicables als empleats del Club.

Atesa la rellevància de l'àmbit esportiu (tant a nivell de pràctica esportiva com d'oci) en la nostra societat, aconsellaria a les noves generacions de graduats en dret que es dediquin a aquesta especialitat?
Potser no gosaria aconsellar, però és cert que és un àmbit molt interessant, molt relacionat i vinculat a l'actualitat i als mitjans de comunicació i que, per tant, per algú interessat o aficionat a l'esport pot resultar més

"Tant el TAD com el TAS estan cada cop més consolidats com a òrgans arbitrals i estan construint un autèntic cos jurisprudencial que funciona com a referent"

engrescador que altres àmbits del dret. Tot i així, sí voldria posar sobre la taula el fet que exercir professionalment en l'àmbit del dret esportiu no implica en cap cas limitar-se a una especialització en dret esportiu, sinó tot el contrari. Per a poder donar un correcte i complert assessorament en l'àmbit esportiu és imprescindible tenir un profund coneixement del dret general d'obligacions i contactes i, cada cop més, un coneixement profund en matèria de publicitat, propietat intel·lectual i dret d'imatge, i protocols per règims disciplinaris. En definitiva, el dret esportiu obliga a considerar també les branques del dret que envolten els espectacles esportius en totes les seves vessants.

Perquè va estudiar dret? Si no s'hagués dedicat a l'advocacia, quina altra professió li hauria agradat exercir?
Vaig estudiar dret de manera totalment vocacional, probablement, per una visió molt idealista que em feia creure en la possibilitat i necessitat de defensar un ideal de justícia a tota costa, així com d'argumentar i lluitar amb aquest objectiu. La maduresa m'ha portat a una visió més realista però segueixo gaudint cada dia d'aquesta professió tan apassionant que m'encanta. En el meu cas tenia clarissim que només podia ser dret, volia ser advocat a tota costa, i mai em vaig plantejar una alternativa.

Què li agrada fer en el seu temps lliure?
El temps lliure m'agrada compartir-lo amb la família i amics, i si pot ser fent alguna passejada o pujada a la muntanya, llavors esdevé el meu pla favorit.

MARTA DOMÈNECH

Col·legiada Núm.: 22.852
Diputada de la junta de Govern de l'ICAB

CARA

DEBAT DE LA REGULACIÓ DIGITAL PER A MENORS

Actualment, les xarxes socials formen part del dia a dia de molts infants i adolescents, però el seu ús també comporta riscos com el ciberassetjament, l'exposició a continguts inadequats i els problemes de salut mental. Davant d'aquesta situació, la proposta legislativa KIDS ACT planteja prohibir l'accés a les xarxes socials als menors de 13 anys i permetre'l als adolescents d'entre 13 i 15 anys mitjançant comptes supervisats pels pares o tutors legals a través del control pa-

Com valoren la proposta legislativa del KIDS ACT que, entre altres mesures, preveu la prohibició total d'accés a les xarxes socials als menors de 13 anys i l'accés permès entre els 13 i els 15 anys a través de comptes supervisats per control parental?

MD: Prohibir l'accés total fins als 13 anys pot protegir els menors a curt termini, oferint una falsa sensació de seguretat, però es corre el risc de crear una "bombolla" artificial que comporti un retard sever en la seva maduració digital, deixant-los encara més indefensos i vulnerables quan finalment hi accedeixin de manera legal.

Ens trobem immersos en un món irreversiblement digitalitzat i no ho podem ignorar a cop de decret. Els menors han de saber moure's amb criteri i seguretat en aquest entorn contemporani, i conèixer totes les eines essencials del seu funcionament per no quedar exclosos de la societat de la informació.

És d'una importància cabdal la formació en competències digitals i que els joves se sàpiguen moure per internet amb autonomia i responsabilitat. Hi ha una immensitat de continguts a internet que els poden ensenyar moltíssim i potenciar el seu aprenentatge, de manera que el camí ideal és acompanyar-los sempre amb el control parental, evitant que se'ls manipuli, s'abusi de les seves dades o se'ls enganyi mitjançant pràctiques fraudulentes.

Redactant aquestes línies preguntava directament al meu fill de 13 anys: "Què creus que és bo d'internet?". I ell em responia amb total claredat i contundència: "Tot el que aprenc amb els continguts que llegeixo". Crec que aquesta pulsió d'aprenentatge, aquesta curiositat intel·lectual i aquesta capacitat de rebre coneixement valuós de manera directa és, precisament, una de les coses més grans del nostre temps que no s'ha de desaprofitar sota cap concepte ni sota cap veto generalitzat.

CARA

rental. Aquesta proposta obre un debat sobre la necessitat de protegir els menors a Internet i, alhora, respectar la seva llibertat, privacitat i autonomia. Analitzem si realment és necessari prohibir i restringir l'accés dels menors a les xarxes socials per garantir la seva seguretat, si aquesta mesura limita excessivament la seva llibertat amb Marta Domènech, advocada i diputada de la Junta de Govern de l'ICAB, i Júlia Bacaria, presidenta de la Secció de Dret Digital i IA de l'ICAB.

JB: Em sembla una proposta oportuna, perquè respon a una preocupació real de moltes famílies. Des d'un punt de vista jurídic, és defensable si s'aplica amb proporcionalitat i amb garanties tècniques suficients. Limitar l'accés abans dels 13 anys té en compte la vulnerabilitat especial dels infants, mentre que els minicomptes entre els 13 i els 15 anys permeten una incorporació gradual. Ara bé, l'edat no pot ser l'únic criteri. També cal valorar el tipus de servei, els riscos que presenta i la finalitat amb què s'utilitza. La protecció dels menors ha de ser compatible amb l'accés a continguts educatius i la supervisió parental no s'ha de convertir en una vigilància excessiva.

Prohibir l'accés total fins als 13 anys pot protegir-los a curt termini, però es corre el risc de crear una "bombolla" que retardi la seva maduració digital, deixant-los més indefensos quan finalment hi accedeixin?

MD: Ens trobem davant d'un canvi profund de món i de manera de viure, i no ho podem ignorar amb lleis exclusivament prohibitives. És cert que amb tot canvi important i disruptiu al món hi ha hagut sempre molta gent que s'escandalitza, que es posa les mans al cap dient com de malament estem, i després la vida segueix, les societats s'adapten de manera orgànica i tothom ho troba normal amb el pas del temps. És per això que considero molt encertat el control, la regulació i la protecció, però crec fermament que no se'ls pot aïllar totalment del que està passant en el món digital, que és el seu present i futur.

JB: No crec que limitar l'accés a les xarxes socials abans dels 13 anys els aïlli ni els faci arribar menys preparats a l'entorn digital. Els menors continuen accedint a informació i continguts per moltes altres vies. El que es vol evitar és una exposició massa primerenca a dinàmiques de captació de l'atenció, comparació constant o sobreexposició que poden afectar el benestar i la salut mental. També es protegeix la seva identitat digital: allò que publiquen quan encara no poden valorar-ne

JÚLIA BACARIA
Col·legiada Núm.: 35.127
Presidenta de la Secció de Dret Digital i IA de l'ICAB

plenament les conseqüències els pot acompanyar durant molts anys. Per això, la restricció ha d'anar unida a l'educació en privacitat, pensament crític i ús responsable. L'objectiu no és ajornar l'autonomia digital, sinó ajudar-los a construir-la de manera gradual i conscient.

La proposta estableix sistemes estrictes de verificació d'edat. Tècnicament és possible aplicar al 100% aquesta mesura? O fomentarà la picaresca dels menors?

MD: La picaresca sempre ha existit en qualsevol àmbit de la condició humana davant de qualsevol prohibició; com diu la coneguda màxima popular, feta la llei, feta la trampa. Els adolescents actuals disposen, sovint, de més destreses tècniques que els seus propis tutors legals, utilitzant xarxes privades virtuals o falsificant d'una manera o una altra les credencials d'accés, la qual cosa pot abocar qualsevol filtre informàtic al fracàs.

Potser la manera més contundent de garantir un control real dels pares sobre els accessos dels menors a les xarxes, tal com s'ha insinuat en alguns debats, seria imposar sancions econòmiques severes a les famílies en cas d'incompliment. És cert que actualment és un escenari extraordinàriament difícil de controlar en la intimitat de la llar, però els avenços tecnològics van tan ràpid, amb la intel·ligència artificial i els protocols de certificació digital, que qui sap si en un futur molt proper serà un control fàcil d'implementar tècnicament per part de l'Estat, obrint pas a nous interrogants.

JB: No seria realista pensar que es podrà impedir qualsevol intent d'esquivar el sistema. Alguns menors poden provar d'utilitzar comptes d'adults o serveis sotmesos a menys controls. Això no fa inútil la verificació d'edat: una mesura no ha de ser infal·lible per resultar efectiva. El repte jurídic és trobar solucions fiables que comprovin el llindar d'edat sense recollir més dades de les necessàries i amb garanties de seguretat i accessibilitat. Les plataformes han d'assumir la seva part de responsabilitat, però la norma tampoc substitueix l'acompanyament de les famílies ni la responsabilitat progressiva dels menors en l'ús de les xarxes.

Es pot garantir que el control d'accés dels menors no acabi vulnerant el seu dret a la privacitat, a l'anonimat i al dret d'informació?

MD: En principi, a Espanya i al conjunt de la Unió Europea tenim un marc jurídic molt robust, com la llei de protecció de dades (RGPD), que hauria d'impedir categòricament qualsevol abús de dades o monitoratge indiscriminat. Els incompliments d'aquesta normativa estan penats amb sancions econòmiques molt elevades que actuen de manera clarament dissuasiva contra les grans corporacions.

Són, precisament, les mateixes plataformes digitals les que tenen l'obligació legal de proveir-se dels mitjans tècnics i de seguretat més avançats, perquè aquesta verificació d'edat no passi en cap cas per la pèrdua dels drets fonamentals del menor, evitant que es vulneri la seva privacitat, la seva capacitat de navegar en l'anonimat i el seu dret constitucional a rebre informació lliure.

JB: El risc no desapareixerà del tot, però es pot reduir molt si la verificació es dissenya des de la privacitat. La Comissió Europea ha desenvolupat l'EU Age Verification Solution, també coneguda com a "Mini Wallet", compatible amb la futura cartera europea d'identitat digital. L'edat es valida inicialment mitjançant una font fiable, com un document d'identitat, un passaport o una identitat electrònica. La plataforma, però, no rep aquestes dades: només sap si l'usuari supera el llindar exigit. No coneix el nom, la data de naixement, el número de document ni l'edat exacta. El sistema també està concebut per evitar que les verificacions permetin seguir l'activitat de l'usuari. Aquest és, al meu entendre, l'enfocament correcte: acreditar l'edat sense revelar la identitat. Tot i així, caldran controls de seguretat, auditories independents, minimització de dades i vies de reclamació davant errors o usos indeguts.

La futura norma inverteix la "càrrega de la prova", fent que els prestadors de plataformes en línia siguin responsables de demostrar que els seus serveis "són segurs des del punt de vista del disseny".

MD: Les plataformes tecnològiques guanyen moltíssims diners basant el seu model de negoci en l'economia de l'atenció i la retenció de l'usuari, així que crec fermament que tenen mitjans econòmics i tècnics més que suficients per buscar la manera de protegir l'interès superior del menor. Crec que són les màximes responsables del disseny dels espais on operen els nostres fills.

JB: Em sembla raonable que les plataformes hagin d'explicar i acreditar quines mesures adopten per oferir un entorn segur. Són elles les que dissenyen el servei, configuren els sistemes de recomanació i disposen de la informació necessària per conèixer els riscos d'ús. Això no implica una responsabilitat automàtica per qualsevol dany ni l'obligació

de garantir un risc zero. El que se'ls ha d'exigir és una actuació diligent: avaluar l'impacte sobre els menors, provar les funcions abans de desplegar-les, establir controls auditables i corregir els riscos detectats. Aquestes obligacions s'han de coordinar amb el DSA, el RGPD i el Reglament d'IA per evitar duplicitats i garantir un marc coherent.

Considera que estem traslladant a les plataformes una obligació de control i educació digital que hauria de recaure també en la família?

MD: La responsabilitat ha de ser compartida. Inherentment recau en els pares a través d'una supervisió activa i del control parental domèstic, però també, de manera inexcusable, en les plataformes.

JB: La responsabilitat no es pot traslladar íntegrament ni a les plataformes ni a les famílies. També correspon als poders públics impulsar l'educació digital i una supervisió efectiva. El control parental ha de respectar progressivament l'autonomia i la intimitat del menor.

A nivell social i educatiu, caldria adoptar altres mesures per evitar un comportament addictiu dels menors a les xarxes?

MD: La sobreexposició a les xarxes està provocant que, en molts casos, baixi el rendiment acadèmic dels menors, ja que s'han acostumat a necessitar la immediatesa i l'estímul constant de la dopamina ràpida en tot el que fan, minvant la seva capacitat d'atenció profunda. La digitalització està molt bé com a eina de progrés, però a banda d'aplicar un control parental exigent, hem de limitar de manera decidida el temps que passen a internet. Hem de tornar a viure la vida al carrer, a recuperar la relació amb els amics cara a cara, a fomentar l'esport i el teixit comunitari.

Els menors, amb un ús descontrolat d'internet, es tanquen molt més a casa i es relacionen amb els amics de manera gairebé exclusiva per internet; tot són missatges de WhatsApp, textos ràpids o continguts efímers, ja ni tan sols es truquen per conversar o intercanviar opinions de viva veu.

JB: Sí. La regulació ha d'anar acompanyada de mesures socials i educatives. Les famílies, els centres educatius i les institucions han de fomentar un ús responsable de les xarxes i ajudar els menors a entendre'n els riscos. Des del dret digital, cal exigir que les plataformes configurin els serveis pensant en la protecció dels menors, amb privacitat per defecte, controls comprensibles i un disseny que no incentivi l'ús excessiu. La norma pot establir límits, però la protecció efectiva requereix educació, acompanyament i responsabilitat compartida.

Malauradament Espanya és el pitjor país en resultats de l'informe PISA. Quina incidència té l'addicció a les xarxes en aquests resultats?

MD: L'addicció a les xarxes té una incidència directa i devastadora en aquests indicadors. Els nens tenen massa distraccions constants a la xarxa, amb notificacions que fragmenten el seu temps d'estudi de manera permanent. En molts casos, estan literalment enganxats a les pantalles durant hores, fet que fa que els costi molt més posar-se a estudiar de manera estructurada o mantenir una rutina de lectura profunda.

A banda d'això, l'exposició contínua a continguts d'impacte ràpid ha ocasionat greus problemes de concentració, ansietat i alteracions del son que disminueixen el seu rendiment cognitiu a l'aula. És precisament per això que es fa absolutament indispensable establir un control ferm, una educació digital regulada i un límit de temps diari per protegir el seu procés d'aprenentatge formal.

JB: No crec que es pugui establir una relació directa entre l'ús de les xarxes socials i els resultats de l'informe PISA. El rendiment educatiu depèn de molts factors i seria massa simplista atribuir-lo principalment a aquesta qüestió. Un ús excessiu o inadequat de les xarxes pot afectar el descans, la concentració o els hàbits d'estudi d'alguns menors. Des del dret digital, el debat s'ha de centrar a garantir entorns segurs, transparents i adequats a l'edat, sense presentar la regulació de les plataformes com l'única solució a un problema educatiu molt més ampli.

Des del punt de vista del Dret comparat, països de l'entorn de la UE (França, Grècia, el Regne Unit i Dinamarca, entre d'altres), o d'entorns més llunyans com Turquia, Austràlia, Indonèsia o Malàisia, ja han prohibit aquest accés en diferents forquilles d'edat o estan a punt de prohibir-ho. Quin model hauria de seguir la proposta espanyola?

MD: La proposta espanyola no hauria de seguir models repressius i fàcilment eludibles que aïllin el menor, sinó que hauria d'alinear-se estrictament amb el model de la Unió Europea.

JB: Crec que Espanya hauria d'apostar per una resposta europea comuna i gradual, en lloc d'una prohibició rígida i aïllada. Em sembla més equilibrat establir nivells d'accés segons l'edat, reforçar la protecció fins a la majoria d'edat i garantir una verificació respectuosa amb la privacitat.

FRANCISCO GAUDIER, PRESIDENTE SALIENTE DEL CÍRCULO DEL LICEO

"No hay ningún teatro del mundo que tenga un club privado vinculado como el Círculo del Liceo"

Texto: Roser Ripoll y Gema Mayol Foto: Roser Ripoll

¿Qué significa el Círculo del Liceo para Barcelona?
El Círculo del Liceo es un club privado fundado en 1847 en pleno corazón de Barcelona, que ha hecho del amor al arte y la vinculación a la ciudad sus señas de identidad. Es el club más antiguo de España y está ubicado en la Rambla, en pleno centro de Barcelona.

Nació porque las personas que decidieron crear el Gran Teatro del Liceo, que es un teatro privado, pensaron en tener un lugar para reunirse más allá de las actuaciones y obras que se representan en él, y crearon un club a la usanza de los clubes ingleses de la época. Por ello compartimos edificio con el Liceo –y de hecho la fachada es del Círculo– y somos como un matrimonio indisoluble, no hay posibilidad de divorcio.

Quiero destacar la visión que tuvo la burguesía catalana de crear un club vinculado al teatro y el éxito que supone haberlo mantenido hasta la actualidad, con más de 175 años de vida. Hay muchas personas que vienen al teatro, procedentes de todo el mundo, y no se pueden ni creer que realmente exista este club. No hay ningún teatro del mundo que tenga un club privado vinculado como el Círculo del Liceo.

Ha sido presidente del Círculo del Liceo durante más de ocho años. ¿Qué balance hace de esta época?
En mi presidencia lo que se ha conseguido es un incremento notable de socios. Hicimos una campaña para alcanzar este propósito y se inscribieron unos 300 nuevos socios. Esto es mucho para un club privado como el Círculo del Liceo. Ahora tenemos 1.060 socios. Con este número de socios estamos cómodos desde el punto de vista económico.

Quiero destacar que el Círculo del Liceo es un lugar de encuentro y en estos ocho años hemos dado un gran impulso a actividades culturales ofreciendo una constante y amplia oferta de conferencias y encuentros vinculados a la música, las artes plásticas, la literatura, etc.

Hemos ampliado también el número de peñas, que son grupos de personas que tienen un mismo centro de interés. Existe la peña de abogados, la peña gastronómica, la peña de los martes, la peña de los jóvenes.

Otro de los logros del club es que ahora se come muy bien. Hicimos un acuerdo con Mantequerías Pirenaicas, y actualmente son los restauradores y puedo decir que el Círculo del Liceo es uno de los sitios donde se come mejor de la Ciudad Condal. Hay que tener en cuenta que los servicios que ofrecemos son de muy alta calidad.

El Círculo del Liceo también ha contribuido a mantener el patrimonio de la ciudad, porque hemos hecho una gran inversión para mantener las vidrieras de la entrada que representan la tetralogía de Wagner. Cuando el teatro decidió arreglar la fachada, se expuso que las vidrieras de la entrada se habían diseñado para que pudieran ser vistas desde fuera y desde dentro. Estaban siempre cerradas, creo que se hizo para protegerlas durante la Guerra Civil y luego ya quedaron cerradas… En la remodelación de la fachada del edificio se instaló un sistema para que las vidrieras puedan ser apreciadas por la gente desde la calle y también por dentro.

Una parte de esta mejora se hizo con las contribuciones del Teatro del Liceo, pero también con la contribución de los socios del Círculo del Liceo.

¿Qué requisitos se piden para ser socio del Círculo del Liceo?
El Círculo cuenta con unos estatutos que establecen los requisitos para formar parte, pero en la práctica hay que ser un poco flexible. La persona que quiere formar parte del Círculo del Liceo tiene que aportar dos firmas, dos avales de dos socios, y como en todo club privado tiene que hacer una aportación económica que se divide en una aportación inicial a fondo perdido y una cuota anual. El Círculo del Liceo cuenta con un comité de admisión. Pero también quiero destacar que somos una institución flexible y cuando viene un extranjero que viene a vivir a Barcelona y no conoce a nadie y quiere formar parte de nuestra entidad, por ejemplo, le ayudamos a buscar a los socios que le pueden ayudar para entrar.

¿Cuál es el perfil del socio/socia?
El Círculo del Liceo cuenta con 1.060 socios y somos un club cosmopolita. Entre nuestros socios contamos con numerosas personalidades de la vida social, política y cultural barcelonesa. Actualmente tenemos unos 160 socios jóvenes, es decir, que tienen entre 18 y 35 años. Hemos creado recientemente la peña de los socios que llevan más de 50 años vinculados al Círculo, y que cuenta con unas 70 personas, porque cuando cumples 50 años de permanencia en el club dejas de pagar la cuota y pasas a ser socio honorario, pero hay muchos que ya no vienen, principalmente por temas de salud. Estamos revirtiendo esta situación gracias a la apuesta por esta peña y se están animando a venir, aunque sea una vez al trimestre para mantener una comida con amigos y ver los cuadros nuevos o que han sido donados y relacionarse y distraerse un poco. Hay que tener un pretexto para hacer las cosas, y sobre todo cuando eres mayor, más.

También quiero resaltar que, de los 1.060 socios, tenemos a más de 300 que son mujeres, o lo que es lo mismo, el 33% de la base social del club son mujeres.

Quiero mencionar que, en el 2001, después de una asamblea más que multidisciplinaria y tempestuosa –en la que tuvo que dimitir el presidente– se admitió a las mujeres como socias de derecho propio. La evolución del papel de la mujer en el Círculo del Liceo en estos últimos 25 años ha sido muy importante hasta el hecho de que Ernestina Torrelló, vicepresidenta en mi último mandato, ha sido elegida recientemente presidenta del Círculo y es la primera mujer al frente de este club en sus 175 años de historia.

Quiero remarcar la importancia de que la presidencia la ostente actualmente una mujer, porque en el pasado se nos ha tachado de "casposos" y no lo somos para nada. Somos un club con tradiciones, con unos valores determinados en materia de educación y de vestuario y formas, pero nos adecuamos a la situación de la vida actual.

Hay que entender que se creó el Círculo del Liceo a semejanza de otros clubes privados como los había en Inglaterra. Y en aquella época eran solo para hombres socios, pero las mujeres sí que podían venir.

> "El 33% de la base social del Círculo del Liceo son mujeres"

Además de las obras que ofrece el Gran Teatre del Liceu, ¿qué otras actividades ofrece el Círculo a sus socios?
Por lo general, a los socios les gusta la ópera y formar parte del Círculo del Liceo es ya en sí una experiencia por todas las personas que puedes conocer y por el hecho de disfrutar de un equipamiento y un edificio con unas instalaciones excepcionales. El Círculo ofrece a sus asociados y al visitante un lugar de encuentro y una constante y renovada oferta de actividades en torno a la música, las artes plásticas, la literatura y todos aquellos aspectos que conciernen a la dinamización cultural de la ciudad. Las peñas organizan muchas actividades e inicialmente son para sus miembros, pero si generan un interés general las abren a otras personas y peñas del Círculo.

La gran parte de las actividades están vinculadas a las actividades del teatro. Hay actividades previas a los estrenos de las obras que se escenifican en el teatro. Hay también conciertos, cursos musicales, presentaciones de libros, el club de lectura, clases de bridge, cineclub...

El Círculo tiene correspondencias con otros clubes de Europa y de todo el mundo. ¿Hay acceso libre o cuál es el funcionamiento?
Normalmente mandamos una carta o una comunicación informando de que un socio quiere visitar otro club de otros países y se gestiona para que pueda asistir y cenar, o dormir allí si tiene habitaciones...

El club tiene un código de vestimenta, un código de formas…
Sí. De acuerdo con la idea de respetar ciertos valores tenemos un código de formas y vestimenta. La corbata

es absolutamente necesaria dentro del club y la chaqueta o americana para los hombres. Y luego las señoras, ad hoc. No se puede ir ni con tejanos ni con bambas. Excepto que sea por temas de salud y no puedas llevar zapatos. Siempre digo que se pueden guardar aquí unos zapatos y una chaqueta para que cuando llegue el socio o socia al Círculo se pueda cambiar. Pero el código de vestimenta no supone ningún problema. Los jóvenes son los primeros que piden no quitarlo y los que quieren llevar corbata.

Por norma general, con la temperatura que tenemos en Barcelona la corbata no molesta.

Además, desde la etapa de la COVID en el Círculo estamos disfrutando de nuestra terraza fantástica. En la pandemia el club estaba cerrado y pensamos que en un sitio al aire libre nos podríamos seguir reuniendo. Y se habilitó nuestra terraza y ha sido una gran decisión contar con este espacio como alternativa para reunirse. Venir aquí y estar entre amigos, en una terraza al aire libre que además ves Montjuïc, el Tibidabo y el Barrio Gótico es una auténtica maravilla.

Siendo el Círculo una institución vinculada a Barcelona, ¿qué papel ha jugado en la Barcelona del siglo XX y en la actualidad?
La razón del Círculo es el teatro y su vinculación con esta institución.

El teatro en el siglo XIX y parte del XX era un poco el sitio de reunión de la sociedad catalana, de la alta burguesía. Es la realidad. El Gran Teatre del Liceu nace con burgueses que dan dinero, y la aristocracia también, para que se construya. Y recuerdo que hasta que yo tuve 25 años aquí se venía con esmoquin al teatro todas las noches. Las señoras iban con vestidos largos, de gala.

Además, también quiero recordar que el Gran Teatro del Liceo se quemó y se pudo reconstruir en La Rambla, en el mismo sitio.

¿Qué recuerdos tiene del incendio del Liceo? ¿Qué supuso para el Círculo, que no se vio afectado directamente?
El incendio puso de manifiesto la gran solidaridad de la sociedad catalana porque es cuando realmente tuvimos más socios. La gente reaccionó cuando se quemó el teatro y muchas personas que no habían venido nunca al teatro hicieron su donación para la reconstrucción, porque consideran el Liceo como una institución muy importante para Barcelona y Catalunya. El Teatro del Liceo es una cosa que la llevamos todos en el ADN.

El incendio no afectó a la parte del edificio donde está el Círculo. Nos hizo de cortafuegos el salón de los espejos, que tampoco se quemó, pero había dudas y cuando cayó el techo del teatro es cuando dijeron: «Están ustedes salvados». Tuvimos que sacar mucho de nuestro patrimonio para salvarlo, por precaución y porque aprovechamos aquel momento para hacer una mejora de las infraestructuras. Los socios se dieron cuenta de que el teatro iba a estar realmente cerrado unos años por la envergadura del incendio. El Círculo vive mucho de las funciones del teatro.

¿Qué papel juega el Círculo del Liceo en la actualidad política en general?
Nosotros somos neutrales completamente y cuando hay elecciones, si los electores quieren venir a explicar su programa político, los aceptamos encantados. Las puertas se abren a cualquier candidato.

Es empresario. ¿Qué otra profesión le hubiera gustado ejercer?
Me hubiera gustado más dedicarme a algo relacionado con el mundo de la cultura. Me hubiera encantado ser un grandísimo pianista, por ejemplo, y tocar en grandes conciertos. Pero en casa no me lo favorecieron, porque eran otras generaciones, y solo se pensaba en el trabajo. Tampoco tuve una vocación clara para ser médico o abogado. En mi familia teníamos un negocio familiar y me he dedicado a él. No me puedo quejar, me ha ido muy bien.

¿A qué dedica el tiempo de ocio cuando no está trabajando ni en el Círculo del Liceo?
En estos últimos ocho años mi ocio ha sido dedicarme al Círculo para que éste funcionase bien y para poder estar en todos los actos que hay. El Círculo me ha ocupado mucho tiempo. A partir de ahora ya tengo más tiempo para viajar.

Viajo mucho por la ópera, sobre todo. Soy un gran aficionado, y tengo mucha relación con muchos cantantes y también directores de orquesta, y eso me ha permitido viajar a muchos sitios y tener muchos amigos.

¿Y otras aficiones?
Juego al golf. Quizás hay una cosa que si ahora tengo más tiempo sí querría hacer: perfeccionar mi italiano. No hay que cerrarse a seguir aprendiendo cosas todos los días.

RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) destina una secció de la Revista Món Jurídic a donar a conèixer iniciatives o entitats sense ànim de lucre per acostar projectes de caràcter social a les persones col·legiades.

A PELO!, UNA COMUNITAT QUE VA NÉIXER DE LA NECESSITAT DE NO SENTIR-NOS SOLES

A Pelo! va néixer l'agost del 2017 d'una necessitat molt personal: trobar-nos, compartir-nos i deixar de sentir que l'alopècia era una cosa que havíem de viure en silenci. Quan et diagnostiquen alopècia, sovint les preguntes són moltes i les respostes, poques. Però més enllà dels tractaments mèdics, les perruques o els mocadors, hi ha una part emocional que també necessita ser escoltada.

A Pelo! va començar precisament així: amb la trobada de persones que vivíem situacions semblants i que vam descobrir que compartir experiències ajudava molt més del que imaginàvem. Volíem crear aquell espai que ens hauria agradat trobar quan vam començar a perdre els cabells: un lloc on poder parlar sense por, preguntar sense vergonya, riure, plorar, aprendre i, sobretot, sentir que no estàvem soles.

Des d'aleshores, la nostra associació ha anat creixent i avui treballem per acompanyar, informar, visibilitzar i normalitzar l'alopècia. Ho fem donant suport a persones de totes les edats i també a les seves famílies, perquè sabem que l'alopècia no afecta només qui la pateix directament, sinó també tot el seu entorn.

Una de les nostres principals tasques és crear comunitat. Organitzem trobades, activitats, tallers i espais de conversa on podem compartir allò que ens preocupa i també allò que ens fa bé. Parlem d'autoestima, de perruques, mocadors i de maquillatge, però també de com explicar l'alopècia als infants, de com afrontar les mirades dels altres o de com tornar a sentir-nos còmodes amb la nostra pròpia imatge.

Els infants i adolescents són una part molt important del nostre projecte. Amb activitats com les Pekequedades, volem que puguin conèixer altres nens i nenes que passen pel mateix, crear referents i créixer sabent que ser diferent no significa estar sol.

També treballem perquè l'alopècia sigui cada vegada més coneguda i deixi de ser un tema tabú. Participem en campanyes, projectes, xerrades, exposicions i mitjans de comunicació per explicar què significa viure amb alopècia i contribuir a canviar la mirada de la societat.

I encara ens queda molt per fer. Volem continuar creixent, arribar a més persones i famílies, especialment a aquelles que acaben de rebre un diagnòstic i potser ara mateix se senten perdudes. Volem continuar generant espais de trobada, sensibilització i suport, i també treballar conjuntament amb professionals i altres entitats.

Com es pot col·laborar amb A Pelo!? De moltes maneres: associant-se, participant en les nostres activitats, ajudant-nos a difondre els nostres projectes, col·laborant en accions de sensibilització o simplement parlant de l'alopècia amb naturalitat. Perquè cada gest compta.

Si voleu conèixer-nos, seguir la nostra activitat o posar-vos en contacte amb nosaltres, ens podeu trobar a Instagram: @apeloalopecia o escriure'ns a apeloalopecia@gmail.com.

Al final, A Pelo! és això: persones ajudant persones. Una comunitat que va néixer de la necessitat de no sentir-nos soles i que avui continua creixent amb la il·lusió que ningú hagi de passar per aquest camí sense sentir-se acompanyat.

SEPÍN
Editorial Jurídica

HELENA

La **Intel·ligència Artificial Jurídica** creada per experts en cada matèria

Prova-la gratis amb els teus casos reals

Descobreix tot el que pot fer per a tu

Accedeix-hi ara

sepin.es/inteligencia-artificial/prueba-ia/

EL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICIA DE CATALUNYA RECONOCE EL DERECHO A LA ESCOLARIZACIÓN EN LOS CENTROS DE EDUCACIÓN ESPECIAL HASTA LOS 21 AÑOS, CONTADOS EN EL MOMENTO DEL INICIO DEL CURSO

Relato de hechos y antecedentes que finalizan en la Doctrina que sienta el TSJC en su sentencia 2441/2025, de 30 de junio, aplicable a todas las personas escolarizadas en cualquiera de ellos, porque todas esas personas tienen el mismo derecho a permanecer, tomando como referencia la edad al momento del inicio del curso escolar y no al de su finalización.

Pablo Feu Fontaiña
Col·legiat núm: 24.376

Hace ahora un año, 8 personas con trastorno del espectro autista (TEA) que estaban escolarizadas en un mismo Centro de Educación Especial de Barcelona iniciaron una lucha contra el Departamento de Educación y Formación Profesional de la Generalitat de Catalunya en defensa del ejercicio de su derecho a permanecer escolarizadas "hasta" los 21 años de edad, tal y como les reconoce el art. 74.1 de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación (LOE). La controversia se había suscitado en torno al alcance de la preposición "hasta" que utiliza el precepto, porque mientras esos 8 alumnos sostenían que su derecho fundamental es ejercitable hasta el último día en el que se tienen los 21 años, el Departamento de Educación negaba esa posibilidad.

El Departamento de Educación apoyaba su interpretación en el contenido del art. 1.5 del Decreto 175/2022, de 27 de septiembre, de "Ordenació dels Ensenyaments de l'Educació Bàsica" (D 175/22), que es la norma que desarrolla en Catalunya el contenido del art 74.1 de la LOE. Este precepto establece "hasta" cuando puede permanecer escolarizada una persona, tanto en los centros de educación secundaria obligatoria ordinaria como en los centros de educación especial. Concretamente, extiende la escolarización en los centros de educación secundaria "hasta los 18 años del año en que finaliza el curso" y en los centros de educación especial "hasta los 21 años". El Departamento de Educación entendía que la remisión de los 21 años debe hacerse, también, al año en que finaliza el curso y eso entra en colisión con el contenido del art 74.1 de la LOE.

En efecto, si lo relevante es tener 21 años en el año natural en el que finaliza el curso, ninguno de los alumnos que tengan 21 años al empezarlo (en el mes de septiembre de cada año) podrá seguir escolarizado, aunque tenga la edad admitida por el art 74.1 de la LOE, porque en el año natural de finalización, todos ellos, sin excepción, cumplirán los 22 años. La consecuencia de eso es que la Generalitat de Catalunya reconoce el ejercicio pleno del derecho a la escolarización en centros de educación especial sólo hasta los 20 años y no hasta los 21, y, en algunos supuestos, incluso sólo hasta los 19 años. Es el caso de los alumnos que cumplen los años en el último trimestre del año tras el inicio del curso (entre octubre y diciembre). Al iniciar el curso en el mes de septiembre, a esos alumnos que aún tienen 19 años y cumplen los 20 pocos días más tarde, ya no se les deja iniciar el curso porque cumplirán los 21 entre octubre y diciembre del año natural de finalización del curso.

Pues bien, los 8 alumnos entendieron que el art 1.5 del DL 175/22 vulnera el sistema de fuentes previsto en el art. 1.2 del Código Civil porque un Reglamento no puede contradecir el contenido de una Ley Orgánica de superior rango jerárquico y, además, es inconstitucional, porque limita el ejercicio del derecho fundamental a la educación que el art 27 de la Constitución Española de 1978 (CE), reconoce también a las personas escolarizadas en los centros de educación especial. Ante eso, requirieron al Departamento de Educación y Formación Profesional de la Generalitat de Catalunya el reconocimiento de su derecho a permanecer escolarizados en su centro hasta el último día en que mantengan los 21 años de edad, pero la administración les negó su derecho. Eso comportó que interpusieran recurso contencioso-administrativo por el procedimiento Especial de Protección de los Derechos Fundamentales ante la Sección Quinta de la Sala de lo Contencioso-Administrativo del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya (TSJC), impugnando directamente la denegación del requerimiento e, indirectamente, el art. 1.5 del D 175/22 en el que se fundamenta.

El proceso ha culminado con la sentencia 2441/2025, de 30 de junio, que ya es firme y que estima parcialmente el recurso, reconociendo el derecho de los 8 alumnos a permanecer escolarizados hasta el último día que mantengan los 21 años. Para garantizarlo, el TSJC ha establecido que los 21 años no deben referirse al año natural de la finalización del curso, sino al momento de su inicio.

Así, la sentencia no ha estimado la impugnación indirecta del art 1.5 del D 175/22, sino que lo ha mantenido en el tráfico jurídico, pero estableciendo la única interpretación posible de ese precepto para considerarlo conforme a Derecho. El TSJC parte de la idea de que el precepto contempla 2 situaciones distintas: una, la escolarización en los centros de educación secundaria obligatoria y otra, la de los centros de educación especial, diferenciando los regímenes de permanencia de unos y de otros. Para los primeros, el límite máximo son los 18 años de edad, contados en el año de finalización del curso, mientras que para los segundos son los 21 años, sin más, tal y como establece el art 74.1 de la LOE.

El TSJC establece que si la interpretación del art 74.1 de la LOE es ambigua, el precepto debe interpretarse y aplicarse en "el sentido más favorable al ejercicio del derecho fundamental, sin hacer uso de interpretaciones restrictivas que lo disminuyan o menoscaben". Recuerda que España ratificó la Convención sobre los Derechos de las Personas con Discapacidad, hecha en Nueva York, el 13 de diciembre de 2006, que obliga a los Estados parte a adoptar las medidas necesarias para asegurar el ejercicio pleno de los derechos de las personas discapacitadas. Eso obliga a interpretar las normas relativas al derecho fundamental a la educación de las personas con discapacidad de conformidad con ese convenio, en méritos de lo previsto en el art 10.2 de la CE. Por eso, la sentencia establece que la interpretación del art 74.1 de la LOE ha de ser en el sentido que permita "a los alumnos matricularse durante el curso académico en que cumplan 21 años y de este modo podrían permanecer en el centro hasta el último día en que tuvieran dicha edad" y concluye que "la interpretación del artículo 74.1 de la LOE y del artículo 1.5 del Decreto 175/2022 efectuada por la demandada no es conforme a derecho".

Por tanto, aunque la sentencia haya puesto fin a un recurso de protección de Derechos Fundamentales interpuesto sólo por 8 alumnos con TEA de un Centro de Educación Especial concreto, la doctrina que sienta el TSJC en su sentencia 2441/2025, de 30 de junio es aplicable a todas las personas escolarizadas en cualquiera de ellos, porque todas esas personas tienen el mismo derecho a permanecer en sus respectivos centros de educación especial hasta el último día que tengan 21 años de edad y eso sólo se garantiza refiriendo la edad al momento del inicio del curso escolar y no al de su finalización.

LA REGULARIZACIÓN MASIVA Y LAS TRABAS ADMINISTRATIVAS

Análisis del Real Decreto 316/2026, de 14 de abril, que modifica el RD 1155/2024, de 19 de noviembre, y por el que se aprueba el Reglamento de la Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social.

Angelina Agalarova Gracheva
Col·legiada núm: 43.760

Por fin se publica tan ansiado BOE con el Real Decreto 316/2026, de 14 de abril, por el que se modifica el Real Decreto 1155/2024, de 19 de noviembre, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social. Pero como siempre suele pasar en estos casos, el texto es un tanto incongruente.

Vemos como en la Disposición Adicional Vigésima, esto es, a las personas que son solicitantes de asilo y/o protección internacional, se les pide el certificado de antecedentes penales de su país de origen. En caso de haberlos solicitado y no obtenida respuesta, se prevé la posibilidad de autorizar a las autoridades españolas para que recaben dichos antecedentes vía diplomática (es decir, que lo requieran ellos mismos al consulado correspondiente), pero si éste no contesta en un plazo de tres meses, no recibiendo respuesta alguna, se le da traslado otra vez al interesado para que en el plazo de quince días aporte dicho documento.

Por un lado, no hemos de olvidar que nos encontramos ante unas personas que son solicitantes de asilo y/o de protección internacional, ergo, se supone que no deben tener o no pueden tener contacto con autoridades de su país de origen, ergo, debería de ser la O.A.R. la que expida el certificado correspondiente desde mi punto de vista o simplemente estar exentos de dicho documento, al igual que lo estaban antes, cuando podíamos presentar el arraigo de forma paralela a la solicitud de asilo y/o protección internacional.

Por otro lado, parece que da una solución para el caso de que el Consulado de turno no conteste al extranjero en plazo, pero acaba trasladando finalmente la carga al propio extranjero, ergo, lo único que vemos aquí que se alarga el plazo, esto es, tres meses más 15 días.

Finalmente, hay que tener en cuenta algunos supuestos donde las relaciones diplomáticas pueden estar un tanto mermadas, como podría ser el caso de la Federación Rusa o Israel, por ejemplo. ¿Estarán dispuestos a proporcionar información de sus ciudadanos a nuestras autoridades o hasta qué punto lo estarán?

En cuanto a la Disposición Adicional Vigesimoprimera, aquí nos topamos con el famoso informe de vulnerabilidad, que ya antes de su entrada en vigor figuraba en algún borrador. Personalmente ya intenté en su momento y antes de entrada en vigor del texto definitivo adelantar las cosas y que los clientes soliciten dichos informes, ante el inminente colapso de los Servicios Sociales a la vista de lo que se nos venía con la aprobación de esta Ley. ¿Respuesta? No sabemos nada al respecto. Incluso para las personas que están siendo atendidas por los Servicios Sociales.

Ahora resulta que han publicado un modelo específico para ello, el EX-32. ¿Pero quién lo puede emitir? Los Servicios Sociales siguen sin dar respuesta alguna. Y los vulnerables, que desde mi punto de vista y así lo establece la Ley, los extranjeros sin papeles, siguen dando tumbos de un lado a otro para ver si alguien puede emitirles este informe. ¿Parece ser que las Fundaciones y ONGs que estén inscritas en el Registro de Colaboradores de Extranjería también pueden emitirlo, pero porque no lo puede emitir una Fundación u ONG que está debidamente inscrita pero no figura en el Registro de Colaboradores de Extranjería? ¿Significa esto que debe ser la propia ONG quien presente la solicitud, eliminando por completo el papel de abogado en el presente proceso? ¿A pesar de que algunos clientes prefieren hacer sus trámites con su Abogado de confianza? ¿Los informes de vulnerabilidad de los que ya dispongan los extranjeros, pero que no son en el formato que recoge la Ley, servirán? ¿Habrá citas previas suficientes y en tiempo para

poder solicitar y aportar estos informes? Todos sabemos la odisea que supone conseguir cita previa ante cualquier administración. ¿Proliferaran otra vez las ventas en locutorios de citas previas?

Desde luego, como siempre nos quedamos con más dudas que respuestas una vez publicado el RD 316/2026, de 14 de abril, por el que se modifica el RD 1155/2024, de 19 de noviembre, por el que se aprueba el Reglamento de la LO 4/2000, de 11 de enero, sobre los derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social.

La realidad de la situación tras la actualización y el punto de vista práctico

Ya ha pasado un tiempo más que prudencial y hemos visto cómo se han resuelto en la práctica todas estas cuestiones y dudas que surgieron al principio y aquí va el análisis de la realidad de la situación:

Para comenzar, sí que es cierto que había un listado de ONGs que podían emitir estos informes, debiendo ser éstas ONGs que lo emitan, ergo no nos sirve cualquier ONG y que no figure en el listado de colaboradores con Extranjería.

Además, resulta que en la práctica algunas de estas ONGs se negaban a emitir el informe si finalmente el extranjero no realizaba el trámite con ellos, mientras que otros sólo emitían informes a sus usuarios y personas que harán el trámite con ellos, dando una cita para el informe a una persona que no es usuaria suya más allá de la fecha límite de presentación de solicitudes ante la Oficina de Extranjería, esto es, una vez finalizado el proceso de regularización, alegando colapso total ante la avalancha de solicitudes.

¿Quién más podía expedir dicho informe? El Ayuntamiento correspondiente. ¿Cómo se realizaba? ¿Servía un informe previo o incluso emitido a instancia del interesado por parte de los Servicios Sociales que atienden a la familia, por ejemplo? ¿Cómo se realizaba el trámite ante el Ayuntamiento para solicitar y obtener el informe de vulnerabilidad?

Como hemos apuntado antes a parte de una ONG debidamente acreditada e inscrita en el Registro de Extranjería, también lo podía emitir el Ayuntamiento correspondiente. Todos nos acordamos de las colas kilométricas vistas al lado de las OAC de los ayuntamientos, incluso gente durmiendo en la calle para poder coger tanda y acceder a este trámite. Como ha pasado en otras ocasiones y con otros trámites ante la Administración, no había citas previas y al principio incluso los propios funcionarios desconocían dicho trámite. Lo que una vez más llevó, tanto a los extranjeros como a los Abogados que nos dedicamos a extranjería, a la desesperación e intentar buscar soluciones y alternativas, como es la solicitud ante los Servicios Sociales. En definitiva, al principio todo fue un caos. Una total y absoluta falta de previsión y formación al personal encargado de emisión de dichos informes. Lo que a su vez también ha ralentizado los trámites, ya que hasta que se pusieron todos de acuerdo pasaron días.

Finalmente, hay que reconocer que a pesar de las colas interminables el ayuntamiento entregaba un número y con este número posteriormente se asignaba un día y la hora para recoger el informe. Generalmente en una o dos semanas.

Pero en este impass algo cambió y todos los extranjeros en situación irregular comenzaron a recibir un SMS para poder descargar el informe directamente, incluso aquellos que no lo habían conseguido solicitar ante la OAC. Por el simple hecho de encontrarse en situación irregular, estar empadronado en Ayuntamiento de Barcelona y cumplir con el requisito de permanencia ya se emitía el informe de vulnerabilidad. Dicho SMS facilitó mucho la obtención de dicho informe. Sin embargo, el problema radicaba cuando algunos datos no coincidían o precisaban ser actualizados. Asimismo, hay que tener en cuenta que todos, absolutamente todos, recibían un informe de vulnerabilidad por encontrarse en situación irregular, sin tener en cuenta en absoluto la situación personal, donde podrían alegarse otros motivos. La modificación de datos, a su vez, parece ser que se llevaba a cabo con mayor facilidad que la obtención del informe al inicio del procedimiento.

Pero ¿qué pasa con aquellas personas que no estaban empadronadas, pero sí residían aquí antes de la fecha indicada en el Reglamento para poder regularizarse? Pues inevitablemente tenían que aportar la documentación o alguna prueba que así lo acredite y por supuesto en estos casos no podían acceder al informe "simplificado" que se emitía por el propio Ayuntamiento vía SMS, teniendo que acudir a las Oficinas de OAC para su obtención, topándose con las citas previas y colapsos en las puertas de las OAC's.

En definitiva, a pesar del caos inicial, finalmente, aunque con algo de retraso reprochable por falta absoluta de previsión por parte de la Administración, se pudo solucionar la fase de obtención del informe de vulnerabilidad.

En cuanto a las personas atendidas por los Servicios Sociales, cabe destacar que no era posible la obtención del informe por parte de éstos. Sin embargo y desde el punto de vista personal, todas las personas que sí tenían un expediente abierto, entiendo que no es que contaran con un plus, pero tampoco era algo que molestara al procedimiento, más bien confirmaba y ampliaba el informe de vulnerabilidad ya emitido por el Ayuntamiento o alguna ONG.

Admisión a trámite y resoluciones

A principios de julio han comenzado a llegar las primeras notificaciones de admisión a trámite de los expedientes presentados. ¿Qué implica esto? Pues que la persona puede comenzar a trabajar tanto por cuenta propia como por cuenta ajena con este documento. En la práctica todavía hay empresarios y gestorías que se resisten a dar de alta en Seguridad Social a un trabajador que no cuente físicamente con la TIE. Es desconcertante que teniendo en cuenta la cantidad de extranjeros que se encuentran en el mercado laboral y muchas veces se topan con desconocimiento absoluto de los RRHH que les notifican despidos por encontrarse en renovación su tarjeta, cuando es bien sabido que la mera presentación de solicitud de renovación prorroga la vigencia de la autorización correspondiente hasta la obtención de resolución definitiva. Ni que decir de un trámite inicial, como el que aquí nos ocupa o como pasaba con las autorizaciones de familiares de ciudadanos comunitarios, que hasta los funcionarios de Seguridad Social se negaban a asignar un número de seguridad social.

La respuesta definitiva la tenemos que obtener en un plazo de tres meses, pasado el cual la solicitud podrá entenderse desestimada. No necesariamente debe ser desestimada, pero estos son los efectos jurídicos que produce este silencio administrativo.

La propia carta nos indica que la Seguridad Social asignará y enviará un número de Seguridad Social al extranjero. Sin embargo, a efectos prácticos ha sido más rápido personarse en la Administración y solicitar dicho número, antes que esperar a que se reciba una carta ya sea postal o telemática.

Personalmente opino que todas o casi todas las autorizaciones deberían contar con la posibilidad de comenzar a cotizar desde el momento en el que la solicitud es admitida a trámite, lo que ayudaría a evitar la economía sumergida y aportaría más impuestos a las arcas del Estado, aportando a su vez una seguridad y tranquilidad a los trabajadores, que muchas veces ante la vulneración de sus derechos laborales tienen miedo a denunciar ante la Inspección o iniciar algún procedimiento laboral, pensando que por encontrarse en situación de irregularidad no tienen derechos y que pueden verse perjudicados ellos mismos con todo este proceso.

Por otro lado, creo y espero que no tarden a comenzar a llegar las resoluciones, esperemos favorables, teniendo en cuenta los tiempos que se han manejado hasta ahora en emitir las primeras notificaciones de admisión a trámite.

La regularización y el posible efecto llamada

¿Hubo un efecto llamada con esta regularización o lo hay ahora con la crisis migratoria que está sufriendo Ceuta? Es posible. ¿En qué podría consistir dicho efecto? Probablemente en que las redes de tráfico de personas utilicen el mensaje de regularización masiva como un dato para convencer a que viajen, para obtener con mucha facilidad los "papeles". Sin embargo, una vez lleguen aquí se encontrarán con la cruda realidad y es que no cumplen con los requisitos para poder regularizarse.

Sin embargo, lo de Ceuta es mucho más complejo y complicado, ya que no solo obedece a cuestiones migratorias, sino geopolíticas. Mucho se escucha a los políticos, tertulianos e incluso ciudadanos hablar sobre una invasión. No voy a entrar en esta cuestión. Sin embargo, vamos a ver desde el punto de vista jurídico, e incluso humanitario, como se ha de afrontar la situación.

En primer lugar, hemos de tener en cuenta que entre España y Marruecos no existen aguas internacionales y aunque existieran, el escenario variaría un poco, pero tampoco mucho. Las aguas de Marruecos limitan directamente con las aguas españolas. Una vez la persona se encuentra en las aguas españolas, según el Convenio Internacional para la Seguridad de la Vida Humana (SOLAS), 1974 y el Convenio SAR, Convenio Internacional Sobre Búsqueda y Salvamento Marítimo, se establece que cualquier barco o Estado tiene el deber absoluto de salvar a personas en peligro en el mar, sin importar su nacionalidad ni situación legal. El derecho internacional marítimo establece que las personas rescatadas han de ser llevadas a un puerto seguro y este puerto, si hemos de escoger entre Marruecos y España, está claro que es España.

Hemos de recordar que el Tribunal Supremo prohíbe las denominadas "devoluciones en caliente". Para poder ser devuelta una persona, ha de pasar una serie de trámites burocráticos, como es: ser identificada, esto es, quien es y de donde viene; se deben garantizar derechos básicos, como es el intérprete o la asistencia médica urgente, si así lo precisara; asistencia jurídica, asignándole un abogado de oficio; y la comprobación de si esta persona

está huyendo de un conflicto bélico o si es perseguida en su país de origen por alguna de las razones previstas para poder ser solicitante de asilo. El principio de no devolución prohíbe devolver a alguien a un país donde su vida, su integridad física o su libertad, corren peligro.

Pero ¿qué pasa con estas personas que ya han entrado en Ceuta? Parece ser que físicamente no hay espacio en los lugares habilitados para su acogimiento, acampando en las playas u otros lugares, sin que se les proporcione la atención necesaria en ninguno de los aspectos. Personalmente, y desde ambos puntos de vista, esto es, punto de vista humanitario y punto de vista geopolítico e incluso sanitario, pienso que es muy necesario tener identificadas a todas las personas que hayan podido entrar, proporcionándoles una identificación, asistencia sanitaria y asistencia jurídica. Si bien es cierto que la mayoría vienen en busca de una vida mejor, también es cierto que pueden colarse personas que pueden tener prohibida la entrada en el Espacio Schengen, sin contar con algo más grave.

¿Qué va a pasar con todas estas personas desatendidas? Pues que sin dinero, sin "papeles", sin posibilidad de trabajar, sin comida, seguramente se verán obligados a cometer algunos hurtos para poder alimentarse. Desde mi punto de vista y una vez dentro de España, no pueden dejarse a su suerte. Una vez se encuentran en el territorio nacional, se les debe proporcionar cuanto menos el alimento y por supuesto la identificación, de lo contrario, se estarían vulnerando los derechos humanos de forma flagrante. Desde el punto de vista jurídico, ¿existe la posibilidad de internar a estas personas en un CIE? Sí. Y desde el punto de vista práctico, ¿se llevará a cabo? No. Probablemente por falta de recursos o quizás de voluntad.

En definitiva, dejando las razones geopolíticas a parte, el hecho de no tener "papeles" no hace que la persona desaparezca, existe y necesita más protección que nunca en todos los sentidos y, por supuesto, desde el punto de vista de Derechos Humanos.

EL MOMENTO DEL "BIG TOBACCO" DE LAS REDES SOCIALES: MENORES, ADICCIÓN Y DELITOS DE RIESGO EN EL ENTORNO DIGITAL

Análisis de recientes resoluciones judiciales en el Estado de California que condenan a las empresas Meta y YouTube y sus paralelismos con lo ocurrido en el año 2006 cuando, tras décadas de interminables litigios contra la industria tabacalera, un tribunal federal estadounidense condenó a Philip Morris por situaciones análogas.

Eugenia Sobrino Alcaraz
Col·legiada núm: 43.255

El pasado 25 de marzo, en Los Ángeles (California) se dictó un veredicto que ha condenado a las empresas Meta y YouTube por su diseño adictivo en las plataformas para los menores de edad, generando un punto de inflexión en la realidad digital que ha dado lugar a que se acuñe el término de "momento Big Tobacco" de las redes sociales, haciendo alusión a lo que ocurrió en la industria del tabaco en 2006, tras décadas de interminables litigios contra la industria tabacalera, cuando un tribunal federal estadounidense condenó a Philip Morris por situaciones análogas.

Este reciente pronunciamiento marca el antecedente de una realidad en los últimos años que crea un hito jurídico a tener en cuenta: las redes sociales tienen un diseño estructural de sus productos y ostentan una gran capacidad para generar adicción en sus usuarios.

A esta tendencia jurisprudencial se suma el caso de Santa Fe (Nuevo México), en el que una sentencia afirma que el diseño de las plataformas es dañino para la salud mental fallando en cuanto a la obligación de destinar un fondo de reparación con tal de afrontar la crisis de salud mental juvenil derivada del uso de las redes sociales.

A mayor abundamiento, también ha llegado a su fin este pasado mes de agosto el juicio seguido ante el tribunal federal de Oakland (California), después de que una coalición de fiscales generales alcanzara un acuerdo con Meta. En virtud de este pacto, la compañía deberá abonar una cuantiosa suma e introducir cambios en Facebook e Instagram destinados a reforzar la protección de las personas menores de edad y a prevenir los daños asociados a patrones de uso adictivo.

Durante años, las plataformas digitales han actuado en un escenario especialmente cómodo en donde el usuario era el que escogía su uso. No obstante, este enfoque tradicional ha estado ignorando un elemento esencial: la elección no es libre cuando está condicionada por mecanismos diseñados para captar, retener y fidelizar conductas basadas en el scroll sin fin y sin finalidad, la reproducción automática de contenido digital y los refuerzos intermitentes tan sutiles que no son capaces de ser percibidos y que forman parte de la arquitectura de la plataforma cuando se dirige a menores y a usuarios vulnerables. El debate, por tanto, debe dejar de ser solo tecnológico y, en consecuencia, pasar a ser parte de un paradigma jurídico que, en esencia, debe traducirse en una normativa que prevea la protección frente a estas técnicas de diseño.

Debemos tener presente que el cerebro adolescente no está preparado, sino que está en proceso de maduración para poder gestionar estímulos constantes de recompensa inmediata, lo que significa que cuando el menor consumidor de contenido digital recibe notificaciones, likes o, incluso, vídeos reproducidos bajo la inconsciencia o la falta de actividad, se activan circuitos dopaminérgicos que generan sensaciones de recompensa que no requieren ningún tipo de esfuerzo: desde cualquier lugar sin ninguna necesidad de actuación por parte del usuario, se favorece la dependencia conductual sin que este sea capaz de darse cuenta.

Las redes sociales parten también de una premisa sociológica: el ser humano es un animal social; esta realidad se hace más evidente en la etapa adolescente en cuanto a la necesidad de pertenecer a un colectivo; es decir, esta misma necesidad de pertenecer se convierte en un verdadero motor y es cuando más allá de la tecnología el

núcleo del problema es profundamente humano cuando el menor no entra en el entorno de las redes sociales por ocio, sino por necesidad a no sentirse excluido, por no saber gestionar la soledad y buscando constantemente la validación; y es aquí justamente donde entra la estructura de la red social que a pesar de que no crea estas necesidades humanas sí que las instrumentalizan convirtiendo su presencia en su propio modelo de negocio.

El menor, por lo tanto, en este paradigma, deja de ser un simple usuario para convertirse en un consumidor especialmente vulnerable, dado que no puede comprender el funcionamiento del sistema, ignorando el riesgo del mismo y sin disponer de herramientas para poder autorregular su conducta.

Desde una perspectiva jurídica esto podría llegar a encajar con la categoría clásica de los delitos de riesgo, ya que no es necesario esperar a que el daño se materialice en forma de trastorno grave, sino que basta con que el sistema sea capaz de generar un riesgo relevante y evitable, lo que nos hace plantear el hecho de que estamos ante una nueva forma de riesgo estructural inducido por diseño.

El discurso de que "si hay adicción, es única y exclusivamente responsabilidad del usuario" se resquebraja con el presente contexto porque cuando el entorno está diseñado con el fin de maximizar la permanencia, esta responsabilidad deja de ser atribuible al individuo y se convierte en compartida, e incluso, en determinados supuestos podría hablarse de que la responsabilidad es más bien estructural, y es aquí donde nos remitimos al antecedente de la industria tabacalera cuando enlazamos elección personal derivada de una manipulación en el producto que recae, de facto, tanto en el antecedente como en el fallo de Los Ángeles, en la responsabilidad empresarial.

En este sentido, debemos tener presente el reto jurídico que se nos plantea: la anticipación del daño. Nos encontramos ante un escenario que requiere desde el presente una respuesta jurídica que pueda ir más allá de la reacción. No basta con intervenir cuando el daño se haya producido; es preciso actuar en clave preventiva, lo cual debe implicar replantear la responsabilidad por el diseño digital, introduciendo estándares reforzados de protección del menor, analizar de forma exhaustiva la adicción digital desde las categorías jurídicas propias e incorporar el concepto de riesgo conductual inducido por el diseño.

Desde este contexto, adquiere especial relevancia la preservación del interés superior del menor, que en el marco jurídico actual es un principio de orden público, que hace insoslayablemente necesario avanzar en la protección de la infancia, la adolescencia y la juventud para generar un entorno digital seguro, dirigido a garantizar un desarrollo integral evitando los riesgos y peligros que señalan diversas instituciones científicas y educativas.

En el ordenamiento jurídico español, el 11 de abril de 2025 se publicó en el Boletín Oficial de las Cortes Generales una primera versión del Proyecto de Ley Orgánica para la protección de las personas menores de edad en los entornos digitales, cuyo articulado ya contempla esta realidad como una exigencia a regular, y así lo hace a través de su artículo 11 en el cual se espera respuestas tanto en la prevención de la conducta adictiva, así como también la intervención en que la misma haya sido adquirida y así se define la promoción de procedimientos de atención sanitaria específicos para personas menores de edad con conductas adictivas sin sustancia en la red especializada de atención a la salud mental.

Asimismo, el proyecto legislativo también prevé, en coherencia con las medidas contempladas, la disposición final quinta donde se modifica el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias con la finalidad de incorporar la protección de las personas menores de edad como personas consumidoras vulnerables en relación con los bienes y servicios digitales.

Ello también responde al marco normativo europeo, donde se establece a través de su artículo 28 del Reglamento de Servicios Digitales que las plataformas garanticen su privacidad, seguridad y protección, precepto que ha sido desarrollado por directrices de la Comisión Europea sobre la protección de menores en línea, prestando especial atención a los sistemas de recomendación, las técnicas de diseño persuasivo y las funcionalidades susceptibles de favorecer conductas adictivas. Este marco complementa la Estrategia de la Unión Europea sobre los Derechos de la Infancia y la estrategia europea para una Internet mejor para los niños (BIK+) que se orienta a garantizar el entorno digital favoreciendo el bienestar y el desarrollo integral del menor de edad.

Como operadores jurídicos y también como usuarios debemos tener presente que no debemos confiar el verdadero cambio en una condena, sino más bien en lo que esta ha de simbolizar: de forma cada vez más clara, el Derecho empieza a mirar no solo lo que el usuario hace, sino lo que el sistema le induce a hacer, creando así un desplazamiento claro: cuando la adicción deja de ser un fallo y pasa a ser una funcionalidad, el Derecho no puede seguir mirando hacia otro lado.

SOBRE ELS ACORDS D'UNIFICACIÓ DE CRITERIS I ALTRES QÜESTIONS

Una de les conclusions de la quarta Cimera celebrada a l'ICAB sobre la implementació de la LO 1/2025, de 2 de gener, va ser la necessitat de disposar d'una eina per consultar els acords d'unificació de criteris que adopten els diferents partits judicials en l'aplicació de la norma. Destaquen, especialment, els acords de les juntes sectorials de jutges sobre els mitjans adequats de solució de controvèrsies (MASC) i l'acreditació d'una activitat negociadora prèvia com a requisit de procedibilitat per a l'admissió de demandes en els àmbits civil i mercantil.

Per donar resposta a aquesta necessitat, encara desconeguda per bona part del col·lectiu, a principis d'any es va posar en funcionament un repositori que permet consultar els acords adoptats a cada partit judicial. Es troba al web del Consell General del Poder Judicial (CGPJ), concretament a l'apartat Servicios/Ley Orgánica 1-2025/Unifica-

ción de criterios. Interpretación y aplicación LO 1/2025.

Aquests acords tenen la finalitat d'harmonitzar la interpretació de les lleis i de reforçar la seguretat jurídica i la igualtat en l'aplicació de les normes. Davant supòsits substancialment similars, la ciutadania, els professionals i la resta d'operadors jurídics haurien de poder confiar que no es produiran diferències de tractament pel fet que els assumptes es plantegin davant d'òrgans o partits judicials diferents.

Tanmateix, durant la Cimera també es va plantejar, amb voluntat constructiva, la conveniència d'adoptar criteris d'abast més ampli -provincial, autonòmic o fins i tot estatal- per evitar possibles disparitats entre partits judicials i afavorir, precisament, la seguretat jurídica.

Una consulta al repositori permet constatar que s'han adoptat acords en nombrosos territoris. Tot i que els relatius als MASC són els més abundants, també n'hi ha sobre altres matèries, inclosos aspectes organitzatius d'interès per als professionals. Algunes juntes sectorials de jutges, per exemple, han adoptat acords no jurisdiccionals sobre l'organització interna de les vistes o sobre la presentació de documents mitjançant Ejustícia.cat, en el cas de Catalunya.

Pel que fa a aquest darrer punt, els professionals de l'advocacia -especialment en la jurisdicció social, en què la intervenció d'un procurador no és preceptiva- s'han vist afectats, per exemple, per l'acord adoptat per la junta de jutges socials de Barcelona el 24 d'abril de 2026. Aquest acord exigeix presentar els escrits en format OCR i amb un índex electrònic que permeti accedir directament als documents, advertint de la possible inadmissió si no es presenten en aquest format.

L'OCR -sigles en anglès de reconeixement òptic de caràcters- és una tecnologia cada vegada més habitual que permet cercar text dins d'un document i facilita la seva integració i ordenació en l'expedient judicial electrònic. En canvi, diversos professionals han assenyalat dificultats i incidències a l'hora d'elaborar l'índex electrònic, també a causa de les limitacions tècniques d'Ejustícia.cat, especialment pel que fa a la mida dels arxius que es poden carregar a la plataforma, fixada en 15 MB.

En definitiva, els acords d'unificació de criteris poden contribuir a una interpretació més homogènia de les normes i a una major previsió. Ara bé, seria desitjable que els acords amb una incidència especial en la feina dels professionals, com els casos esmentats, es consultessin prèviament amb els col·legis professionals. Això ajudaria a garantir-ne el compliment efectiu, tenint en compte les limitacions informàtiques que encara presenten les plataformes.

Com contactar amb la Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ)?

936 011 212- EXT.5345 craj@icab.cat

CRAJ
DEFENSA DE L'ADVOCACIA

NEUROCIÈNCIA I IMPUTABILITAT: NOUS REPTES PER A LA PROVA PENAL

Laura Mercader Pastor
Col·legiada Núm. 45.209

L'aplicació pràctica de l'eximent de l'article 20.1 del Codi Penal exigeix que, en el procediment penal, la defensa acrediti que, en efecte, l'acusat presenta una alteració psíquica que li impedeix comprendre la il·licitud del fet o bé actuar d'acord amb aquesta comprensió.

El Codi Penal no associa automàticament cap patologia a la inimputabilitat. La mera existència d'un trastorn mental, d'una lesió cerebral o d'un dèficit neurocognitiu no determina l'aplicació de l'article 20.1 CP. El que resulta determinant és que aquesta alteració tingui una afectació real sobre les facultats cognitives o volitives del subjecte.

Aquesta relació de causalitat entre patologia i comissió del fet, aparentment elemental, és la que acaba determinant la viabilitat de moltes estratègies defensives. El problema de la inimputabilitat és, en gran mesura, un problema de prova. Generalment, es disposa d'una pericial psiquiàtrica forense o privada que realitzi una estimació de la possibilitat d'aquesta incidència en les capacitats intel·lectives.

En aquest punt, els avenços científics en neurociència estan obrint un horitzó que podria permetre una identificació precisa de l'existència de trastorns psíquics i una valoració més objectivable del corresponent efecte en la conducta.

La prova neurocientífica, sense substituir la pericial psiquiàtrica, pot donar informació complementària sobre el cervell del subjecte a través de proves com ressonàncies magnètiques, neuroimatges funcionals, electroencefalogrames, avaluacions neuropsicològiques, etc.

No obstant això, acreditar una lesió frontal o constatar una alteració de determinades funcions executives no equival a acreditar una anul·lació de la capacitat de control. Tal com passa amb la informació psiquiàtrica, una dada neurobiològica no pot trans-

formar-se automàticament en una conclusió judicial, ja que la valoració normativa de l'evidència científica correspon al Jutge.

Un dels exemples més significatius d'aquesta problemàtica i de la incorporació de la neurociència al procés penal és el conegut cas Pioz. L'acusat, Patrick Nogueira, va matar l'any 2016 els seus oncles i els dos fills menors d'aquests al domicili familiar de Pioz (Guadalajara). Durant el procediment, la defensa va aportar, entre altres elements pericials, una prova PET-TAC que mostrava determinades anomalies cerebrals i va sostenir que aquestes podien incidir en la seva imputabilitat.

El Jurat, però, va considerar més convincents les pericials forenses i de l'acusació i va concloure que, malgrat l'existència d'una anomalia cerebral, l'acusat conservava íntegres les seves facultats. El Tribunal Suprem, en la STS 129/2020, de 5 de maig, va confirmar aquesta valoració i va concloure que les imatges del PET-TAC no eren suficients, en aquell cas, per acreditar un dany neurològic amb transcendència penal.

La resolució resulta especialment interessant perquè el mateix Tribunal Suprem reconeix expressament la importància dels nous mètodes de neuroimatge i parla d'una autèntica "revolució neurocientífica", tot advertint que es tracta encara d'un debat en evolució. El cas Pioz no consagra, doncs, la neurociència com una prova determinant de la imputabilitat, però evidencia la seva progressiva entrada en el raonament probatori penal.

De fet, la discussió deixa de ser exclusivament probatòria. El progrés accelerat dels coneixements neurobiològics obliga a reflexionar sobre determinats plantejaments tradicionals del Dret Penal i a plantejar si un millor coneixement dels mecanismes cerebrals vinculats a la presa de decisions, al control inhibitori o a la resposta a determinats estímuls pot acabar incidint en la manera com concebem conceptes com la voluntat, la culpabilitat i la llibertat.

Un dels exemples més coneguts en l'estudi de la relació entre el cervell i la conducta humana és el de Phineas Gage, un treballador ferroviari que l'any 1848 va sobreviure després que una barra de ferro li travessés el crani i li causés una lesió en la regió prefrontal. Després de l'accident va presentar canvis de personalitat i de comportament: major impulsivitat, dificultats de planificació de conducta, en respectar determinades convencions socials i en regular adequadament les emocions o tolerar la frustració.

En aquesta mateixa línia, els experiments sobre la relació entre l'activitat cerebral i la decisió conscient del neurocientífic Benjamin Libet als anys vuitanta van reactivar aquesta discussió en mostrar activitat cerebral anterior al moment en què els participants situaven conscientment la decisió de realitzar un moviment.

Aquests casos van contribuir a l'estudi de la relació entre la dimensió física del cervell, la ment i la conducta humana, dels quals se'n van extreure diferents conclusions deterministes. Tanmateix, els treballs posteriors han matisat tant el significat d'aquells resultats com la possibilitat d'extrapolar-los a decisions humanes complexes.

Des d'una perspectiva jurídicopenal, aquesta prudència és especialment rellevant. Sembla que la neurociència pot aportar coneixement sobre les condicions en què actua el subjecte. Però és el Dret qui resol el judici d'atribució de responsabilitat, determinant si en un cas concret el subjecte es trobava en condicions suficients de ser motivat per la norma o si podia actuar d'una altra manera. Aquest judici d'atribució, que no deixa de ser normatiu, encara pivota sobre aspectes (de moment) metafísics.

Resta per veure si la neurociència incidirà o no en les categories clàssiques de la teoria del delicte o si podrà modificar de manera rellevant la forma com s'acrediten alguns pressupòsits en cada supòsit.

Per a l'advocacia penal, aquesta és probablement la qüestió més interessant. El repte, més que demostrar que el cervell és responsable del fet o traslladar al procés penal la discussió filosòfica sobre el lliure albir, és acreditar quines capacitats tenia realment el nostre client quan va actuar i quina conseqüència ha de tenir aquest extrem sobre el judici d'imputabilitat.

Per això, la neurociència no elimina el problema de la prova. Ben al contrari, l'accentua. Com més precisa sigui la informació científica de què disposem, més exigent haurà de ser l'avaluació del seu abast i de la rellevància que pot adquirir en el procediment penal. Caldrà veure fins a quin punt els avenços futurs en aquestes tècniques permeten complementar amb major precisió les eines pericials tradicionals i quina recepció en fan els Tribunals.

RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) destina una secció de la Revista Món Jurídic a donar a conèixer iniciatives o entitats sense ànim de lucre per acostar projectes de caràcter social a les persones col·legiades.

CROMOSUMA: ATENCIÓ GLOBAL A LA DIVERSITAT INFANTIL I JUVENIL

Darrere de cada diagnòstic hi ha una família que necessita respostes, orientació i suport. El 2016, la Blanca i la Cristina, mares de nens amb síndrome de Down, formaven part d'un grup de famílies que compartien dubtes, experiències i aprenentatges, acompanyant-se també en les dificultats. En aquest intercanvi van detectar una necessitat que anava més enllà del suport mutu: comptar amb un espai especialitzat que oferís acompanyament tant des dels primers moments com posteriorment.

Aquest acompanyament és la raó de ser de Cromosuma, que va néixer inicialment per oferir atenció a nadons, nens, nenes i adolescents amb síndrome de Down i a les seves famílies. Amb el pas dels anys, el projecte va anar creixent i ampliant els seus serveis a altres discapacitats intel·lectuals, mantenint el propòsit que cap família afronti aquest camí en solitari. El juliol de 2026, la fundació va celebrar el seu desè aniversari.

Amb aquesta mirada, Cromosuma ha desenvolupat un model d'atenció interdisciplinària. Cada nen, nena i adolescent té les seves pròpies capacitats, necessitats i context, i acompanyar el seu desenvolupament requereix mirar més enllà d'una teràpia concreta. Per això, compten amb un equip de professionals especialitzats que treballa de manera coordinada en cada cas, compartint informació, objectius i criteris d'intervenció per ajustar els suports a les diferents etapes. La família és part essencial d'aquest procés i rep orientació per entendre les necessitats de cada etapa, prendre decisions i disposar d'eines per acompanyar els seus fills i filles.

Però l'atenció no acaba en les teràpies. L'oci i l'esport formen part del model i ofereixen espais per afavorir la inclusió, enfortir vincles, desenvolupar l'autonomia i participar en experiències significatives, alhora que ofereixen a les famílies moments de descans. Per a Cromosuma, acompanyar també implica tenir cura de qui cuida.

El treball en xarxa és una altra peça fonamental. Cromosuma coordina la seva intervenció amb escoles, serveis educatius i socials, professionals sanitaris, hospitals i altres recursos del territori. Compartir informació i objectius permet detectar necessitats, donar continuïtat als suports i oferir respostes ajustades a cada cas.

Durant el 2025, Cromosuma va acompanyar 140 nens i nenes i 507 familiars, i va facilitar beques a 29 famílies.

El seu lema, 'Creu, Confia i capacita', resumeix una manera d'estar i d'intervenir: creure en les capacitats de cada nen o nena, confiar en els processos, les famílies i el treball en equip, i capacitar per afavorir l'autonomia i ampliar oportunitats.

Les donacions fan possible que més nens i nenes puguin accedir a les teràpies i suports que necessiten, i que les seves famílies comptin amb una xarxa d'acompanyament. Pots contribuir a fer-ho possible mitjançant una donació directa, adquirint el Calendari Solidari o col·laborant com a empresa patrocinadora del calendari.

CROMO SUMA. FUNDACIÓN

2n Congrés de Dret Administratiu

26-27 NOVEMBRE 2026

NOUS REPTES EN CONTRACTACIÓ PÚBLICA I HABITATGE

Per a més informació sobre **#12congressos12causes**, consulta el web www.icab.cat

CAUSA SOCIAL NOVEMBRE 2026

ALZHEIMERCATALUNYA FUNDACIÓ

Per a més informació, consulta el web www.icab.cat

ICAB ADVOCACIA BARCELONA

D'UN COP D'ULL

LA BIBLIOTECA COL·LEGIAL ACULL LA PRESENTACIÓ DEL LLIBRE "CUANDO LOS GAIS PERDIMOS EL MIEDO", DE JORDI PETIT I ISABEL ALONSO

El dia 16 de setembre de 2026 es va presentar a l'ICAB l'obra "Cuando los gais perdimos el miedo", de Jordi Petit, activista, i Isabel Alonso, de l'Associació Catalana d'Expressos Polítics del Franquisme, en un acte que va comptar amb la diputada de la Junta de Govern del Col·legi Carmen Sánchez. També van participar en la presentació el president de la Unió Progressista de Fiscals, Félix Martín, i el catedràtic de la Universitat de Barcelona i vocal de la Comissió de Justícia Penal Internacional i Drets Humans de l'ICAB, Jaume Saura.

EL LLIBRE "EL ARTE DE CELEBRAR UN JUICIO LABORAL", DEL COL·LEGIAT BERNAT MISEROL FONT, PRESENTAT A L'ICAB

La Biblioteca del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va acollir, el 15 de setembre de 2026, la presentació del llibre "El arte de celebrar un juicio laboral", obra del col·legiat de la Corporació Bernat Miserol, qui té el propòsit de compartir la seva experiència personal com a advocat laboralista amb els i les joves professionals que inicien el seu camí en aquest àmbit del dret. La benvinguda institucional de l'acte va anar a càrrec de la diputada de la Junta de Govern del Col·legi Vanessa Sánchez Balboa. També va participar en la sessió el vocal de la Secció de Dret Laboral Miguel Arenas, en el marc d'una jornada en què es va posar en valor la transmissió de coneixement i la promoció de la cultura en el sector de l'advocacia.

UN GRUP DE COL·LEGIATS/DES DE L'ICAB PARTICIPA EN LA MISSIÓ JURÍDICA A FLORÈNCIA

Els dies 1 i 2 d'octubre un grup d'advocats i advocades del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona van participar en la missió jurídica organitzada des de la Corporació, juntament amb el Col·legi d'Advocats de Florència, en el marc del conveni d'agermanament que tenen subscrit ambdues organitzacions. La delegació va comptar amb l'acompanyament d'Alessandro Pieralli, delegat internacional de l'ICAB a Florència, que va guiar els companys en les diferents activitats previstes. A més de realitzar sessions de networking amb advocats locals, van poder visitar el Palau de Justícia, la seu del Col·legi d'Advocats de Florència, l'Organisme de Conciliació i la Cambra de Comerç de Florència.

ANDEMA I EL CGPJ CELEBREN UNA FORMACIÓ EN MATÈRIA DE PROPIETAT INDUSTRIAL PER A MÉS DE 50 MAGISTRATS DE TOT ESPANYA A L'ICAB

L'Associació per a la Defensa de la Marca (ANDEMA) i el Consejo General del Poder Judicial (CGPJ) van celebrar del 29 de setembre a l'1 d'octubre a la seu de l'ICAB una formació d'especialització en matèria de propietat industrial (PI), a la qual van assistir més de mig centenar de magistrats procedents de tot Espanya. La inauguració institucional va comptar amb l'assistència de Cristina Vallejo Ros, degana de l'ICAB; José Antonio Montero Fernández, Maria Gema Espinosa Conde i José María Fernández Seijo, vocals del CGPJ; Eduardo de Porres Ortiz d'Urbina, magistrat de la Sala Penal del Tribunal Suprem, i Gerard Guiu Ribé, director general d'ANDEMA.

D'UN COP D'ULL

EL 15è INTERNATIONAL LEGAL BREAKFAST DE L'ICAB ANALITZA EL COMPLIMENT NORMATIU I LES OPORTUNITATS D'INVERSIÓ ENTRE BARCELONA I MÈXIC

L'ICAB va celebrar el 22 de setembre de 2026 el 15è International Legal Breakfast amb l'objectiu d'abordar l'estat actual de les obligacions de compliment normatiu (Compliance) per a les empreses i les oportunitats i els desafiaments clau que presenta la inversió bilateral entre Barcelona i Mèxic. La jornada va comptar amb la presentació de Cristina Vallejo, degana de l'ICAB, i amb les intervencions d'Albertico Guinto Sierra, president de l'Il·lustre i Nacional Col·legi d'Advocats de Mèxic; de José Campillo García, cònsol d'assumptes econòmics i comercials del Consolat de Mèxic a Barcelona; i de Sonia Rosales, advocada internacional i delegada de l'ICAB a Mèxic. També van participar Natàlia Martí, una de les diputades de la Junta de Govern de l'ICAB responsable d'Internacional, i Joaquim Lloveras, president de la Secció de Dret Internacional i de la UE del Col·legi.

CELEBRADA A L'ICAB LA PRESENTACIÓ DEL SEMINARI "BASICS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE FOR LEGAL PROFESSIONALS"

El 17 de setembre de 2026 va tenir lloc a la seu col·legial la sessió inaugural del seminari "Basics of Artificial Intelligence for Legal Professionals", organitzat per l'Acadèmia de Dret Europeu (ERA). La presentació va anar a càrrec de Cristina Crespo, diputada de la Junta de Govern de l'ICAB responsable d'Internacional. Al llarg de dues jornades, la formació va abordar els principals conceptes relacionats amb la IA i la seva aplicació en el sector legal, oferint una aproximació pràctica a les oportunitats i als reptes que comporta aquesta tecnologia per als professionals del Dret.

L'ADVOCACIA DE BARCELONA, REPRESENTADA EN L'ACTE DE LLIURAMENT DEL GUARDÓ BARCELONINA I BARCELONÍ DE L'ANY 2026

La degana de l'ICAB, Cristina Vallejo, acompanyada pel vicedegà, Jorge Navarro, i el secretari de la Corporació, Carles Garcia Roqueta, van assistir a l'acte de lliurament del guardó 'Barcelonina i Barceloní de l'any 2026', celebrat el passat el 16 de setembre de 2026 als jardins del Palau Robert. Sandra Bestraten, degana del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, que forma part de l'Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya que actualment presideix l'ICAB, i Esteve Camps, president delegat de la Fundació de la Junta Constructora de la Sagrada Família, van ser reconeguts en la tercera edició del guardó que atorga El Periódico.

Foto: Joan Mateu Parra

L'ICAB, PRESENT A LA GALA DELS PREMIS VANGUARDIA 2026

En representació de l'ICAB, la degana, Cristina Vallejo, va assistir el 28 de setembre de 2026 a la gala de lliurament dels Premis Vanguardia 2026, promoguts per La Vanguardia i celebrats al Palau de Congressos de Catalunya. La cerimònia va reunir destacades personalitats dels àmbits periodístic, empresarial, polític, artístic i humanístic, entre les quals el degà del Col·legi de Notaris de Catalunya, José Alberto Marín; l'advocat penalista Cristóbal Martell; el degà emèrit de l'ICAB, Eugeni Gay, i el degà del Col·legi d'Economistes, Carles Puig De Travy, que han compartit l'acte amb la degana de la Corporació.

BIBLIOTECA

Aquesta secció conté una sel·lecció d'obres adquirides i incorporades darrerament al catàleg de la Biblioteca. Per consultar-les cal demanar-les indicant: autor, títol i signatura topogràfica (per ex.788-13 o també [324.4(46)Hor]).

REVISTES

Más Procura: revista oficial del Consejo General de Procuradores de España
Editor: Madrid: Consejo General de Procuradores de España
Periodicitat: Semestral
Primer número: N. 1 (marzo 2026)
Accés lliure Biblioteca Digital

Revista canaria de administración pública
Editor: Santa Cruz de Tenerife; Las Palmas de Gran Canaria: Consejería de Administraciones Públicas, Justicia y Seguridad del Gobierno de Canarias ; Valencia: Tirant lo Blanch, 2023
ISSN: 2990-3734
Periodicitat: Semestral
Primer número: Nº 1 (junio 2023)
Accés lliure Biblioteca Digital

Monogràfics:

"La ética animal y el futuro", En: Revista de Bioética y Derecho, n. 67, julio 2026, 135 p.
Accés lliure Biblioteca Digital

"MASC: primeras resoluciones jurisprudenciales", En: Proceso civil: cuaderno jurídico, n. 163, 2º trim. 2026
Accessible només des de la SM de la Biblioteca

"Medio ambiente, seguridad y salud en tiempos convulsos: una nueva mirada desde el derecho", En: Ius et scientia, Número Extraordinario 2026, 240 p.
Accés lliure Biblioteca Digital

MONOGRAFIES

DRET ADMINISTRATIU

Els darrers desenvolupaments sobre la legislació bàsica/ Tomás de la Quadra-Salcedo Janini (coord.). Barcelona: Generalitat de Catalunya, Institut d'Estudis de l'Autogovern, 2026. [342.25(46):35Dar]

ESTEVE GIRBÉS, JORDI
La leyenda negra de la responsabilidad patrimonial española: una crítica al mito de la objetividad global. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [35.076(46)Est]

FRANCISKOVIC INGUNZA, BEATRIZ
La protección de los perros en el Perú. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. (742-314)

GARCÍA SÁNCHEZ, PABLO
Flores, gotas y vapores el laberinto del CBD: el confuso mundo legal del CBD en Europa y sus fronteres. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [351.77(46:4-572UE):615.2Gar]

GIMENO FELIU, JOSÉ MARÍA
La "codificación" europea de la contratación pública mediante el derecho pretoriano creado por el Tribunal de Justicia de la Unión Europea: sus efectos prácticos en una interpretación nacional conforme al derecho europeo. Barcelona: Atelier, 2026. [351.712(4-672UE)Gim]
eBook Biblioteca Digital

GORGUES GRIÑÁN, ÒSCAR
La Ley 12/2023 por el derecho a la vivienda: problemas de interpretación y aplicación territorial: gran tenedor, zona de mercado residencial tensionado y contención de rentas. Barcelona: Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona, 2026. (988-279)

La Ley General de Sanidad cumple 40 años: retos y desafíos del derecho sanitario/ directores: Elisa Moreu Carbonell, Gerardo García-Álvarez. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [351.77(46)Ley]
eBook Biblioteca Digital

MARTÍN ALONSO, GERARD, MARTÍ I PONS, JOSEP
El Marge de què disposa la Generalitat de Catalunya per regular aspectes vinculats amb el finançament dels partits polítics i la reducció de les despeses electorals. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Institut d'Estudis de l'Autogovern, 2026. (988-280)
eBook Biblioteca Digital

RODRÍGUEZ BEAS, MARINA
Las comunidades energéticas locales y su forma jurídica: explorando modelos más allá de asociaciones y cooperatives. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [351.824.11(46):620.92Rod]

DRET CIVIL

AGUADO PEÑAS, LUCÍA
Aspectos procesales de la responsabilidad civil de los agentes de la construcción. Barcelona: Atelier, 2026. [347.56(46):69Agu]
eBook Biblioteca Digital

ARISMENDY MENGUAL, LORENA MARÍA
El régimen jurídico de la restitución de ganancias en el derecho privado: fundamentos y límites de "lege lata". Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.55(46)Ari]
eBook Biblioteca Digital

¿Arrendamiento de temporada o de vivienda habitual?. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026.
eBook Biblioteca Digital

CERÓN I RIERA, MARC, TELLADO ROSSELLÓ, DORA, SALTOR CAMERO, ELISABETH [I 11 MÉS]
Guia pràctica per a l'audiència de nenes, nens i adolescents en processos judicials de família. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, 2026.
eBook Biblioteca Digital

LARA AGUADO, ÁNGELES
La gestación por sustitución en derecho internacional privado: deseos y derechos en el corazón del patriarcado neoliberal. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.63:340.614Lar]
eBook Biblioteca Digital

NAVARRO SELFA, ANTONIO JOSÉ
GPS Arrendamientos urbanos. 2ª ed.. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [PRA]
eBook Biblioteca Digital

PALANCO CÁRDENAS, CARLOS
La ordenación sucesoria del patrimonio digital. Barcelona: Atelier, 2026. [347.65(46):004.7Pal]
eBook Biblioteca Digital

Restatement of the law third torts: responsabilidad por productos/ The American Law Institute; Geoffrey C. Hazzard, JR. (director); Hugo A. Cárdenas Villarreal

Recurs electrònic eBook Biblioteca Digital

Per a més informació consulteu el Catàleg de la Biblioteca

(coordinador). Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.515.2Res]

Tratado de obligaciones y contratos: aspectos sustantivos/ Maria Linacero de la Fuente, directora; Teresa Asunción Jiménez Paris, coordinadora. 2ª ed.. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [PRA-347Tra]

DRET CONSTITUCIONAL

Cosmopolitismo y constitucionalismo: nuevas coordenadas jurídicas en la sociedad del riesgo global/ Alfonso de Julios-Campuzano, editor; José Manuel Panea Márquez, Jesús Ignacio Delgado Rojas, Antonio Mesa León, coordinadores. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [342Cos]

Derechos humanos, usos populistas del derecho e interpretación jurídica/ editor: Fernando Arlettaz. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [342.7Der]

El desarrollo del autogobierno durante 40 años de autonomía política/ dirección: Mariano Vivancos Comes. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. (740-278)

Identidad constitucional, Unión Europea y descentralización: una encrucijada en la historia de Europa/ directores: José Joaquín Fernández Alles, Mariano Enrique Fernández Alles. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [342(4-672UE)Ide]

REY VARELA, JOSÉ MANUEL
La edad de los derechos: personas mayores, buena administración y "silver economy". Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [342.7(46)Rey]
eBook Biblioteca Digital

SENTÍ NAVARRO, CARLA
La desinformación en redes: un riesgo en la conformación de la opinión pública. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [342.727:004.7Sen]

SESSAREGO, SANDRO
Libertad de expresión y discurso de odio étnico-racial: estándares internacionales y respuesta jurídica del ordenamiento espanyol. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [342.727(46)Ses]
eBook Biblioteca Digital

DRET FISCAL

ÁLVAREZ BARBEITO, PILAR
Beneficios fiscales de la empresa familiar en los impuestos sobre la renta, sucesiones y patrimonio. A Coruña (Galicia): Colex, 2026.
eBook Biblioteca Digital

Cómo aplicar la exención por reinversión en vivienda habitual: todas las claves para aplicar con éxito este beneficio fiscal (requisitos, límites, supuestos que pueden generar dudas). A Coruña (Galicia): Colex, 2026.
eBook Biblioteca Digital

TEIXIDOR MARTÍNEZ, NEUS
La dualidad de gestión en el impuesto sobre bienes inmuebles: la incidencia de los datos catastrales en la gestión del impuesto sobre bienes inmuebles. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [336.22(46):352Tei]
eBook Biblioteca Digital

DRET INTERNACIONAL

Cursos de Derecho Internacional y Relaciones Internacionales de Vitoria-Gasteiz 2025 = Vitoria-Gasteizko Nazioarteko zuzenbide eta nazioarteko harremanen ikastaroak 2025/ organizados por el Departamento de Derecho Público y Ciencias Histórico-Jurídicas y del Pensamiento Político, Facultad de Derecho y Facultad de Ciencias Sociales y de la Comunicación de la Universidad del País Vasco/ Euskal Herriko Unibertsitatea; con la colaboración de Ayuntamiento de Vitoria-Gasteiz, Diputación Foral de Álava; Nicolás Alonso Moreda, José Luis De Castro Ruano, Idoia Otaegi Aizpurua (coordinadores). Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [341.1/.8(063)Cur]

HERNÁNDEZ DE DEFFENDINI, SORANIB NATHALI
La responsabilidad internacional del Estado por violaciones masivas de derechos humanos, y los límites de la justicia internacional: especial referencia a la situación de Venezuela. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [DPI-341.48Her]
eBook Biblioteca Digital

MOLINA DEL POZO, CARLOS FRANCISCO
Derecho del turismo en la Unión Europea. 2ª ed.. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [PRA-35Mol]

MOLINA DEL POZO, CARLOS FRANCISCO
Instituciones, órganos y organismos de la Unión Europea. 2ª ed.. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [PRA-341Mol]

El mundo en policrisis: retos geopolíticos y respuestas del derecho internacional/ coordinadores: Carla de Paredes Gallardo, Frédéric Mertens de Wilmars. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [341Mun]
eBook Biblioteca Digital

ORTEGA GIMÉNEZ, ALFONSO
Contratación internacional entre galerías de arte y artistas. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.74:341.96Ort]
eBook Biblioteca Digital

DRET LABORAL

Acuerdos y cláusulas adicionales al contrato de trabajo: todo lo que conviene pactar más allá del contrato de trabajo. A Coruña (Galicia): Colex, 2026.
eBook Biblioteca Digital

Cómo actuar ante una inspección de trabajo y recurrir sus actuaciones: qué hacer ante una inspección de trabajo: guía de actuación y defensa legal. A Coruña (Galicia): Colex, 2026.
eBook Biblioteca Digital

Doctrina y jurisdicción social: estudios de jurisprudencia en homenaje al Catedrático y Magistrado Ángel Blasco Pellicer/ directores: Manuel Alegre Nueno, Francisco Ramos Moragues, Eduardo E. Taléns Visconti. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [331(46)Doc]

FERNÁNDEZ MARTÍNEZ, SILVIA
La participación de los trabajadores en la prevención de riesgos laborales en la empresa. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [331.82(46)Fer]
eBook Biblioteca Digital

GUARDIA FERNÁNDEZ, ANA BELINDA
Mecanismos extrajudiciales de resolución de conflictos en el ámbito laboral: un estudio comparativo con la República de Corea. Barcelona: Atelier,

BIBLIOTECA

Aquesta secció conté una sel·lecció d'obres adquirides i incorporades darrerament al catàleg de la Biblioteca. Per consultar-les cal demanar-les indicant: autor, títol i signatura topogràfica (per ex.788-13 o també [324.4(46)Hor]).

2026. [331.15(46:519.5):304Gua]
eBook Biblioteca Digital

IONITA IONITA, LAURA
La transformación de la producción y del trabajo en el ámbito de la Unión Europea. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [331(4-672UE)Ion]

LÓPEZ DÍEZ, FRANCISCO, PETRONELA POPIUC, MARÍA, FONSECA DÍAZ, AIDA
Mediación laboral: del conflicto al acuerdo. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. 2 vols. [331.15(46):304Lop]
eBook Biblioteca Digital

La reconfiguración del derecho social frente a las transformaciones del trabajo/ directores: Isabelle Daugareilh, Loïc Lerouge, Lourdes Mella Méndez. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [331(46)Rec]

DRET MERCANTIL

La contratación mercantil en la era de la revolución digital/ directores, Francisco González Castilla, Ubaldo Nieto Carol; coordinador, Jaume Martí Miravalls. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.74(46):004.7Con]
eBook Biblioteca Digital

El desafío de la nueva era de la insolvencia: soluciones reales en el nuevo ecosistema concursal. Libro de ponencias de las XIV Jornadas Concursales Vitoria-Gasteiz/ directores, Jacinto Talens Seguí, Rafael Yangüela Criado; coordinador, Asier Ruiz Fernández. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.736(46)"2003"(063)Jor]
eBook Biblioteca Digital

GARCÍA CARREÑO, CELESTINO
El deudor cautivo: cómo desmontar el crédito revolving. Torrazza Piemonte, Italia: [Amazon Italia Logistica S.r.l.], 2026. [347.756(46):347.731Gar]

OTERO COBOS, MARÍA TERESA
El secretario del consejo de administración. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.72.036(46)Ote]
eBook Biblioteca Digital

DRET PENAL

ALAMÀ PERALES, FERRERES COMELLA, VÍCTOR
El principio de taxatividad en materia penal y el valor normativo de la jurisprudencia: una perspectiva constitucional. Madrid: Palestra jurídica, 2025. [343.21(46)Fer]

GARCÍA GONZÁLEZ, JOSÉ ANTONIO
El delito de impago de pensiones: aspectos sustantivos y procesales a la luz de la doctrina del Tribunal Supremo. Barcelona: Atelier, 2026. [343.55(46)Gar]

GRANADO PACHÓN, SANTIAGO JAVIER
El error de prohibición invencible en la jurisprudencia española. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [343.229(46)Gra]

La inviolabilidad del domicilio frente a la inspección de Hacienda: claves jurídicas de la entrada y registro en el domicilio en la inspección tributaria. A Coruña (Galicia): Colex, 2026.
eBook Biblioteca Digital

MELO LACERDA, NATALIA DE
Daños y víctimas en la corrupción pública: un estudio desde los enfoques victimológicos. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [343.98(46)Mel]

MONTESDEOCA RODRÍGUEZ, DANIEL
El delito de stalking en la era digital: problemas dogmáticos, análisis criminológico y gestión del riesgo tecnológico. Las Rozas (Madrid): Aranzadi La Ley, 2026. [343.436(46)"2015":004.7Mon]

PAREJO SOUSA, MAITE
Génesis, fundamento y evolución del derecho penal internacional. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [DPI-341.4Par]

PIGNATELLI Y MECA, FERNANDO
El indulto y la potestad jurisdiccional de hacer ejecutar lo juzgado: consideraciones sobre la institución y su futuro. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [343.292(46)Pig]
eBook Biblioteca Digital

SILVA SÁNCHEZ, JESÚS-MARÍA
La expansión del derecho penal en el siglo XXI. Edición especial conmemorativa 25º aniversario. Madrid: Palestra jurídica, 2026. [343.85Sil]

DRET PROCESSAL

APARISI MIRALLES, ÁNGELA
Ética y deontología para profesionales del derecho. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.965(46):174Apa]

CARBONELL O'BRIEN, ESTEBAN
Manual de mediación y arbitraje deportivo: derecho comparado: Perú, Argentina, Brasil, México, España, Italia y Francia. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026. [351.855.3:796Car]

FERRAJOLI, LUIGI
Contra el creacionismo judicial: interpretación y argumentación equitativa desde el positivismo garantista. Madrid: Palestra jurídica, 2025. (742-316)

GUERRA PÉREZ, MIGUEL, NIKOLAEVA GEORGIEVA, KRISTINA
MASC: primeras resoluciones jurisprudenciales. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2026.
eBook Biblioteca Digital

Guía de buenas prácticas Ley Orgánica 1/2025/ Consejo General del Poder Judicial. Madrid: Consejo General del Poder Judicial, 2026.
eBook Biblioteca Digital

MARTÍNEZ MORENO, Mª JESÚS
Aspectos procesales de la liquidación del régimen económico matrimonial. Barcelona: Atelier, 2026. [347.627.2.03(46)Mar]

PALAU FONT, TOMÀS
El derecho de defensa frente a la digitalización judicial en España y en la Unión Europea. A Coruña (Galicia): Colex, 2025. [347.926(46)Pal]
eBook Biblioteca Digital

PICATOSTE BOBILLO, JULIO
Por una reforma necesaria del sistema de selección de jueces en España. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.962(46)Pic]

PUYOL MONTERO, JAVIER, FRANCO BLANCO, CARLOS
Defensa de la persona jurídica en el proceso penal español: fundamentos sustantivos, estrategia procesal y práctica forense. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [343.1(46):347.926Puy]
eBook Biblioteca Digital

Repensando la jurisdicción/ Arturo Álvarez Alarcón, director; José Caro Catalán, Pablo Pulido Manuz, coordinadores. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.97(46)(063)Rep]
eBook Biblioteca Digital

DRETS DIGITALS

ASENCIO GALLEGO, ÁLVARO
La responsabilidad del órgano de administración ante el uso de sistemas de inteligencia artificial. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.72.036.04(46):004.8Ase]
eBook Biblioteca Digital

Derecho de las plataformas digitales: gobernanza, responsabilidad, datos, propiedad intelectual y competencia/ Fernando Carbajo Cascón, dirección; Vanessa Jiménez Serranía, coordinación. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.78(46):004.8Der]
eBook Biblioteca Digital

FERRER-BONSOMS, IGNACIO
Ley Digital Bitcoin: por qué las criptomonedas son leyes digitales de la jurisdicción de internet y cómo los estados se están adaptando. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.752:004.056.5Fer]

GUTIÉRREZ GARCÍA, ELISA
Inteligencia artificial y derechos fundamentales: hacia una convivencia en la era digital. A Coruña (Galicia): Colex, 2026. eBook Biblioteca Digital

Libro Blanco sobre la implementación de la Carta de Derechos Digitales en el metaverso/ director: Aurelio López-Tarruella Martínez; coordinadora: Inés Tremiño Guillén. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [342.7(46):004.7Lib]

Memento práctico Francis Lefebvre: derecho digital 2026-2027: impacto de la tecnología en los ámbitos civil, penal, adminsitrativo y social. Madrid: Francis- El Derecho, 2026. [PRA]

RECENSIONS

Acciones colectivas y procedimiento testigo: instrumentos para la justicia civil ante el fenómeno de la litigación masiva/ Alicia Armengot Vilaplana, directora; Patricia Llopis Nadal, coordinadora. Barcelona: Atelier, 2026. [347.943(46)Acc]

Obra coral dirigida per la catedràtica Alicia Armengot, que es presenta al lector amb la finalitat d'abordar la poca cultura de litigació col·lectiva que existeix en el nostre país. Es fa constar que l'execució d'aquesta obra parteix de dues premisses que justifiquen la seva oportunitat: d'una banda, la transposició de la Directiva UE 202/1828 de 25 de novembre, i de l'altre la projectada implantació del procediment testimoni en l'ordre civil. Dividida en 11 capítols s'aborden temes des de la Jurisprudència TJUE relativa a la tutela judicial col·lectiva dels consumidors, fins als aspectes processals de la tutela col·lectiva del Medi Ambient, analitzant durant el procés temes com la preparació del procés, accions col·lectives, litigació massiva o rescabalament. En definitiva es recullen els resultats d'un projecte I+D en aquesta matèria que es converteix en una eina de gran utilitat pel professional, abordant fins i tot un apropament a la IA i la seva utilitat en aquesta matèria.

GARCÍA GONZÁLEZ, JOSÉ ANTONIO
Crisis familiares y concurso de acreedores: alimentos, compensaciones económicas y vivienda familiar en caso de insolvencia. Barcelona: JMB, Bosch Editor, 2026. [347.627(46)Gar]

Obra innovadora per la seva complexitat i que alhora s'ha vist afectada per les nombroses i constants transformacions experimentades pel Dret Concursal. Com bé s'indica en el pròleg la incidència del concurs de creditors en les relacions familiars constitueix un d'aquells àmbits jurídics situats en la confluència de diverses disciplines. L'obra que avui us recomanem aborda de forma sistemàtica i comparada, el règim concursal de la pensió d'aliments dels fills i de les compensacions matrimonials, així com de l'atribució de l'ús de l'habitatge familiar règim econòmic matrimonial, en el punt just on es creuen el Dret de Família i el Dret Concursal. Contingut absolutament actualitzat a les darreres reformes legislatives (Llei d'Eficiència, MASC i Capacitat), abordant l'habitatge com element de la massa activa, la seva protecció front al desnonament, l'acció rescissòria de les transmissions entre cònjuges així com la insolvència mitjançant l'aixecament del vel. Eina de referència per al professional de l'advocacia. L'obra arrodoneix la seva excel·lència amb un una fantàstica sistematització jurisprudencial i un repertori de formularis essencial.

MARTÍNEZ CAPARRÓS, EUGENIO
El ejercicio del derecho de tanteo y retracto por las administraciones públicas en materia de vivienda: régimen jurídico, efectos en los grandes tenedores y particularidades del régimen catalán. Valencia: Tirant lo Blanch, 2026. [347.239(46.71)Mar]
eBook Biblioteca Digital

L'obra que avui presentem ve signada per Eugenio Martínez, advocat especialitzat en Dret Immobiliari, Administratiu, Civil i Processal amb acreditada i dilatada trajectòria a la Generalitat de Catalunya, i analitza un dels instruments claus de les polítiques públiques de l'habitatge a Espanya. El contingut de la mateixa examina la seva evolució des d'una figura d'arrel civil fins a la seva configuració actual com eina d'intervenció en els mercats de zones tensionades, així com la seva naturalesa híbrida i el seu encaix constitucional a la llums de les SSTC 79/2024 i 190/2025. Dividida en sis capítols, situa el lector en l'objecte d'estudi, la normativa estatal i autonòmica, el règim jurídic del tanteig i el retracte i la figura del gran tenidor. L'autor finalitza l'obra amb una selecció de jurisprudència i conclusions finals tot formulant propostes de millora per reforçar l'eficàcia en aquesta matèria. En definitiva caracteritzada pel seu rigor i claredat conceptual esdevé per al professional una eina d'obligada consulta per la seva actualitat i transversalitat.

BIBLIOTECA

LA BIBLIOTECA DE L'ICAB US RECOMANA ELS SEGÜENTS LLIBRES NO JURÍDICS

Des de Món Jurídic, us recomanem un conjunt d'obres no jurídiques escrites majoritàriament per persones col·legiades de l'ICAB per aquesta tardor. També us animem a què si heu publicat recentment una novel·la, un recull de contes o poesies i voleu donar-lo a conèixer a través de Món Jurídic ens envieu un correu electrònic a monjuridic@icab.cat amb la portada i una ressenya de la mateixa. També és necessari que faciliteu un exemplar a la Biblioteca per ampliar la col·lecció d'obres no jurídiques escrites per juristes.

Julio. Vida y resistencia en tiempos de sombra, per Fernando Casanova Sanguino.
Editorial Fernando Casanova Sanguino
Fernando Casanova planteja una novel·la històrica sobre la fragilitat de la justícia, la resistència individual i les conseqüències devastadores dels totalitarismes. La història -emmarcada entre 1920 i 1939- exposa com Espanya avança inexorablement cap a una guerra que acabarà transformant per sempre la vida dels seus ciutadans. En aquest context convuls, el protagonista de l'obra, Julio del Castillo, advocat de l'Estat, descobrirà massa tard que, quan la violència s'imposa, la llei deixa de protegir els innocents. Una denúncia anònima serà suficient per convertir-lo en enemic del poble i condemnar-lo a mort.

Cuaderno Azul, per Javier Yanes
Editorial Terra Ignota
L'estiu de 1941, Pablo Irigoyen, fill d'una influent família de Pamplona s'allista com a voluntari a la División Azul amb un únic objectiu: venjar la mort del seu pare, víctima de la Guerra Civil espanyola. Convençut que el responsable és un oficial soviètic procedent de les Brigades Internacionals, inicia un viatge que el portarà al front oriental. Després de resultar ferit en combat, és acollit i cuidat per una camperola russa. Aquella experiència transformarà profundament la seva manera d'entendre la guerra i el seu enemic.

La pedagogía del error, per Rubén Davide Branco de Oliveira
Editorial Independently published
Rubén Davide Branco d'Oliveira construeix una història sobre el preu de pensar per compte propi quan tot al voltant ha estat dissenyat perquè ningú se surti de la línia. Entre la distòpia contemporània, la ficció literària i la crítica social, l'autor de l'obra descriu en aquesta novel·la una ciutat governada per senyals, algoritmes i mapes que prometen orientar cada pas. Així, el seu protagonista, Héctor Valcárcel, descobreix que la seva única manera d'encertar consisteix a llegir-ho tot al revés. El que per als altres és error, per a ell és intuïció. El que sembla ordre, és manipulació. I el que es presenta com a seguretat, aviat revela la seva veritable naturalesa: obediència disfressada de progrés. Una història emocionant sobre la capacitat de superar el dolor, resiliència i la necessitat de trobar sentit a la vida quan el temps sembla esgotar-se.

Bajo las togas. Errores judiciales y otras infamias. Per Carlos Castresana.
Editorial Tusquets
L'obra analitza àmpliament aberracions judicials com les execucions públiques, la pena de mort i la tortura sistemàtica per a obtenir confessions, o injustícies escandaloses. D'aquesta manera, l'autor de l'obra i fiscal del Tribunal de Comptes, Carlos Castresana, recopila una sèrie de casos reals, narrats com a històries independents, des del segle XVI fins als nostres dies. El llibre exposa tragèdies de persones que es van veure injustament devorades per l'engranatge judicial, mostrant les patologies i errors que han acompanyat el procés penal durant segles.

La hora de la fuga, per Graziella Moreno.
Editorial Adn Editorial Grupo Anaya
Fins a on series capaç d'arribar per a saber la veritat? I si la persona a qui més vols és a qui més has de témer? Quan apareix el cadàver de la Noelia Torres en un dels barris més selectes de Barcelona i la seva esposa, l'escultora Esther Sampietro, s'esfuma sense deixar rastre, el silenci es fa còmplice de molts. Sempre és millor mirar cap a un altre costat, perquè la veritat és incòmoda, i té la virtut de ser això, veritat. Així, l'autora de l'obra, Graziella Moreno, aprofundeix en els racons més foscos de la ment humana, en la corrupció, i en la impunitat dels quals ostenten el poder enfront dels més vulnerables.

Tercera generación. De 1951á ¿2025? Per Joaquín Estruch Esteban. *Editorial Círculo Rojo*
La tercera generació, la que neix a mitjan segle XX, dona continuïtat a la saga iniciada amb El joyero real, precedent literari, històric i familiar de l'autor, Joaquín Estruch Esteban. En el present relat, la vida del protagonista i la de la seva família corren paral·leles i s'insereixen en el cosmos històric on s'ambienta la novel·la: dues guerres mundials i una guerra civil nacional. Així, Estruch aborda a través dels seus personatges, sentiments tan humans com l'amor, la felicitat, l'anhel de viure o la lleialtat. Els esdeveniments històrics reals corren en paral·lel amb la vida dels protagonistes; són la seva història.

altermútua
ADVOCATS I ADVOCADES

La teva **salut**
en **bones mans**

La millor assegurança de Salut
per a famílies perfectament imperfectes

Gaudeix de **la millor qualitat assistencial per a tu i els teus**, amb **cobertures exclusives per a advocats i advocades. Perquè tu i la teva família us mereixeu el millor**.

Més de 45.000 centres i professionals
Qualitat i proximitat, sempre que ho necessitis.

Hospitalització mèdica, quirúrgica, o per part o cesària
La tranquil·litat d'estar sempre ben acompanyat.

Totes les especialitats mèdiques i quirúrgiques
Un equip mèdic al teu costat, en totes les etapes de la vida.

Urgències mèdiques a domicili o en centres concertats
Quan més ho necessites, hi som.

I moltes més cobertures per a la teva tranquil·litat

- **Exploracions, tractaments, rehabilitació**, etc.
- **Odontologia**: 2 higienes/any, visites, extraccions, etc.
- **Psicologia**: fins a 24 sessions/any.
- Medicina preventiva, medicina esportiva i revisió mèdica per al carnet de conduir.
- Cirurgia robòtica i làser quirúrgic.
- Cobertura de **pròtesis**.
- **Assistència integral del càncer.**
- **Reemborsament en ginecologia i pediatria.**
- **Assistència fora del quadre mèdic: fins a 42.000 €** en tractaments especials que no es presten en els nostres centres concertats.
- **Assistència en viatge fins a 18.000 €.**
- **App Alter Mútua Salut:** experiència 100% digital.

Cobertures subjectes a condicions contractuals i reglamentàries.

Contracta ara i rebràs un per cada **nou assegurat**!

Vàlid a les principals botigues de venda online.

VAL REGAL 50 €

amazon IKEA DECATHLON El Corte Inglés

CALCULA la teva QUOTA

altermútua
ADVOCATS I ADVOCADES

Promoció vàlida fins a l'1/2/2027

Delegació ICAB · C. Mallorca, 283 · 08037 Barcelona · Tel. 900 05 22 75

www.altermutua.com | @altermutua

GRAU

Show off your essence

Diagonal, 538

joieriagrau.com